

2021-2027

**STRATEGIA DE
DEZVOLTARE LOCALĂ
COMUNA ORBENI
JUDEȚUL BACĂU**

COMUNA ORBENI JUDEȚUL BACĂU

ELABORATOR

con **S**pes
ulting

Cuprins

INTRODUCERE	1
CAPITOLUL I: ELEMENTE INTRODUCTIVE	4
1.2 Necesitatea planificării strategice	5
1.3 Metodologia de elaborare a strategiei	7
CAPITOLUL II: CADRUL STRATEGIC GENERAL AL DEZVOLTĂRII	
COMUNITĂȚILOR ÎN ROMÂNIA	11
2.1 Context European	12
2.2 Contextul Național	19
2.3 Context Regional	23
CAPITOLUL III: CONTEXTUL JUDEȚEAN GENERAL PRIVIND DEZVOLTAREA	
COMUNITĂȚILOR RURALE	34
3.1 Caracterizarea generală a județului Bacău	35
3.2 Județul Bacău: Dezvoltarea comunităților rurale	46
CAPITOLUL IV: PROFILUL COMUNEI ORBENI ȘI ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE	
4.1 Date geografice și încadrarea în teritoriu	50
4.2 Repere istorice	55
4.3 Situația demografică și indicator reprezentativi.....	55
4.4 Mediul economic local.....	59
4.5 Resursele umane și ocuparea forței de muncă.....	62
4.6 Educație, cultură și artă	65
4.7 Sănătate și servicii sociale	67
4.8 Infrastructura	70
4.9 Mediul înconjurător	72
4.10 Capacitatea administrației publice locale	73
CAPITOLUL V: ANALIZA SWOT	77
5.1 Analiza nevoilor și a potențialului pe sectoare și domenii de activitate	77
CAPITOLUL VI: PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE	
6.1 Prezentarea obiectivelor atinse în perioada 2014-2020	85
6.2 Viziune, misiune și direcții de dezvoltare	87
6.3 Domenii prioritare și măsuri specifice	89
6.4 PORTOFOLIUL DE PROIECTE PENTRU PERIOADA 2021-2027	94
6.5 Surse de finanțare.....	125

CAPITOLUL VII: IMPLEMENTARE MONITORIZARE ȘI EVALUARE	134
Bibliografie	138

INTRODUCERE

Strategia reprezintă cadrul care determină direcția și alegerile unei comunități, stabilind o direcție unitară a obiectivelor sale operaționale cât și a resurselor necesare pentru orientarea acestora în atingerea scopului principal și a obiectivelor stabilite.

Strategia de dezvoltare locală reprezintă instrumentul de management participativ, implicând întreaga comunitate în vederea asigurării dezvoltării economice și sociale. Pe termen scurt, mediu și lung, constituie instrumentul principal în luarea de decizii care au la bază evaluări anterioare cu caracter justificativ, realizată prin colectarea datelor și analiza documentelor oficiale.

Prezenta lucrare a fost realizată la solicitarea Consiliului Local și al Primăriei Comunei Orbeni, județul Bacău, pentru a furniza toate elementele necesare în abordarea problemelor și oportunităților cu care se confruntă comunitatea, în luarea de decizii locale echitabile, astfel încât să fie realizat un ghid de dezvoltare a localității în acord cu voința cetățenilor. *Obiectivul general al strategiei* constă în stabilirea unui cadru general de dezvoltare a comunei Orbeni prin creșterea capacității economico-sociale pentru perioada 2021-2027, obiectiv conceput în corelație cu principiile dezvoltării durabile.

Întrucât aderarea României la Uniunea Europeană a impus alinierea politicii

naționale de dezvoltare a țării noastre la politicile și principiile europene, Comuna Orbeni trebuie să implementeze o viziune strategică în vederea dezvoltării durabile, în acord cu strategiile de dezvoltare regională și națională. Fiind un document de planificare strategică pentru perioada 2021-2027, reprezintă baza strategică pentru consolidarea proiectelor inițiate la nivelul regiunii, planificarea având în vedere atât fondurile externe (europene) cât și interne pentru următoarea perioadă de programare.

Misiunea strategiei implică mobilizarea tuturor resurselor de ordin uman, material, financiar de la nivel local pentru implementarea cu succes a măsurilor, soluțiilor și a proiectelor propuse, misiune axată pe următorii piloni: colaborare, consultare publică, participare și planificare rațională.

Viziunea strategiei de dezvoltare locală a comunei Orbeni determină viitorul unei comunități unitare, dependente de activitățile care vor urma a fi realizate de autoritățile locale, cât și de factorii sociali, economici, de mediu. În procesul de elaborare a documentului se va ține cont de prevederile propuse la nivel european cât și de cadrul specific al comunei Orbeni, prin identificarea necesităților și a celor mai potrivite soluții pentru creșterea durabilă a productivității individuale și

comunitare prin generarea unor venituri mai mari pentru populația existentă.

Realizarea acestui document reprezintă așadar, un instrument de lucru al administrației publice locale în acord cu voința comunității locale, elaborat în vederea stabilirii de noi direcții strategice orientate către toți factorii interesați de progresul economico-social al comunei Orbeni. Astfel, planificarea strategică este constituită în vederea proiectării și a trasării obiectivelor care vor fi specificate în Strategia de Dezvoltare Locală prin respectarea procesului de planificare strategică.

În contextul noilor direcții prioritare trasate la nivel european, pentru atingerea următorului nivel de integrare în Uniunea Europeană, *scopul principal al acestei strategii* constă în dezvoltarea societății civile prin creșterea calității traiului din rândul locuitorilor, stabilind astfel un nou cadru strategic de dezvoltare durabilă a localității Orbeni.

Conținutul strategiei de dezvoltare locale include următoarele elemente esențiale:

- Prezentarea populației și a zonei care face obiectul de referință al strategiei;
- Identificarea resurselor și a priorităților existente;
- Analiza necesităților și a oportunităților zonei;

- Descrierea strategiei și a obiectivelor urmărite prin identificarea unor ținte clare și măsurabile;
- Detalierea procesului de implicare a comunității în elaborarea strategiei de dezvoltare locală;
- Creionarea planului de acțiune al strategiei;
- Planul financiar al strategiei;
- Expunerea procedurilor de monitorizare și gestionare a strategiei;

Odată elaborată o astfel de strategie, cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri structurale și de coeziune ale Uniunii Europene sunt justificabile și măsurabile.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, incertitudinea mediului actual de la nivel național și internațional, impune o utilizare eficientă a resurselor umane și financiare limitate. O astfel de abordare conferă un scop și o direcție comunității în a-și valorifica resursele disponibile prin punerea în valoare a elementelor distinctive ale zonei.

În procesul de elaborare al strategiei se are în vedere diminuarea dezechilibrelor locale/regionale existente, corelarea politicilor sectoarelor guvernamentale la nivelul comunei Orbeni și implicit stimularea cooperării inter-regionale. De

aceea, în elaborarea strategiei trebuie stipulate etapele urmate în vederea atingerii scopului final, și anume cel de creștere a absorbției și a impactului fondurilor de la nivel local.

O atenție deosebită în acest sens se acordă cetățenilor, prin implicarea acestora în elaborarea și aplicarea acesteia, astfel încât să fie formulate obiective, priorități și acțiuni specifice de dezvoltare a comunei Orbeni. Procesul de elaborare al strategiei este structurat în trei etape, după cum urmează:

- Analiză;
- Elaborare;
- Evaluare și implementare;

Pe baza acestor informații, a contextului de planificare de la nivel local în concordanță cu directivele europene, a misiunii și a viziunii de dezvoltare pe termen scurt și mediu, se are în vedere crearea unui cadru definitor din punct de vedere strategic, anunțând o abordare personalizată a dezvoltării locale din comuna Orbeni, județul Bacău.

În acest sens, elaborarea strategiei de dezvoltare locală integrată la nivel regional îmbunătățește semnificativ șansele de dezvoltare socială și economică durabilă și performată. Pentru a evita apariția de riscuri sociale și economice în procesele de accesare de fonduri

comunitare este impetuos necesară o viziune strategică pe termen mediu și lung asupra procesului de dezvoltare a comunei Orbeni.

ELEMENTE INTRODUCTIVE

1.1 Necesitatea planificării strategice

1.2 Metodologia de elaborare a strategiei

1.1 Necesitatea planificării strategice

Strategia de dezvoltare locală constituie instrumentul principal pentru luarea unor decizii și participativ-implică întreaga comunitate locală care vizează dezvoltarea teritoriului din punct de vedere socio-economic, astfel încât să asigure un trai propice pentru locuitorii comunității.

Planificarea strategică constituie procesul sistematic prin care comuna Orbeni dorește să răspundă necesităților de creștere economică într-o manieră sustenabilă, prin stabilirea de priorități și luarea de decizii cu privire la: ce trebuie făcut, când trebuie făcut, unde trebuie făcut, modul cum trebuie făcut, de către cine trebuie făcut și cu ce resurse trebuie făcut.

Reducerea actualelor disparități, prevenția de noi dezechilibre atât de la nivel național, regional dar și local presupune o bună planificare a strategiei astfel încât să fie stabilită o diagnoză locală a nivelului de trai de la nivelul entității în cauză din punct de vedere economico-social.

Întrucât, noua perioadă de programare reprezintă o oportunitate pentru consolidarea coeziunii sociale și economice a comunei Orbeni, este absolut necesar ca administrația publică locală să dispună de o strategie de dezvoltare în vederea accesării fondurilor europene.

Necesitatea planificării strategice pornește de la faptul că se dorește o centralizare a

obiectivelor de dezvoltare, a direcțiilor de acțiune a comunei în vederea consolidării efectivului și a resurselor necesare pentru o bună gestionare a fondurilor europene alocate pentru perioada 2021-2027.

Fiind un instrument tehnic de utilitate publică, necesitatea planificării acestui document se adresează unei game largi de actori implicați, atât pentru comunitate, mediul de afaceri, autoritatea publică locală cât și pentru factorii de decizie locali.

Ciclicitatea procesului de planificare oferă suport metodei de stabilire a obiectivelor identificate și urmărite la nivel local, focalizându-se pe susținerea politicilor existente și abordarea problemelor la nivel macro pentru definirea teritoriului prin aducerea de noi elemente de ordin tehnic, financiar și managerial. Lucrarea prezintă analizează elementele specifice ale comunei Orbeni, atât din punct de vedere economic, social, al infrastructurii cât și din punct de vedere al resurselor umane și al teritoriului. Totodată analizează și elementele specifice ale comunei, atât din punct de vedere economic, social, al infrastructurii cât și din punct de vedere al resurselor umane și al teritoriului.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, incertitudinea mediului economic impune o anumită disciplină a comunităților

locale în vederea utilizării a resurselor financiare limitate. Fiind direct influențat de gradul de dezvoltare al potențialului economic, social și uman capitalul disponibil al comunității are variațiuni elastice.

Prin urmare, planificarea strategică a comunei Orbeni urmărește:

- *Atragerea de capital în zonă.*
 - *Îmbunătățirea capacității administrației publice locale în gestionarea resurselor.*
- *Creșterea încrederii mediului investițional.*
- *Valorificarea potențialului zonei.*
- *Armonizarea resurselor disponibile cu prioritățile de dezvoltare socio-economică.*
- *Îmbunătățirea calității vieții generațiilor prezente și viitoare.*

Punerea în valoare a elementelor distinctive ale zonei, specificul teritorial reprezintă un factor cheie pentru politica de dezvoltare locală cu efecte directe asupra coeziunii teritoriale.

Conturarea cadrului general de coordonare și planificare a proiectelor strategice locale are un rol esențial în realizarea strategiei de dezvoltare locală pentru comuna Orbeni, pentru perioada 2021-2027, întrucât contribuie la asigurarea progresului socio-economic al zonei prin absorbția de fonduri europene disponibile la nivel european.

1.2 Metodologia de elaborare a strategiei

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Orbeni se bazează pe relațiile de reciprocitate dintre obiectivele urmărite și soluțiile ce se doresc a fi implementate, încadrându-se în standardul cerințelor impuse de Uniunea Europeană. Criteriile după care a fost elaborată această strategie sunt: coerența, consecvența, eficacitatea, relevanța, eficiența, orientare spre câștig durabil ș.a.

În elaborarea documentului strategic al comunei Orbeni pentru orizontul de finanțare 2021-2027 au fost axate următoarele direcții:

- Asigurarea unui management organizațional și conceptual, coerent structurat pe cele trei etape de lucru.
- Aplicarea metodei participativ-activă prin abordarea consultării publice și stabilirea de grupe tematice de lucru pentru fiecare domeniu de interes.

Din aceste grupe de lucru vor face parte atât reprezentanții Primăriei Comunei Orbeni, consilieri locali, cât și agenți economici, ONG-uri și persoane fizice interesate. Aceste grupe de lucru vor dezbate în cadrul reuniunilor de lucru ce vor fi organizate pe parcursul procesului de elaborare a strategiei.

Monitorizarea și evaluarea permanentă a procesului de elaborare și dezvoltare a strategiei în vederea asigurării calității lucrării, corectitudinii datelor și informațiilor incluse și aplicarea eventualelor modificări care se impun.

Metodologia de elaborare a strategiei de dezvoltare locală a comunei Orbeni, propune analiza problematicii specifice dezvoltării locale în mediul rural, prin delimitarea a 6 domenii de aplicare și a 27 de sectoare relevante. Aici se vor regăsi elemente de interes public, comunitar, privat, astfel încât toți locuitorii să-și aducă contribuția asupra modului de rezolvare a problemelor pe care le întâmpină.

Administrația locală trebuie să aprobe această strategie astfel încât utilitatea acesteia să fie însușită de întreaga comunitate angrenată în orizontul de dezvoltare locală pentru perioada 2021-2027.

Pentru elaborarea strategiei s-au urmărit următoarele activități:

- realizarea unei viziuni clare pentru anii 2021 - 2027 în toate domeniile care privesc dezvoltarea economico-socială durabilă;
- stimularea participării cetățenilor la luarea și formularea deciziilor;

- identificarea de soluții orientate spre natură și valorificarea resurselor locale;
- dezvoltarea de relații de colaborare și parteneriat bazate pe interese comune;
- creșterea calității traiului în rândul locuitorilor;
- eficientizarea capacității autorității locale de gestionare a nevoilor și cerințelor locuitorilor;

Strategia de dezvoltare a comunei Orbeni, mizează pe relațiile de reciprocitate dintre reprezentanții autorității locale, Primăria și cetățeni, în vederea atingerii priorităților urmărite și implementării măsurilor stabilite la nivel comunitar.

Ideile fundamentale care au stat la baza elaborării strategiei sunt:

- Situația existentă a mediului rural al comunei Orbeni și implicit potențialul economico-social și ecologic.
- Apartenența României la Uniunea Europeană și atragerea și gestionarea eficientă de fonduri nerambursabile europene alocate pentru perioada 2021-2027.

Structura procesului de elaborare a strategiei include parcurgerea a trei etape principale:

1. Etapa de analiză:

- Colectarea de date în vederea analizei situației existente, studii de fezabilitate, examinarea statisticilor oficiale și a altor documente ce care conțin informații relevante.
- Analiza documentelor programatice (PNDR, POR), în vederea identificării politicilor și a direcțiilor de dezvoltare europeană și națională, regională și județeană.
- Analiza programelor operaționale care pot fi accesate pentru a asigura o dezvoltare locală durabilă și locală.
- Crearea de baze de date din toate sectoarele de activitate pentru evaluarea potențialului local și cunoașterea resurselor disponibile și a nevoilor comunității.
- Identificarea riscurilor, a punctelor slabe/tari și a oportunităților care definesc modalitatea de mobilizare a resurselor și eforturilor necesare unei evaluări obiective a situației existente.

2. Etapa de elaborare a strategiei

- Stabilirea obiectivelor pe termen scurt, mediu și lung ale comunei în funcție de datele culese.
- Elaborarea strategiei și a designului acesteia în

conformitate cu domeniile de interes identificate în prima etapă de analiză.

- Implicare întregii comunități, de la persoane fizice la organizații publice, private și aleși locali în vederea formulării strategiei locale.

3. Etapa de implementare și evaluare a strategiei de dezvoltare locală

- Elaborarea portofoliului de proiecte.

Metodologia folosită asigură strategiei de dezvoltare locală un caracter practic, fundamentat pe date prelucrate din diverse surse, realizată prin intermediul consultărilor și a întâlnirilor locale. Orientată în special pe oportunitatea de a accesa prin proiecte resursele financiare puse la dispoziție prin fondurile structurale de care va beneficia România în perioada 2021-2027, va contribui la dezvoltarea mediului rural al comunei Orbeni. În acest sens, menționăm că planificarea strategică a avut un rol esențial în acest proces de elaborare a strategiei locale, astfel încât a susținut promovarea la nivel de administrație locală a unui management strategic integrat capabil să identifice eficient oportunitățile apărute în cadrul comunității Orbeni.

Principiile care au stat la baza elaborării acestei strategii au constat în eficiența validității științifice prin colectarea de date din surse sigure, transparența, obiectivitatea, coerența și implicarea comunității.

Specific, în elaborarea studiului au fost utilizate următoarele tehnici și metode:

- recenzia lucrărilor (cărți, monografii, studii, articole, etc.) publicate în Europa și România pe temele planificării strategice, a caracterizării comunității, a județului etc;
- consultarea surselor de informație on-line;
- consultarea documentelor programatice de la nivelul Uniunii Europene, României, Regiunii Nord-Est, dar și a Județului Bacău aferente perioadei de programare curentă, dar și a celor pregătitoare pentru următoarea perioadă de programare;

Identificarea celor mai relevante surse bibliografice constituie așadar primul pas realizat în vederea elaborării strategiei de dezvoltare locală a comunei Orbeni, plecând de la resursele existente la nivel local, regional, județean, național și european.

Consultarea legislației și a documentelor programatice a fost facilitată prin

identificarea surselor electronice disponibile, a cel web a diferitor instituții (Comisia Europeană, Ministerul Dezvoltării Regionale și a Turismului, Ministerul Administrației și Internelor, Agenția pentru Dezvoltarea Regională, Consiliul Județean Bacău, Primăria Comunei Orbeni, ș.a.).

Premisa elaborării strategiei constă în conturarea unui instrument de identitate pentru comunitatea locală prin creionarea direcțiilor viitoare de dezvoltare, pornind de la resursele actuale de care dispune comuna Orbeni.

Scopul elaborării strategiei de dezvoltare locală pentru comuna Orbeni pentru perioada 2021-2027 este de a centraliza într-un document, un studiu actualizat cu direcțiile de acțiune, obiectivele de dezvoltare și prioritizările investițiilor propuse, ca impact major asupra comunității locale.

Structural, Strategia de Dezvoltare Locală va urmări atingerea următoarelor rezultate:

- Analiza socio-economică a comunei Orbeni – situația existentă la nivel local;
- Analiza SWOT;
- Planul strategic de dezvoltare în vederea atingerii obiectivelor strategiei;

- Portofoliul de proiecte pentru perioada 2021-2027;
- Implementarea și monitorizarea strategiei;

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Orbeni, a fost elaborată în conformitate cu Strategia de Dezvoltare Durabilă, cu ajutorul angajaților din cadrul instituțiilor publice locale, cu sprijinul comunității. De asemenea, interpretarea chestionarelor, a studiilor, rapoartelor realizate atât la nivel local, național cât și european, au contribuit la creionarea imaginii de ansamblu a situației existente în comuna Orbeni, dar și în cadrul județului Bacău.

Strategia de Dezvoltare a comunei Orbeni 2021-2027, prin viziunea și obiectivele propuse, a fost elaborată așadar în concordanță cu politicile comunitare, strategiile de la nivel național, programele și documentele programatice de la nivel județean și regional, asigurând beneficiul integrator al planului de investiții propus.

CAPITOLUL II

CADRUL STRATEGIC GENERAL AL DEZVOLTĂRII COMUNITĂȚILOR ÎN ROMÂNIA

2.1 Context European

2.2 Context Național

2.3 Context Regional

2.1 Context European

Contextul european a fost profund afectat de criza pandemică cauzată de coronavirusul SARS-CoV-2, astfel încât ani de progrese economico-sociale au scos în evidență deficiențele structurale ale economiei UE. Cu toate acestea, în ultimii ani contextul European a favorizat extinderea Uniunii Europene la 27 de state membre, conducând în acest mod la apariția de noi perspective de dezvoltare și de valorificare în toate sectoarele de activitate ale comunității europene.

La nivel European, s-a urmărit corelarea strategiei de dezvoltare cu documente strategice, precum mecanismele financiare asociate sau partenerie Uniunii Europene, Politica de coeziune 2021-2027 a Uniunii Europene, Cadrul financiar Multianual 2021-2027, al Uniunii Europene, Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene revizuită, Politica agricolă comună ș.a.

Dezvoltarea unei viziuni pe termen mediu și lung pentru comunitățile din România constituie un element central în stabilirea unei traiectorii clare și stabile. Implicarea și angajamentul părților implicate joacă un rol important pe tot parcursul dezvoltării strategiei locale. Prin exprimarea adeziunii la cele 17 Obiective

De Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015, România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene dorește schimbarea paradigmei prezente de dezvoltare a comunei Orbeni.

Planul de acțiune global se adresează combaterii ilegalităților, in justiției sociale, ameliorării și protejării planetei până în anul 2030.

2.1.1 Cadrul Financiar Multianual 2021-2027

- Prevede pentru UE-27 un buget pe termen lung de 1 074,3 miliarde EUR la prețurile din 2018, inclusiv integrarea Fondului european de dezvoltare.
- Va permite UE împreună cu instrumentul de redresare Next Generation EU, să asigure în anii următori o finanțare fără precedent, în valoare de 1,8 mii de miliarde EUR, pentru a sprijini redresarea în urma pandemiei de COVID-19 și prioritățile pe termen lung ale UE în diferite domenii de politică.
- Politica agricolă și politica de coeziune vor continua să

beneficieze de o finanțare importantă.

- UE va cheltui 132,8 miliarde EUR în domeniul de cheltuieli „piața unică, inovare și sectorul digital” și 377,8 miliarde EUR pentru „coeziune, reziliență și valori”. Datorită finanțării suplimentare din partea Next Generation EU, aceste cantumuri vor crește la 143,4 miliarde EUR și, respectiv, 1 099,7 miliarde EUR, incluzând împrumuturile acordate statelor membre. O altă finanțare de 356,4 miliarde EUR va fi alocată domeniului resurselor naturale și mediului (373,9 miliarde EUR cu contribuția din partea Next Generation EU).
- În domeniul migrației și al gestionării frontierelor cheltuielile vor crește UE va cheltui 132,8 miliarde EUR în domeniul de cheltuieli „piața unică, inovare și sectorul digital” și 377,8 miliarde EUR pentru „coeziune, reziliență și valori”. Datorită finanțării suplimentare din partea Next Generation EU, aceste cantumuri vor crește la 143,4 miliarde EUR și, respectiv, 1 099,7 miliarde EUR, incluzând împrumuturile acordate statelor membre. O altă finanțare de 356,4 miliarde EUR va

fi alocată domeniului resurselor naturale și mediului (373,9 miliarde EUR cu contribuția din partea Next Generation EU).

- Finanțarea UE va fi direcționată către priorități noi și către priorități consolidate, în toate domeniile de politică ale UE, inclusiv tranziția verde și cea digitală.

2.1.2 Politica de coeziune 2021-2027 a Uniunii Europene – Cinci priorități investiționale mijlocite optim de UE

- Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.
- Condițiile și nevoile de dezvoltare variază foarte mult de la o regiune la alta, iar strategiile de dezvoltare trebuie să fie adaptate în consecință în strânsă colaborare cu autoritățile locale. Nu există un model unic de gestionare a dezvoltării rurale, așa cum nu există un singur factor determinant al traiectoriei economice a unei regiuni. Prin urmare, politicile din mediul rural sunt necesare pentru a spori capacitatea locală și participarea

actorilor, pentru a mobiliza resursele inițiale și pentru a face față forțelor externe, răspunzând cel mai bine nevoilor locale.

- Arhitectura programelor operaționale prin intermediul cărora vor fi administrate bugetele alocate pentru statele membre ale Uniunii Europene va fi semnificativ modificată.
- În cadrul următorului buget pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027, Comisia Europeană propune drept obiectivul general modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE, incluzând transformarea acesteia într-o economie inteligentă, ecologică, favorabilă incluziunii sociale, economice și sociale. În acest sens, au fost stipulate 5 priorități investiționale:

1. O Europă mai inteligentă

- Inovare și cercetare (dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adaptarea tehnologiilor avansate).

- Digitalizare (fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor).
- Competitivitate (impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor).
- Specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat (dezvoltarea competențelor pentru specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat).

2. O Europă mai verde

- Energie (promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, a energiei din surse regenerabile, dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E).
- Schimbări climatice, riscuri, apă (promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor; promovarea gestionării sustenabile a apei).
- Economia circulară (promovarea tranziției către o economie circulară).

- Biodiversitate (îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării).
- Aer (îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării).
- Mobilitatea urbană (mobilitatea națională, regională și locală sustenabilă, reziliență în fața schimbărilor climatice, inteligentă, și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității de transformare).
- Situri contaminate (îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării).

3. O Europă mai conectată

- Conectivitate (dezvoltarea unei rețele TEN-T, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală; dezvoltarea unei modalități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente

și intermodale, inclusiv îmbunătățirea mobilității transfrontaliere).

- Broadband (îmbunătățirea conectivității digitale).

4. O Europă mai socială

- Ocupare (îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale; modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii; promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii; promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor).
- Educație (îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii; promovarea accesului egal la educație și formare de calitate; promovarea învățării pe tot parcursul vieții).

- Incluziune socială (promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, îmbunătățirea accesibilității și a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată).
- Sănătate (îmbunătățirea accesibilității și a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată).

Incluziune socială (promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, etc).

5. O Europă mai aproape de cetățenii ei

- Turism, patrimoniu, cultură, securitate bună (promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane).
- Dezvoltare teritorială integrată (promovarea dezvoltării integrate, în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, al patrimoniului cultural și a

securității, inclusiv a prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității).

În cadrul bugetului alocat pentru perioada 2021-2027 al Uniunii Europene, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, una dintre principalele politici de investiții ale Uniunii Europene.

2.1.3 Strategia Europa 2030

propune priorități care se susțin reciproc:

- Creștere inteligentă – dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- Creștere durabilă – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- Creștere favorabilă incluziunii – promovarea unei economii cu o rată mai ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

2.1.4 Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene

- Îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare prin crearea unor comunități sustenabile, capabile să gestioneze și să folosească

resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

2.1.5 Politica agricolă comună ((P.A.C.) în perioada 2021-2027

- Dezvoltarea rurală este principalul obiectiv.
- România va aloca fonduri importante pentru îndeplinirea acestui țel. Propunerea Comisiei Europene pentru Cadrul Financiar Multianual pentru perioada 2021-2027, în cazul României, este de 20.5 miliarde de euro. Din această sumă, 13.3 miliarde reprezintă plățile directe, în timp ce 6.7 miliarde de euro se vor acorda pentru Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). Și alocările pentru FEADR se vor face în baza unor indicatori.
- 365 miliarde de euro – bugetul propus pentru Politica Agricolă Comună 2021-2027 (cel puțin 5% din totalul sumelor pentru FEADER vor merge către Măsura LEADER. Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea calitatea vieții, dar și diversificarea economiei rurale.

În plus, combate sărăcia și excluderea social).

- Minimum 30% din alocările pentru FEADR (2 miliarde de euro) vor merge către intervenții adresate obiectivelor specifice de mediu și climă.
- Măsurile pentru protejarea mediului înconjurător reprezintă o provocare specială pentru următoarea perioadă, fiecare țară din cadrul Uniunii Europene fiind nevoită să construiască un plan de acțiuni solid.
- Finanțarea acțiunilor de asistență tehnică necesare pentru managementul eficient și implementarea Planului Strategic al Politicii Agricole Comune va consuma maximum 4% din totalul sumelor FEARD, adică în jur de 270 de milioane de euro.

Exercițiul financiar al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027 vizează obținerea unei eficacități maxime a utilizării fondurilor europene, cu implicații directe asupra atingerii obiectivelor fixate în programele finanțate, prin stabilirea unor elemente de abordare integrată a planificării și implementării acțiunilor structurale, în vederea obținerii unei dezvoltări durabile la nivel european, național, regional și local. Abordarea

personalizată a dezvoltării regionale continuă investițiile în toate regiunile (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate) unde, metoda de alocare a fondurilor se bazează pe PIB-ul de cap de locuitor. Pentru a reflecta mai bine situația existentă, sunt introduse noi criterii precum șomajul în rândul tinerilor, nivelul scăzut de educație, primirea și integrarea migrațiilor și schimbările climatice.

Strategiile de dezvoltare conduse la nivel local sunt susținute așadar prin prisma politicii de coeziune, automatizând gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. De asemenea, regiunile în zonele de periferie sunt cele care vor beneficia de sprijinul special al Uniunii Europene în continuare. Dimensiunea urbană a politicii de coeziune crește prin alocarea a 6% din FEDR dezvoltării urbane durabile, printr-un nou program de colaborare și de consolidare a capacităților autorităților urbane. Principalele caracteristici ale noului cadru pentru Politica de Coeziune 2021- 2027 sunt:

Concentrare tematică	Aspecte financiare
35% din FEDR pentru OP1 (O Europă mai inteligentă)	Forma principală de finanțare - granturile
30% din FEDR pentru OP2 (O Europă mai verde)	Cofinanțarea la nivel național: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și

	pentru Fondul de Coeziune; 40% pentru regiunile mai dezvoltate
<i>FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice</i>	Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor
<i>FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice</i>	TVA nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5000000 euro
<i>Min. 6% din FEDR, pentru dezvoltare urbană</i>	Dezangajarea - regula N+2
<i>2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate</i>	
<i>25% din FSE+ pentru incluziune socială</i>	

Pentru a continua sprijinirea și expertiza regiunilor rămase în urmă în ceea ce privește inovarea, Comisia Europeană a reînnoit *Calea către expertiză*. Cu alte cuvinte, aceasta inițiativă are rolul de a consilia și de a ajuta statele membre ale Uniunii Europene să-și conceapă, actualizeze și implicit să își ajusteze strategiile. Inițiativa va ajuta regiunile să identifice resursele Uniunii Europene, potrivite pentru finanțarea proiectelor inovatoare.

2.2 Contextul național

Condițiile, oportunitățile și nevoile de dezvoltare variază de la o regiune la alta, astfel încât este necesară o adaptare

continuă la cerințele comunitare, în strânsă colaborare cu autoritățile locale. Deși, nu există un model unic de dezvoltare rurală, așa cum nu există nici un singur factor determinant al fluxului economic a unei regiuni, politicile din mediul rural definesc planificarea strategică. Pentru a spori capacitatea locală și a actorilor implicați, prin intermediul politicilor din mediul rural se mobilizează resursele existente pentru a răspunde nevoilor locale.

În ceea ce privește contextul național, s-a urmărit corelarea strategiei de dezvoltare cu următoarele documente strategice: programele de finanțare ale Guvernului României, Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, liniile directoare ale Acordului de Parteneriat 2021-2027 al României cu Uniunea Europeană, P.A.C ș.a.

Începând din anul 2007, autoritățile locale au putut accesa fonduri nerambursabile pentru atingerea obiectivelor strategice locale.

Fiind un instrument de management, autoritățile locale trebuie să fie receptive acestui proces, astfel încât să poată aborda cu succes problemele și oportunitățile cu care se confruntă o comunitate.

Prezenta strategie de dezvoltare locală a fost elaborată în urma unor dezbateri organizate pentru membrii comunității dar și în urma analizelor situației actuale. Pentru formarea unei viziuni clare a localității s-a ținut cont de următoarele aspecte: importanța regională a localității din punct de vedere economic, turistic, importanța construcției unei comunități primitoare, a unui mediu local plăcut pentru locuitori și vizitatori, necesitatea unei administrații locale eficiente și transparente.

În prezent, decalajele regăsite la nivel național în România, referitoare la nivelul de trai, față de condiția medie a cetățenilor Uniunii Europene, afectează profund bunăstarea cetățenilor, mai ales în mediul rural. Aceste decalaje sunt cauzate în principal de deficiențele contrastelor și de nevalorificarea resurselor disponibile.

În dezvoltarea localităților din mediul rural regăsim următoarele impedimente:

- Organisme desconcentrate
discrepanțe între politicile de la nivel național, regional, și local.
- Deficitul de capacitate administrativă, de la nivel național și local.

Dezvoltarea spațiului rural nu trebuie să fie privită doar prin prisma dezvoltării agriculturii, turismului sau a oricăror alte activități economice, întrucât acesta se constituie sub forma unui ansamblu de colectivități umane interconectate.

Dezvoltarea durabilă a spațiului rural definește progresul calității traiului uman prezent și a generațiilor următoare prin fructificarea eficientă a resurselor disponibile, prin intermediul unor structuri economice moderne și competitive. Conform unui comunicat publicat de Ministerul Fondurilor Europene, bugetul disponibil pentru România în perioada 2014-2020 a fost de 31 miliarde de euro, rata de decontare până la finele anului 2019 a fost de doar 36 % din bugetul aprobat.

Ținând cont de necesitatea României în continuarea dezvoltării economice, aprobarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României definește orizontul anilor 2013-2020-2030. Orientată spre îmbunătățirea continuă a

calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre aceștia și mediul rural, propulsează interesul pentru cunoaștere și inovare în interiorul comunității.

Strategia Națională pentru Dezvoltarea a României include un set de 17 obiective de dezvoltare durabilă, planul fiind orientat ameliorării sărăciei, a inechității sociale, a combaterii inegalităților până în 2030. În ceea ce privește colectivitățile rurale, acestea necesită o abordare specializată individualizată fiecărui tip de colectivitate. Se promovează ca temă prioritară în acest sens necesitatea asigurării vitalității demografice a comunelor pentru a rezolva problematica dezechilibrelor de acest tip (proporția mare a persoanelor cu vârstă înaintată, proporția scăzută a populației active, natalitatea scăzută, creșterea ratei mortalității cât și creșterea fluxurilor migratoare din rândul locuitorilor unei comunități.

Printre obiectivele pe termen scurt, mediu și lung identificăm printre cele 17 că sunt esențiale:

- Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE;
- Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la

principalii indicatori ai dezvoltării durabile;

- Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE în conformitate cu indicatorii dezvoltării durabile;

Prin atingerea acestor obiective se va asigura pe termen scurt, mediu și lung o creștere economică a României substanțială, dar și o scădere consistentă a decalajelor economico-sociale din România.

În contextul crizei COVID-19, pe baza propunerilor formulate de Comisia Europeană din anii 2018 și 2020, Consiliul a decis asupra unui buget global alocat pentru CFM 2021-2027 în valoare de 1.074,3 miliarde de EUR și a unui plan de stimulare de 750 de miliarde EUR (unde, 675,5 miliarde de EUR sunt alocate pentru Mecanismul de redresare și reziliență – împrumuturi de 360 de miliarde de EUR, din care granturi de 315,5 miliarde de EUR- și 47,5 miliarde de EUR pentru REACT-EU, 5 miliarde de EUR pentru Orizont Europa, 5,6 miliarde de EUR pentru InvestEU, 7,5 miliarde de EUR pentru Dezvoltare rurală, 10 miliarde de EUR pentru Fondul pentru o tranziție justă și 1,9 miliarde de EUR pentru RescEU. În acest sens, angajamentele legate de planul de recuperare în perioada 2021-2023 va fi de 70% în 2021 și 30% în 2023.

Din pachetul aprobat, România primește aproximativ 80 de miliarde de EUR, respectiv 46,3 de miliarde de EUR din bugetul UE 2021-2027 și 33,5 de miliarde de EUR prin instrumentul Next Generation EU. Aceste date se transpun în: un plus de 9,6 miliarde de EUR față de alocările bugetului anterior, respectiv o creștere cu 26,09% față de alocările României din bugetul 2014-2020, mai mulți bani pentru coeziune, agricultură, infrastructură.

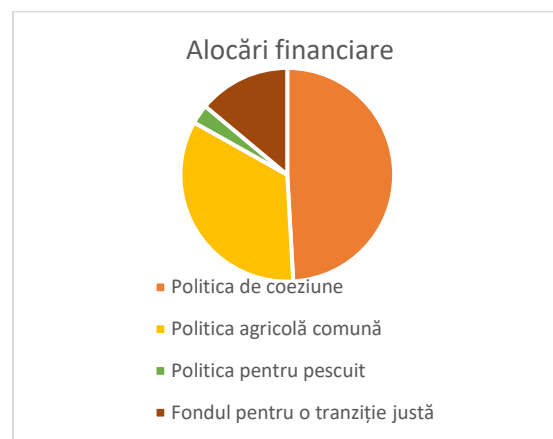

Figura nr. 2.1 Alocări financiare, prelucrare proprie

Documentele publicate recent de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), pentru următoarea perioadă financiară reflectă schimbări majore în structura instituțională cât și cea strategică.

Astfel, în cadrul politicii de coeziune Ministerul propune 9 tipuri de programe, unde Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD);

2. Programul Operațional Transport (POT);
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID);
4. Programul Național de Sănătate (PNS);
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU);
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD);
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (PODTI);
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR);
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT);

▪ **Fondul Social European**

Nu va mai finanța programul dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se conform ministerului printre direcțiile viitorului Program Operațional Capital Uman. Va fi creat un Program Național de Sănătate care ar urma să finanțeze infrastructura pentru 3 spitale regionale (faza 2), construcția și dotarea Institutului Național de Hematologie, construcție și dotare pentru un Laborator de Referință National,

precum și alte intervenții în domeniul medical.

Finanțările Politicii Agricole și cea a Pescuitului vor fi gestionate în continuare de MADR.

Companiile vor putea accesa în următoarea perioada financiară granturi/instrumente financiare prin intermediul mai multor programe, conform propunerilor făcute publice de autorități. Acestea se vor axa pe inovarea și sprijinirea IMM-urilor în digitalizare.

2.3 Context regional

La nivel regional, au fost analizate și s-a urmărit corelarea strategiei de dezvoltare cu planul și strategia de dezvoltare regională cât și strategia de dezvoltare a județului Bacău.

Conform Comisiei Europene se propune o modificare a metodei pentru a reflecta modul în care au evoluat sau nu disparitățile în ultimii ani cu scopul de a remedia și de a menține concentrarea de resurse către regiunile care trebuie să evolueze cu rapiditate pentru a asigura un tratament echitabil pentru toți.

De asemenea, regiunile ultra periferice vor continua să primească sprijin special, pentru a le ajuta să lupte împotriva deficiențelor existente, de ordin teritorial, economic și social.

În lucrarea de față, contextul regional este creionat prin prisma regiunii Moldova, regiunea nord-estică a României, care se remarcă prin îmbinarea armonioasă a istoriei, culturii, tradiției și a mediului natural. Fiind cunoscută drept cea mai întinsă regiune a României, aceasta este granița estică a Uniunii Europene. La nivel

administrativ Regiunea Nord Est este compusă din 17 municipii.

Din perspectiva geografică, regiunea este străbătută de lanțuri muntoase din Vest, podișuri din centru, câmpii în Est cu lacuri,

vii și zone agricole extinse. Regiunea include drept principale orașe:

- **IASI** - fostă capitală a Moldovei, este un renumit centru industrial și universitar, de cultură, artă, tradiție și spiritualitate;
- **BACĂU** - renumit în Evul Mediu ca punct vamal și centru comercial, acesta este și un important centru industrial și universitar, cu o economie puternică;
- **SUCEAVA ȘI PIATRA NEAMȚ** - orașe industriale, dar care nu și-au pierdut din farmecul istoric, au devenit centrele unei industrii turistice în dezvoltare;
- **BOTOȘANI ȘI VASLUI** - vechi centre comerciale și agricole, în prezent sunt centre importante pentru dezvoltarea regională, în ceea ce privește industria textilă și prelucrătoare;

Mai exact, Regiunea Nord Est reprezintă 15,45% din suprafața României cu 36.849,83 kmp, situându-se pe primul loc

ca suprafață la nivel național. La nivel regional reprezintă 23,2%, Județul Suceava contribuie în cea mai mare măsură la acest procent, cu o suprafață de 8553,5 kmp, urmat de județul Bacău cu 18% și o suprafață de 6620,52 kmp.

De asemenea, Județul Neamț contribuie cu o suprafață de 5896,14 kmp – 16%, județul Iași cu 5475,58 – 14,9%, județul Vaslui cu 5318,4 kmp – 14,4%, iar județul Botoșani cu 4985,69 kmp – 13,5%.

Conform clasificării Eurostat, prin Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică, Regiunea Nord-Est se încadrează în palierul NUTS2, categorie ce este reprezentată de Macroregiunea 2 iar județele se încadrează pe palierul NUTS3.

Un punct important în localizarea teritorială a regiunii Nord-Est este reprezentat la nivel geografic de faptul că articulează frontiera de Est a Uniunii Europene, existând o graniță de 184,2 km lungime cu Ucraina iar la limita cu Republica Moldova există o întindere de 562,3 km, reprezentată de râul Prut.

Accesibilitatea în Regiunea Nord-Est este posibilă pe cale rutieră și feroviară cât și aeriană, arterele rutiere și de cale ferată rămânând cele care susțin cea mai mare parte a traficului actual.

La nivel de regiune există următoarele trasee:

- Drumul European E85 – București – Bacău – Roman – Suceava – Siret (punct de control și trecere a frontierei).
- Drumul E576 - Suceava – Vatra Dornei – Cluj, care face legătura cu Drumul European E60 Cluj Napoca – Oradea.
- Drumul European E574 - Bacău – Brașov – Pitești, care face legătura cu drumul internațional E70 Craiova – Vidin – Skopje.
- Drumul European E581, care străbate județul Vaslui – București – Bârlad – Albita (punct de trecere a frontierei) – Chișinău.
- Roman – Târgu Frumos ce se conectează către Botoșani E58 și Iași – Sculeni E583.
- La nivel rutier, conectivitatea cu capitala București se realizează din județele Bacău și Vaslui, aflate la o distanță de 285 de km, respectiv 315 km.

Demografie și indicatori reprezentativi

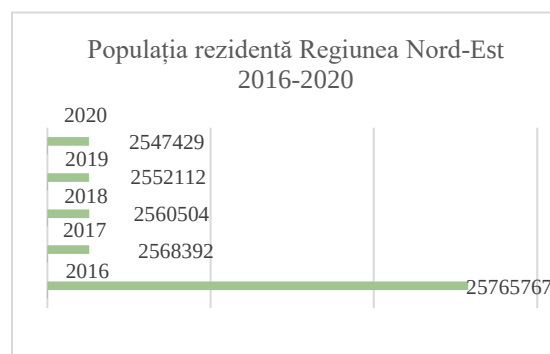
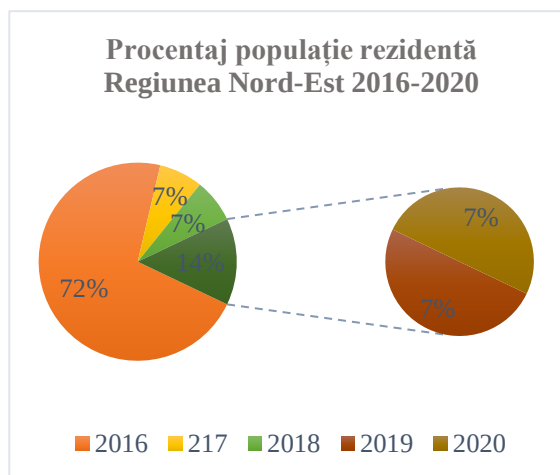
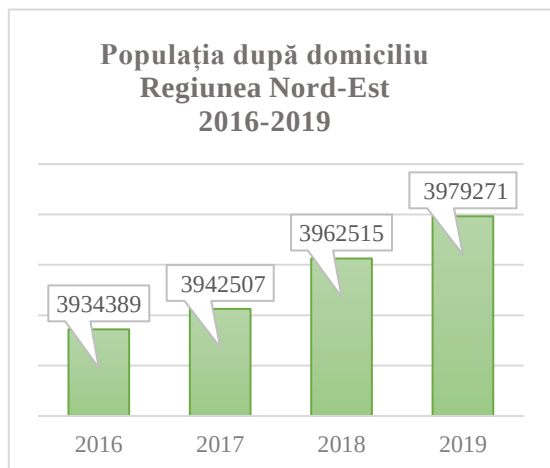

Figura nr.2.3.1 Populație rezidentă Regiunea Nord-Est
2016-2020, sursă: Institutul Național de Statistică,
prelucrare proprie

În anul 2018, Regiunea Nord-Est
înregistra 3.968.040 locuitori, fiind

regiunea cu cea mai numeroasă populație
din România, unde cea mai puțin populată
zonă este sud-estul regiunii. Conform
INSSE, situația demografică a devenit una
instabilă în ultimii 4 ani, astfel încât
populația rezidentă înregistrată în 2020 din

regiunea Nord-Est a fost de 2.547.489.000
milioane, cu 23.218.338 locuitori mai
puțini față de anul 2016.

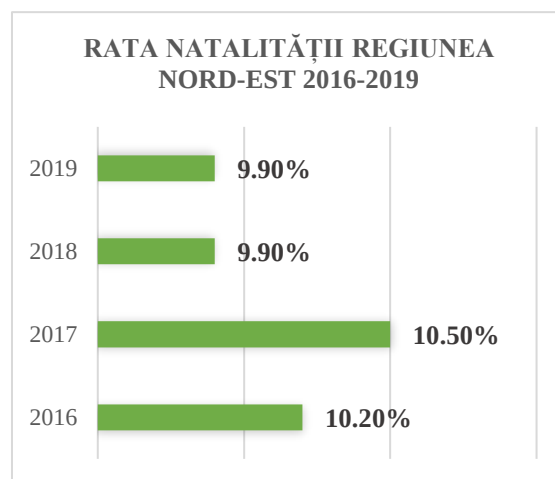
Figura nr.2.3.2 Procentaj (...) Regiunea Nord-Est 2016-
2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare
proprie

De asemenea, populația după domiciliu în
anul 2019 era de 3.979.271 cu 44.882 de
mii de locuitori mai mulți față de anul
2016.

Figura nr. 2.3.3 Populația după domiciliu Regiunea
Nord Est 2016-2019, sursă: Institutul Național de
Statistică, prelucrare proprie

Regiunea este ocupată de comune
având dimensiuni clasice conform
principalilor indicatori naționali minimali
de definire a localităților, între 2.000 și
5.000 de locuitori. Cu toate acestea, există
comune care numără sub 2.000 sau chiar
sub 1.500 de locuitori, care nu se
încadrează în condițiile minime de
existență la nivel național și care vor
prezenta mereu dificultăți în demersul de
deservire cu dotări și servicii publice.

În ceea ce privește densitatea

populației, comunele din jurul așezărilor
urbane situate de-a lungul drumurilor
europene și naționale E85, E58 și DN15,
constituie cea mai mare pondere în acest
sens. Județul Vaslui este cea mai puțin
densă zonă (sub 50 locuitori/kmp). Rata

natalității la 1.000 de locuitori a fost în anul 2019 de 9.9% în Regiunea Nord Est, cu 0,3% mai puțin decât în anul 2016 când a fost înregistrată o rată de 10.20%.

Figura nr.2.3.4 Rata natalității (...) 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Totodată, rata mortalității în Regiunea Nord Est a suferit și ea unele fluctuații, după cum regăsim în tabelul următor:

An	Rata
2016	11%
2017	11.20%
2018	11.50%
2019	11%

Tabelul nr. 2.3.5 Rata mortalității 2016-2019 Regiunea NE, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Mișcarea migratorie a populației din Regiunea Nord-Est s-a amplificat încă de la aderarea României în Uniunea Europeană, forța de muncă emigrând în special către țările din Europa Centrală și de Vest. În anul 2019 au fost înregistrate în acest sens un număr de 5.945 de persoane, cu 3.216 mii mai multe față de anul 2016.

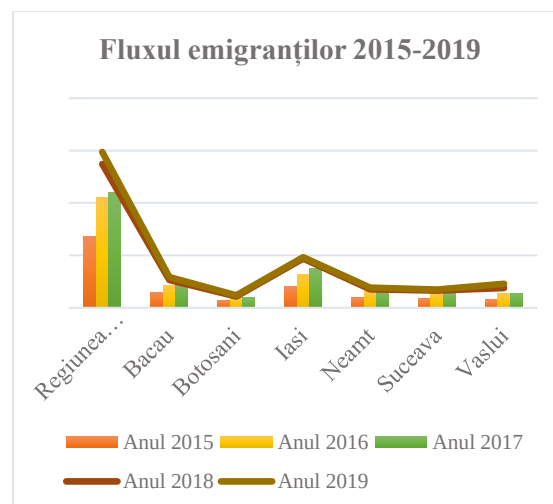
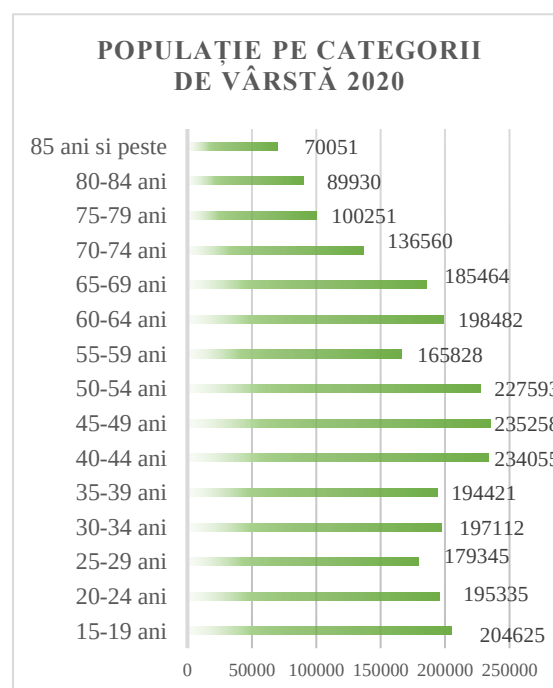

Figura nr.2.3.6 Fluxul emigranților 2015-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Astfel, în ceea ce privește schimbările de domiciliu devine una împărțită. Discrepanțele le regăsim între mediul urban și cel rural. În anul 2019, s-au

înregistrat 5.945 de emigranți definitiv, cu 1.748 mai mulți față de anul 2016. Îmbătrânirea demografică constituie un alt indice demonstrativ în caracterizarea Regiunii Nord Est, care a înregistrat un

procent mai mare al tinerilor până în 15 ani, un procent mai mare al populației apte de muncă (15 – 64 ani) și un procent mai mic al vârstnicilor de peste 65 de ani. Din punct de vedere al îmbătrânirii demografice și a înlocuirii forței de muncă, regiunea are o situație favorabilă, fiind înregistrați un număr de 70.1975 de pensionari în trimestrul III al anului 2020.

Figura nr.2.3.7 Situație populație pe categorii de vârstă 2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Conform Balanței Forței de Muncă elaborată de Institutul Național de Statistică, în anul 2019, resursele de muncă ale regiunii Nord-Est au fost în număr de 1954,7 mii persoane, din care populația ocupată civilă a fost de 1194,9 din aceste resurse. Prin urmare, 38% este ocupată de populația activă civilă.

Rata șomajului înregistrat în anul 2019 a fost de 4.3%, fiind înregistrați 51.030 șomeri. Regiunea Nord Est este una din cele mai avantajoase zone pentru investiții din Europa, având în vedere forța de muncă califică și costurile relativ

regiune, forța de muncă prezintă un nivel înalt de pregătire profesională și educație. Referitor la potențialul de dezvoltare al regiunii, pe primul loc se află turismul, zonele de munte fiind favorabile pentru dezvoltarea acestei ramuri economice.

Educație

Regiunea NE conform datelor publicate pe site-ul Institutului Național de Statistică deține un număr de 6.076.830 milioane de elevi, a căror activitate se desfășoară într-un număr redus de unități de învățământ și anume 1.092, cu 1.200 de unități școlare mai puține față de anul 2016.

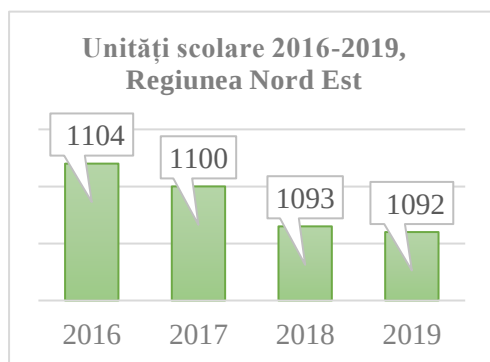
Figura nr.2.3.8 Unități școlare 2016-2019 Regiunea NE, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

La nivel regional, în rândul unităților școlare se identifică în anul 2019, un număr de 61 de facultăți, cu 6 mai puține față de anul 2016, ele fiind în același timp și centre universitare.

Sănătate

Regiunea Nord-Est, se confruntă cu probleme destul de mari în sectorul medical, cauzate de resursele umane insuficiente, personalul medical redus comparativ cu nevoile, infrastructurii medicale insuficiente sau degradate, infrastructurii de sănătate deficitare și accesului redus la servicii medicale.

Aproape fiecare UAT din Regiunea Nord-Est beneficiază de cel puțin un cabinet medical de familie. Deși prezența cabinetelor nu este o problemă

scăzute. Datorită centrelor universitare din

semnificativă, numărul medicilor de familie este insuficient. Majoritatea comunelor înregistrează aproximativ 2.000 de locuitori/medic de familie, dar în toate județele regiunii sunt și cazuri de comune care înregistrează de la 3.000 până la 7.000 locuitori pe medic de familie. Această situație se manifestă și pe fondul descreșterii numărului medicilor de familie în toate județele regiunii, mai puțin în Suceava. Un număr semnificativ de comune nu beneficiază de nici o farmacie, locuitorii fiind nevoiți să se deplaseze în orașe pentru procurarea medicamentelor. În ceea ce privește numărul de paturi în spitale, Regiunea Nord-Est se află pe locul 5 în topul regiunilor din România.

Turism

Regiunea Nord-Est este acoperită în procent de 11.53% din suprafață de Arii Naturale Protejate de interes național. În acest sens, județul Botoșani are un aport de cu 8.76%, urmat de Neamț cu 1.93%. În ceea ce privește Ariile Naturale Protejate de importanță județeană, acestea reprezintă 21.8% din suprafața regiunii, județele Suceava și Neamț având cea mai semnificativă contribuție cu 9.4%, respectiv 4.4% din suprafață. Principalele tipuri de turism care pot fi practicate sunt: turismul cultural (muzeistic, etnografic, artistic), religios, balneo-terapeutic, de agrement, de tranzit, agroturism. Sectoarele productive care ocupa locurile

imediat următoare, în clasament, sunt prelucrarea lemnului, mecanică și industria textilă. Din punct de vedere al ocupării, predominat este populația ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit. Rețeaua ecologică Natura 2000 este o rețea europeană de arii naturale protejate, care cuprinde arii de protecție avifaunistică și arii speciale de conservare. În Regiunea Nord-Est există 55 de arii naturale protejate care au devenit situri Natura 2000.

Teritoriul Regiunii Nord-Est prezintă un număr de 103 arii protejate Natura 2000, din care 24 de situri de tipul arie de protecție specială avifaunistică (SPA) și 79 de tipul sit de importanță comunitară (SCI). Siturile de tip SPA ocupă o suprafață de aproximativ 297 mii ha – 8%, iar cele de tip SCI 265 mii ha – 7% din suprafața regională.

Există monumente ale naturii, zone natural protejate de interes național, în Regiunea Nord-Est, mai exact Parcul Național Munții Călimani, Parcul Național Cheile Bicazului Hășmaș, Parcul Național Ceahlău.

Regiunea Nord-Est prezintă un potențial important balnear, datorită fondului de resurse disponibile. Climatul Regiunii este potrivit pentru tratamentele terapeutice și includ arii cu un bio-climat tonic, sedativ și de salină. Stațiuni importante cu potențial balneo-climateric

sunt: Slănic Moldova, Târgu Ocna, Sarata Bai, Strunga, Nicolina, Durau, Oglinzi, Baltatesti și Negulești, Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc, Gura Humorului și centrul balnear de la Ghermănești.

La nivelul Regiunii Nord-Est discrepanțele de dezvoltare dintre vestul regiunii și estul regiunii se resimt mai ales în mediul rural.

Deținând un potențial turistic ridicat, care poate fi comparat cu alte zone turistice din țară și din străinătate, acesta se datorează condițiilor favorabile de care dispune Regiunea Nord Est, a frumuseții locurilor, zonelor montane din județul Bacău, Neamț, Suceava, precum și a inestimabilului patrimoniu cultural și religios existent care se îmbină armonios cu ospitalitatea, tradițiile populare, obiceiurile, specificul gastronomiei moldovenești, tradiționalele gustări de vinuri din podgoriile Cotnari și Huși.

Turismul rural și agroturismul, s-au dezvoltat în ultima perioadă în Regiunea Nord-Est, Bucovina fiind una dintre zonele agroturistice consacrate datorită arealelor cu caracteristici specifice, Țara Huților din nordul Sucevei (se întinde și în județul Maramureș, zona Moldovița – Izvoarele Sucevei în județul Suceava) ș.a. Masivul Ceahlău este o altă zonă importantă din regiune, Bicăz, Ceahlău și Durău fiind

cunoscute drept cele mai speciale zone datorită frumuseții naturale.

Principalele tipuri de turism care pot fi practicate aici sunt:

1. Turism cultural

- Muzeistic
- Etnografic
- Artistic

2. Turism religios

- Mănăstirile: Putna, Neamț, Sucevița, Moldovița, Voroneț, Humor, Arbore, Agapia, Văratec, Dragomirna, Bistrița, Zâmca;

3. Turism balneo-terapeutic

- Stațiunile: Vatra Dornei, Câmpulung-Moldovenesc, Balțatești, Oglinzi, Slănic Moldova, Târgu Ocna;

4. Agroturism

- De agreement, rural.

5. Turism sportiv

- Alpinism, vânătoare, pescuit, sporturi extreme – zborul cu parapanta, rafting, orientare turistică, mountainbike, schi, ș.a.

Specificul deosebit al satelor din Regiunea Nord-Est, gradul de dotare al localităților, joacă un rol important în turismul de lungă durată cu activități sportive, agrement și implicit în optimizarea sănătății (Vatra Dornei, Solca, Cacica, Valea Bistriței).

În ceea ce privește domeniul economic tradițional al regiunii, industria de prelucrare a lemnului cunoaște o creștere semnificativă în ultimii ani, nu numai din perspectiva locurilor de muncă (11.6% în 2004), ci și din cifra de afaceri (100% mai mult decât în 2001 spre exemplu). Prin urmare, creșterea ponderii industriei de mobile în totalul de afaceri evidențiază o valorificare masivă a lemnului.

Planul de Dezvoltare Regională Nord Est (PDR Nord-Est) reprezintă instrumentul prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social, reprezentând în același timp contribuția regiunii la elaborarea Planului Național de Dezvoltare. PDR Nord-Est a fost realizat de către Direcția Plan Programare Fonduri Structurale din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord Est într-un larg cadru partenerial, stabilit conform Hotărârii de Guvern 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare.

Pentru 2030, Regiunea Nord Est își propune următoarele elemente:

- un spațiu competitiv, durabil și incluziv, unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești!
- obiectivul general: derularea în regiune a unei dezvoltări

echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Grupurile de lucru regionale au fost dezvoltate pe următoarele tematici:

- Dezvoltarea infrastructurii și protejarea mediului
- Dezvoltarea mediului de afaceri
- Dezvoltarea turismului
- Dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale
- Agricultură și dezvoltare rurală

În prezent, regiunea Nord-Est se confruntă cu criza sanitară și economică generate de virusul SARS-CoV2, pandemie ce a afectat sever consumul individual, investițiile, comerțul intracomunitar și fluxurile de capital.

De asemenea, activitatea multor domenii a fost diminuată sau oprită, afectate fiind în special următoarele sectoare: serviciile hoteliere de restaurant și catering, industria prelucrătoare, transportul, comerțul cu amănuntul. Prin

urmare, datorită măsurilor de disponibilizare sau de șomaj tehnic o bună parte din populație se confruntă cu o reducere semnificativă a veniturilor. Astfel, în recentul plan de redresare economică, Comisia Europeană susține pe baza lecțiilor învățate din pandemia COVID-19, un proces bazat pe transformarea digitală și neutralitatea climatică. Obiectivele Agentei Digitale Europa 2020 au fost preluate și adaptate situației actuale din România, subliniindu-se astfel importanța pe care o au infrastructura și serviciile digitale în educație, sănătate, economie, ocupare, etc.

Cele 4 arii definite în acest sens sunt: e-gurvernare, securitate cibernetică, cloud computing, open data, big data, interoperabilitate, TIC în educație, sănătate, cultură și e-incluziune, etc.

Planul Național de Dezvoltare stabilește cadrul strategic care fundamentează accesul țării noastre la asistența financiară din fondurile de tip structural acordate de Uniunea Europeană (PHARE, SAPARD, ISPA).

Acesta constituie documentul pe baza căruia se va negocia asistența financiară acordată României în calitate de Stat Membru și destinată implementării politicilor europene.

Obiectivul general constă în continuarea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere

economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și implicit la reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Programul Operațional Regional a beneficiat în perioadele anterioare de identitate vizuală, ajungând la un grad de notorietate de 62% și un nivel de opinie favorabilă de 42%. Pentru a păstra capitalul de imagine, vor fi menținute elemente din identitatea curentă, astfel încât POR 2014-2020 va avea o identitate vizuală adaptată. Ca orientare generală, lucrarea vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

- Orizont 2013

Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE;

- Orizont 2020

Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;

- Orizont 2030

Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile;

STRUCTURA POR NORD-EST 2021-2027

Conform structurii POR NORD-EST se propune ca această să fie:

- O regiune mai competitivă, mai inovativă;
- O regiune mai digitalizată;
- O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul;
- O regiune mai accesibilă;
- O regiune mai atractivă;
- Cu o asistență tehnică dezvoltată;

Obiectivul specific al **axei prioritare 1** constă în dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate. Mai concret, se urmărește inițial integrarea organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și proiecte de cooperare interregionale și internaționale, aliniate domeniilor RIS3. Consolidarea capacității de cercetare-inovare la nivel regional, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri reprezintă o a doua operațiune urmărită, urmată de dezvoltarea capacității de transfer tehnologic regional și dezvoltarea clusterelor cu accent pe exploatarea inovativă și completarea verigilor lipsă din cadrul lanțului valoric.

Alte obiective specifice sunt impulsivarea creșterii și competitivității IMM-urilor, și dezvoltarea competențelor

pentru specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat. Aceste obiective urmăresc de fapt, investiții pentru facilitarea creșterii și dezvoltării tehnologice a companiilor, implementarea mecanismelor de economie circulară în IMM regionale, dezvoltarea capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea și maturizarea start-up/spinn-off în domenii de specializare inteligentă, dezvoltarea competențelor la nivelul entităților implicate în procesul de

descoperire antreprenorială, în special IMM și organizații CDI și TT adecvate susținerii specializării inteligente, dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați cât și dezvoltarea capacității regionale de operaționalizare a propunerilor de proiecte aferente RIS3.

A doua axă prioritară Nord-Est, o regiune mai digitalizată, are următorul obiectiv specific: fructificarea avantajelor

digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. Aici se dorește în principal digitalizarea administrației publice locale, inclusiv prin dezvoltarea de sisteme integrate inteligente, transformarea digitală a companiilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale și investiții pentru crearea, dezvoltarea de huburi de inovare digitală.

Axa prioritară trei, o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul, are drept obiective specifice promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării, promovarea mobilității urbane sustenabile.

Printre acțiunile avute în vedere se enumeră investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, reconversia funcțională a spațiilor urbane degradate, a terenurilor virane/abandonate, implementarea mobilității urbane durabile.

Axa prioritară 4, o regiune mai accesibilă are ca obiectiv specific dezvoltarea unei mobilități regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusive îmbunătățirea

accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. Operațiunile urmărite constau în reabilitarea, modernizarea, construirea de legături rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T și dezvoltarea de soluții pentru decongestionare/fluidizarea traficului (pasaje, variante ocolitoare, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță).

În cadrul **axei prioritare 5**, Nord-Est o regiune educată, obiectivul specific face referire la îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formarea și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii, care urmărește dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru nivelurile antreprenoriat și preșcolar, dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământul secundar superior și dezvoltarea infrastructurii de învățământ universitar.

Axa prioritară 6, o regiune mai atractivă, are drept obiective specifice favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice, de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane. Aici se au în vedere conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural,

dezvoltarea turismului balneo-climateric, dezvoltarea turismului de agrement, sprijinirea întreprinzătorilor specializați în meșteșugurile tradiționale, promovarea investițiilor orientate către infrastructura verde și siguranța spațiilor publice.

Axa prioritară 7, asistența tehnică susține sprijinirea AM POR NE, achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice, îmbunătățirea personalului AM POR NE prin instruirea acestuia, ș.a.

CAPITOLUL III

CONTEXTUL JUDEȚEAN GENERAL PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNITĂȚILOR RURALE

3.1 Caracterizarea generală a județului Bacău

3.2 Județul Bacău: Dezvoltarea comunităților rurale

3.1 Caracterizarea generală a județului Bacău

Istoric

Izvoarele scrise ca și cercetările arheologice, atestă faptul că unitatea timpurie etno – culturală a populației care locuia în spațiul extracarpatic și-a menținut permanența din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre. Diversitatea urmelor de cultură materială rămase, dovedește permanența locuirii teritoriului încă din *Epoca neolitică*. Obiectele din piatră șlefuită, din ceramică și a altor obiecte casnice descoperite pe teritoriul județului, demonstrează că populația se stabilise în așezări stabile iar oamenii își procurau prin muncă cea mai mare parte a bunurilor necesare traiului (eneolitic – așezarea

fortficată de la Brad – cultura Cucuteni AB).

Pe teritoriul Județului Bacău, au fost peste 160 de stațiuni arheologice cu descoperiri din diferite faze ale epocii neolitice (Tg.ocna, Blăgești-Buda, Țigănești, Gura Văii, Poiana Negri)

Epoca metalelor reprezintă a doua mare subdiviziune a istoriei străvechi din teritoriului Județului Bacău; epoca bronzului și a fierului (Hallstatt-ului timpuriu și mijlociu) este prezentă în numeroase locuri ale județului demonstrând o mare dezvoltare din punct de vedere economic și social.

Epoca geto-dacică aparține sfârșitului sec. IV și începutul sec. III î.e.n. este bine reprezentată prin urme materiale ce constau din fragmente de chirpici de la locuințe și vetre, oase de animale, fragmente ceramice, unelte și obiecte de podoba. Aceste materiale cât și prezența vetrelor și locuințelor de formă ovală la suprafață sunt caracteristice fazei „clasice” a culturii geto-dacice prezente la Răcățau, Poiana, Brad-Negri.

Perioada se caracterizează prin apariția „davelor”-cetăți sau fortificații închise cu șanțuri de apărare, sanctuare, piețe pavate, canale de scurgere a apei pluviale dar și a „așezării deschise” din apropierea primelor în care se desfășura activitatea agricolă și meșteșugărească a întregii comunități. De asemenea trebuie amintită existența necropolei și a tumulilor (morminte) în apropierea *davei* (Brad, Răcățau, Tisești ș.a)

Epoca medievală este marcată de apariția primelor formațiuni socio-politice cu caracter feudal, așezate îndeosebi pe văile apelor – Valea Siretului și în locurile mai ferite din Subcarpați și Carpați. O parte din acestea s-au dezvoltat și întărit vechile așezări fie au apărut altele mărinde numărul așezărilor omenești.

Valea Siretului a oferit posibilități diverse privind practicarea unor vechi îndeletniciri ale oamenilor din toate timpurilor:

cultivarea plantelor, creșterea vitelor, pescuitul, vânatul, precum și diverse meșteșuguri legate de varietatea materialelor existente aici. Începând cu această epocă, valea devine principala cale de comunicație între ținuturile nordice și sudice fapt ce adus la înființarea drumurilor comerciale și înființarea numeroaselor târguri și mai apoi orașe. La 6 octombrie 1408, cancelaria domnitorului Alexandru cel Bun, emite documentul de atestare a târgurilor Bacău și Troțuș. Între anii 1681 și 1700 atât ținutul Bacăului cât și al Troțușului cunoaște o deosebită dezvoltare și extindere teritorială încât s-a făcut necesară unirea acestora.

Prin „Legea Comunală” dată în 1864 de Al. I. Cuza denumirea de *ținut* a fost înlocuită cu cea de *județ*; la această dată apare pentru prima oară denumirea de *Județul Bacău* aflat la „întretăierea drumurilor comerciale”.

Epoca modernă continuă evoluția și dezvoltarea socio-economică a județului conform fenomenului general al întregii țări.

Resursele naturale ale județului au permis o dezvoltare economică în domenii foarte diverse.

Așezare geografică

Situat în estul țării, cu cea mai mare desfășurare în bazinul Trotușului și cursului mijlociu al Siretului, cuprinde în teritoriul său parte din versantul estic al Carpaților Orientali (V) și Colinele Tutovei (E și SE).

Coordonatele geografice ce marchează situarea geografică în teritoriu sunt: meridianele de 26 și 27 grade long. E, iar pe la sud de orașul Bacău paralela de 46,30 grade lat. N.

Linia sinuoasă a hotarelor, creează în ansamblu, impresia unei forme geometrice de paralelogram cu desfășurare pe direcția est – vest.

La nord Județul Bacău se învecinează cu Jud. Neamț hotar stabilit printr-o linie convențională. Hotarul estic, ce separă Jud. Vaslui urmărește interfluviul dintre Pr. Pereschiv și Tutovei și cel dintre Zeletin și Tutova.

Județul Vrancea reprezintă vecinătatea sudică a cărei hotar urmărește o linie sinuoasă stabilită de asemenea convenționa, nemarcată de un factor geografic natural. La vest hotarul urmărește în general culmile Munților Ciuc și Nemira delimitând teritoriul de cel al Județului Covasna și Harghita.

Sursa: <https://cnipttirguocna.ro/cai-de-acces-si-legura-cu-alte-orase/>

În aceste limite, suprafața totală a județului este de 6.621 kmp, cu reședința în Municipiul Bacău. Cu această suprafață, Județul Bacău se încadrează în categoria județelor mijlocii ale României (2,8 % din suprafața țării).

Proportionalitatea formelor de relief: Carpați, Subcarpați, Valea Siretului și Podișul Moldovei, dispuse pe direcție N-S dau teritoriului un peisaj deosebit de armonios.

Altitudinile reliefului variind în funcție de forme, între 1664 m din Vf. Grinduş al Munților Tarcău (max) și 95 m în Lunca Siretului (min).

Cele 3 municipii Bacău, Onești și Moinești, polarizează întreaga activitate administrativă, economică, culturală și edilitară a județului. Totodată Județul Bacău dispune de 5 orașe și 85 de comune.

Caracteristici geografice

Relieful

Corespunzător structurii geologice, peisajul formelor de relief este redat de culmi montane, dealuri subcarpatice și podiș ce se succed, în trepte de la V la E. Valea Siretului împarte regiunea colinară în unități cu caracteristici geografice diferite: Subcarpații (V) și Podișul Moldovei (E).

Regiunea montană reprezintă cca. 34% din suprafața județului, și cuprinde precumpănitor componente ale grupeii Munților Troțușului (culmi și depresiuni). Sunt munți de înălțime mijlocie, altitudinea medie fiind de 1000 – 1200 m iar maxima este de 1664 m – Vf. Grinduș – Tarcău și minimele de 250 în văile și Depresiunea Dărmănești.

Grupa Munților Troțușului cuprinde culmile: Goșmanului (N), Tarcău (N), Ciuc (V), Nemira (SV), iar în partea sudică se află în proporție de 6% culmi ale Munților Vrancei.

Valea Troțușului străbate grupa muntoasă cu același nume, pe direcție NV – SE iar în aval de Târgu Ocna este încadrată de mai multe nivele de terase și culmi joase. Pe văile afluenților Troțușului apar chei și bazinete: Poiana Uzului, Valea Uzului, Poiana Sărată sau chiar mici defilee Goioasa-Straja și respectiv Bogata - Târgu Ocna.

Regiunea Dealurilor Subcarpatice ocupă 28% din suprafața județului, fiind alcătuită dintr-un șir de culmi separate de Carpați printr-un uluc depresionar. Culmile reprezentative sunt Culmea Pietricica cu versanți puternic înclinați și înălțimi mari pe conglomerate (Capăta 740 m și Cărunta 717m) separată de Carpați prin Depresiunea Tazlău. La sud de Râul Troțuș se află Dealul Oușoru separată de munți prin Depresiunea Cașin.

Podișul Moldovei ocupă 26 % din suprafața județului și are în componența sa următoarele subdiviziuni: Culmea Siretului (11% din suprafața Județului), vestul Colinelor Tutovei, iar în N o mică suprafață din Podișul Central Moldovenesc – Colinele Bălăușești.

Valea Siretului are o luncă largă (3- 5 km), cursuri părăsite, terase, și un glacis larg la contactul cu Subcarpații Tazlăului.

Colinele Tutovei, subunitate a Podișul Bîrladului, sunt alcătuite din culmile principale: Cucuieți, Vîrlănești, Doroșan (564m), Huțanului – desfășurate de la N la S cu altitudini ce scad în același sens de la 550 m la 250 m. Văile au lunci largi și versanți frecvent afectați de alunecări de teren, curgeri noroioase și torenți. În vest, în bazinul R. Parincea, există depresiunea de eroziune cu același nume.

Clima

Teritoriul Județului Bacău se încadrează în cea mai mare parte a sa, climatului continental de dealuri și podișuri, respectiv în districtul climatic al Subcarpaților estici, al Podișului Moldovei și într-o măsură mai restrânsă, cu extremitatea sa vestică, în sectorul de climă montană, ținutul climatic al munților cu altitudini medii, acoperiți cu păduri.

Regimul climatic general al Județului Bacău, constituie un exemplu de tranziție gradată de la nuanțele de continentalism climatic pronunțat în E, la cel moderat în

V. De asemenea, prezența treptelor de relief subcarpatic și montan, constituie factori genetici ai unor particularități topoclimatice dezvoltate pe spații ceva mai larg desfășurate pe aliniamente orientate N-S. Vara este relativ caldă în cuprinsul județului, ușor răcoroasă pe culmile montane și mai uscată și călduroasă în E și SE.

Valorile principalelor elemente climatice sunt după cum urmează:

- radiația solară globală – sumele medii anuale ale radiației - 127 kcal/cm²;
- circulația generală a atmosferei – advecția aerului uscat din N și a celui continental din E, respectiv Asia, determină un accentuat grad de continentalism cu prezența secetelor vara;
- temperatura aerului – valorile medii anuale de +9,0 grade în est și +2-3 grade în vest;
- regimul precipitațiilor atmosferice prezintă variații anuale în funcție de anotimp și forma de relief – cantitatea medie anuală fiind de 550 mm în E și 1000 mm pe culmile montane;
- dinamica atmosferică – frecvența medie anuală vânturilor determină o predominare accentuată a

circulației aerului dinspre N, NV, NE și mai limitat din S și SE.

Hidrografia

Datorită varietății cadrului și factorilor naturali, hidrografia județului este bine reprezentată prin apele de suprafață. *Râul Siret*, care străbate teritoriul de la N la S, constituie colectorul principal al rețelei hidrografice. El intră în județ în apropierea localității Lerești și iese în dreptul localității Costișa la cca. 20 km amonte de confluența cu Trotușul, desfășurându-se în acest sector pe o lungime de 125 km cu o pantă medie de 0,60 %. Afluenții cei mai importanți sunt Bistrița și Trotușul.

Râul Trotuș ce izvorăște din Culmea Păltiniș, are o lungime totală de 158 km și un număr important de afluenți: Asău, Tazlău, Ciobănuș. Slănic, Cașin, Uz ș.a.

Râul Bistrița, intră pe teritoriul județului în aval de orașul Buhuși, pe cca 42 de km se desfășoară cursul inferior al acestuia vărsându-se în Siret în aval de Bacău.

La est de Lunca Siretului, în Colinele Tutovei, se îndreaptă pe direcție N-S o serie de pârauri afluenți ai Bârladului: Tutova, Pereschiv, Zeletin, Berheci, Răcătău ș.a

În funcție de densitatea rețelei hidrografice în teritoriu se individualizează trei zone:

- zona muntoasă cu o rețea densă - 1,2 -1,5 km/km²;

- zona subcarpatică cu o rețea mai răsfirată dar cu un regim de scurgere cu caracter permanent – 0,8 – 1,2 km/kmp;
- zona de podiș cu cea mai mică densitate și cu un regim de scurgere în fluctuant în funcție de caracterul torențial al precipitațiilor 0,8 km/kmp,

Rețeaua hidrografică a județului Bacău, are o lungime totală de 2.513 km, însumată din:

- Râul Siret 125 km;
- Râul Bistrița 45 km;
- Râul Trotuș 125 km;
- celelalte ape 2.201 km;

Lacurile

Cele mai importante lacuri din județul Bacău sunt cele antropice, ce au luat naștere ca urmare a amenajărilor făcute pe râurile Siret, Bistrița și Uz (Poiana Uzului).

Singurul lac natural este Lacul Bălătău, situat pe Izvorul Negru, afluent al Uzului (S=7 ha, adâncime 3,7 m, Vol = 150 000 mc.) ce a luat naștere printr-o barare naturală în 1883.

Flora și fauna

Flora

Zona silvostepii este localizată, pe o mică suprafață în SE-ul județului fiind alcătuită din pajiști secundare puternic stepizate (cu

păiușuri, fâscă, colilie etc.) și terenuri agricole.

Etajul pădurilor de foioase este prezent în partea estică a județului în Colinele Tutovei, prin șleauri de deal, în care alături de gorun și stejar, participă în proporții variate, alte specii de foioase: tei, jugastru, carpen, fag etc. Alături de acest etaj apar pajiștile de stepă acolo unde nu au fost înlocuite antropic cu plante de cultură.

Etajul pădurilor de molid ocupă suprafețe relativ reduse, pe culmile mai înalte din NV-ul județului. Este interesantă apariția unor endemisme proprii masivelor Șandru – Nemira (*Rubus ocnensis*, *Hieracium levicaule*, *Saxifraga cymbalaria*).

Vegetația azonală – prin lunci apar zăvoaie de sălcii, plop și anin, presărate printre pajiști mezofile și culturi.

Fauna

Domeniul forestier se caracterizează prin existența speciilor de pădure: cerbul, ursul, jderul, mistrețul, pisica sălbatică, vulpea, veverița, râsul (ocrotit).

Avifauna este numeroasă, fiind reprezentată prin: cocoșul de munte, corbul, șoimul de scorbură (ocrotit), turturele, porumbelul sălbatic, aușelul etc.

Întiofauna este reprezentată prin păstrăv și lipan în cursurile superioare ale râurilor de munte, scobar, clean și mreană în cursul mijlociu. De-a lungul văii Siretului se axează unul dintre importante drumuri de

migrație sud-est europene pentru vânat aripat: sarsela, rața mare și pitică, lișița, gărlița, potârnichea.

Rezervații naturale

Prezența plantelor și a asociațiilor rare a permis delimitarea pe teritoriul județului a mai multor rezervații naturale cu caracter forestier: Parcul Dendrologic Hemeiș, (47,5 ha), Dofteana (23,7 ha), Izvoru Alb (3 ha), Slănic Moldova (671,3 ha), Codrul secular Runc-Racova (57,5 ha), Arsura (34,5 ha) și a celor botanice D. Perchiu (90,6 ha) și Grădina Botanică Prăjești (2,7 ha).

Solurile

Expresia interacțiunii elementelor cadrului fizico – geografic: relief, climă, ape, vegetație, facies petrografic, reflectă varietatea mare a tipurilor și subtipurilor de sol:

- cernoziomuri cambice, soluri cenușii și brune podzolite, asociate pe pante cu faze erodate și chiar regosoluri în Colinele Tutovei și Colinele Bălăușești;
- soluri aluviale și lăcoviști în luncile Siretului, Bistriței și Trotușului;
- soluri brune podzolite și soluri podzolite argiloiluviale, brune acide în regiunea subcarpatică;
- soluri brune acide și soluri brune podzolice frecvent scheletice cu grosimi reduse în zona montană;

- soluri negre de fâneață umedă, pseudorendzine și soluri brune eubazice local și azonal;

Folosirea intensivă a resurselor variate de sol necesită o atenție mare în sensul aplicării unei agrotehnici corespunzătoare condițiilor pedologice.

Resurse ale subsolului

Structura geologică complexă justifică varietatea materialelor utile, concentrate mai ales în Subcarpați.

- *Zăcămintele de țiței și gaze naturale* sunt cantonate îndeosebi în gresia de kliwa din zona externă a flișului dintre Tazlău și oituz, Zemeș, Moinești, Lucăcești, Uture, Dofteana și întreaga vale a Oituzului; de asemenea sunt întâlnite și eploatarele din formațiunile miocene și neogene ale zonei subcarpatice – Câmpeni, Tescani, Cațin sau chiar din Pod. Moldovei – Huruiști și Homocea mai ales gaze naturale.
- *Zăcămintele de cărbune brun* din bazinul Dărmănești și *lignit* în formațiunile pliocene de la S de Trotuș,
- *Sarea gemă* ce apare în depozite aquitaniene subcarpatice: Tg. Ocna, Moinești, Sărata;

- *Săruri de potasiu* identificate la Arșița, Stănești, Solonț și Găleanu;
- *Izvoare cu ape minerale (clorosodice, feruginoase și sulfuroase)* de la Băile Slănic, Moinești, Tg. Ocna, Poiana Sărată, Sărata – Bacău ș.a.
- *Materialele de construcții:*
 - *gipsuri* exploatate în zona Perchiu;
 - *gresiile* de la E de Slănic Moldova, Ghimeș;
 - *argile comune* Măgura, Dofteana, Călugăra;
 - *nisipuri și pietrișuri* din albiile princ. Râuri.

Economia Județului Bacău

Comisia Națională de Strategie și Prognoză a publicat la sfârșitul lunii iunie 2019, principalii indicatori economico – sociali în profil teritorial până pentru perioada 2019 – 2022. Conform cifrelor oficiale, județul Bacău se situează pe locul doi în regiunea Nord-Est, după Iași. În ceea ce privește PIB-ul, județul Bacău pleacă de la o valoare de 20.208 milioane de lei la finele lui 2019 și ajunge la 25.529 milioane de lei în 2022, conform prognozei. Astfel, peste 3 ani, județul Bacău va ocupa locul doi în regiune după PIB, în spatele Iașului care va avea un produs intern brut de peste 40.000 de milioane în 2022. Cel mai sărac județ

rămâne Vaslui, cu un PIB de 12.093 milioane lei. În ceea ce privește numărul de salariați, județul Bacău va ocupa tot poziția secundă după Iași. Dacă la sfârșitul anului 2019 au fost 112.000 de angajați, se prognozează că în 2022 numărul acestora va ajunge la 123.000 de salariați. Potrivit aceluiași estimări, Iașul va avea peste trei ani un număr total de 189.200 angajați, Suceava – 118.400 angajați, Neamț – 94.700, Botoșani 63.700 angajați și Vaslui doar 61.000.

Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2020 populația activă a ocupării forței de muncă la nivelul Județului Bacău a fost de 213.200 mii de persoane. Totodată valoarea ratei șomajului a fost de 1,97%, numărul total înregistrat fiind de 11.505 mii de persoane.

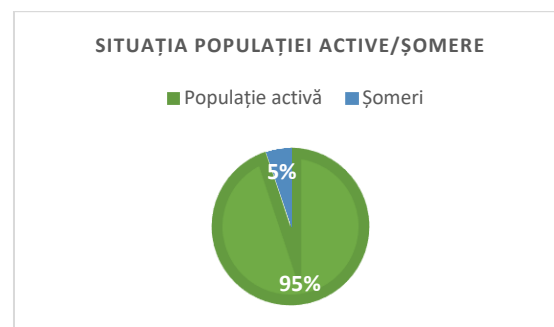

Figura 3.1.1. Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Ținând cont de principalele resurse care au ajutat de-a lungul timpului la dezvoltarea economică a județului Bacău, menționăm în continuare că, în trecut existența industriei petroliere a fost cunoscută pe teritoriul județului ca atingând o maximă

producție în anul 1988. În prezent cele două mari rafinării care au prelucrat țițeiul pe teritoriul județului sunt închise, una din ele procesând în continuare clorură de sodiu. Extracția sării este o activitate cunoscută în județul Bacău de la începutul secolului al XIV-lea. În prezent, instalațiile de preparare au o capacitate de 370 mii tone anual. Un rol important au și industria nutrițională, industria de lemn și de hârtie, industria textilă, industria mecanică și industria aeronautică care au cunoscut o stabilizare după căderea perioadei comuniste cât și o continuă dezvoltare. În ceea ce privește agricultura județului Bacău, acesta dispune de o suprafață de 320.597 ha. Pădurile, care ocupă o suprafață de 267.000 ha, reprezintă una din bogățiile cele mai mari ale județului.

Varietatea peisajului, stațiunile balneare, monumentele istorice și de artă conferă județului Bacău titlul de județ turistic, principalele regiuni turistice fiind Slănic-Moldova, pentru izvoarele sale de ape curative, Poiana-Sărată, Târgu Ocna și Poiana Uzului. Pe teritoriul județului se găsesc 14 hoteluri cu 2.431 de locuri, 21 de cabane turistice cu 1.292 locuri, 4 hanuri și moteluri cu 114 locuri, 4 locuri de campare cu 634 locuri, 6 tabere școlare și o pensiune turistică cu 28 de locuri.

Enumerăm în continuare principalele atracții turistice:

- Muzeul De Științe ale Naturii;
- Muzeul de Istorie;
- Muzeul de Arte;
- Casa memorială George Bacovia;
- Casa memorială Nicu Enea;
- Biserica Precista;

Județul Bacău se bucură și de existența Aeroportului Internațional George Enescu care aduce o contribuție semnificativă la economia acestuia.

Sănătate

În anul 2019, serviciile de sănătate numărau în județul Bacău 7 spitale publice, 1 ambulatoriu de specialitate, 8 ambulatorii integrate spitalelor, 6 dispensare medicale, 2 centre de sănătate mintală, 1 centru medical de specialitate, 36 cabinete medicale școlare, 1 cabinet medical studentesc, 9 farmacii, 1 punct farmaceutic, 45 de laboratoare medicale, 1 centru de transfuzie și încă alte 7 tipuri de cabinet medicale.

Educație

Județul Bacău și în special Municipiul Bacău este reprezentat cu succes de forma de învățământ superior. După anul 1990, imaginea acestuia a cunoscut o schimbare esențială atât prin extinderea formelor de învățământ (public/privat, cu taxă/fără taxă, de zi, la distanță sau cu frecvență redusă) cât și prin diversificarea domeniului de studiu și specializărilor

oferite, prin majorarea substanțială a numărului de locuri oferite la înscriere.

Astfel în cadrul Institutului de Învățământ Superior, pe lângă secțiile de inginerie existente și cea de științe economice, se remarcă debutul prin apariția „*Universității Bacău*” în cadrul căreia își desfășoară activitatea două facultăți:

- Facultatea de Inginerie

- Facultatea de Științe și Litere cu secțiile :
matematică- fizică, turism și servicii, litere
(româno-engleză, româno-franceză) și
biologie.

O importanță în evoluția învățământului superior băcăuan, îl constituie înființarea *Universității „George Bacovia”* prima universitate privată din județ care în prezent cuprinde patru specializări în cadrul studiilor de licență, patru în cele de master și 2 în cele de doctorat.

Turismul

Datorită poziționării geografice, județul Bacău oferă forme variate de petrecere a timpului liber, tratament și recuperare medicală, incursiune în istoria și cultura românească și pelerinaj spiritual. Cheile și Cascada Slănicului, traseele montane în Munții Nemira, izvoarele minerale, centrele de tratament, casele memoriale, castelele, bisericile și mănăstirile reprezintă adevărate motive pentru vizitarea acestor locuri. Municipiul Bacău, reședința județului, este un oraș

industrial și al serviciilor, ce beneficiază și de un diversificat potențial turistic, însă mai redus în comparație cu celelalte municipii din regiune. Astfel, în prezent Bacăul este doar un punct de tranzit în marile circuite naționale, dar potențialul acestuia poate fi exploatat mai mult printr-o promovare corespunzătoare.

Accentuând varietatea cadrului natural, precum și bogăția elementelor cu caracteristic istoric și social – cultural, județul conferă un potențial turistic aparte. Enumerăm în continuare principalele zone turistice ale județului:

- *Subzona Trotuș-Slănic* constituie aria turistică principală prin obiectivele diverse de la Ghimeș-Făget (*ruinele Cetății Rakoczi*), Brusturoasa (*imp. Centru de meșteșuguri tradiționale*), Oituz (*Monumentul Eroilor căzuți în Primul război mondial*), Dofteana (*Parcul Dendrologic*), Dărmănești (*Muzeul Etnografic*, Poiana Uzului (*L.Bălătau*), Mănăstirea Cașin (*mănăstirea*), Târgu Ocna (*Salina*), Mun. Gh. Gheorghiu-Dej (*Muzeul de Istorie, Palatul culturii, monumentul de la Borzești* și nu în ultimul rând *stațiunea balneoclimaterică Slănic Moldova* care polarizează întreaga zonă turistică.

Emblemă turistică a județului, stațiunea **Slănic Moldova** este unică în țară prin diversitatea și numărul (20) izvoarelor cu efect terapeutic, concurând cu cele de la Vichy (Franța) și Karlovy Vary (Cehia).

Sursa: <https://invacante.ro/slanic-moldova-2/>

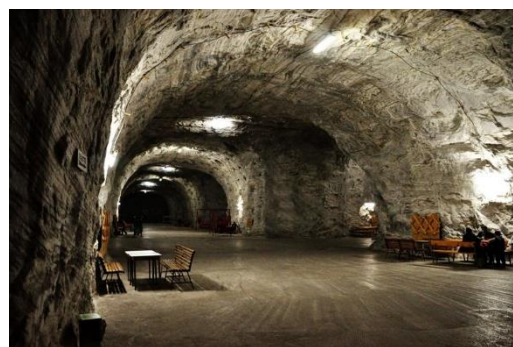
Calitățile apelor din cele trei stațiuni europene nu se mai regăsesc în alte locuri. De asemenea însuși cadrul natural și peisajul urbanistic al localității reprezintă un obiectiv turistic demn de apreciat: culmile Nemirei ce străjuiesc valea R. Slănic, cu vegetația de un specific aparte, clădirile ce îmbină armonios tradiționalul și noul arhitectural.

Cele 20 de izvoare răspândite pe o lungime de aproximativ 20 km sunt localizate în cea mai mare parte pe dreapta râului și pot fi întâlnite grupat (câte 3-4) sau individual. Deosebit de interesantă este diversitatea chimismului și a efectelor terapeutice a acestor izvoare într-un perimetru destul de restâns. Principalele tipuri de izvoare:

- ape clorosodice, alcaline, calcaroase, carbogazoase, slab sulfuroase, bro-murate, iodate (unice în țară și în Europa);

- ape alcaline clorurate, carbogazoase, hipotone (asemenea locației Vichy – Franța);
- ape alcaline slab feruginoase, necarbogazoase;
- ape sulfuroase;
- ape feruginoase;
- ape vitriolice feruginoase și silicioase;
- ape oligominerale reci (Izvorul 300 Scări) .

Salina Târgu Ocna, mina de sare supranumită și *inima sării*, minunea din adâncul pământului, orașul scufundat în adâncuri, reprezintă un punct turistic important.

Sursa: <https://www.moldaviabest.ro/salina-targu-ocna/>

Salina se întinde pe o suprafață de 8.900 mp, având adâncimea pe verticală de 240 m, iar temperatura medie de 12 grade C. Caracteristicile benefice ale salinei sunt: temperaturile cu variații minime, valorile umidității relative ale aerului cu variații sub 10%, variația extrem de redusă a cantității de oxigen, precum și a aerosolului salin, absența totală de

alergenii, vitezele extrem de reduse ale curenților de aer.

Subzona Tazlău unde se regăsește casa Rosetti-Tescanu în care a trăit și lucrat marele compozitor George Enescu.

Sursa: <https://cnipttirguocna.ro/casa-memoriala-rosetti-ensescu-tescani/>

Subzona Culuarului Bistrița include Municipiul Bacău și împrejurimi cu numeroase muzee, case memoriale, parcuri, stațiuni dendrologice – Hemeiș sau Grădina Botanică „Paul Țarălună”-Prăjești, arii naturale protejate – lacuri.

Sursa: <http://www.dozadebine.ro/gradina-botanica-intr-o-comuna-bacauana/>

Subzona turistică Bîrlad este marcată de cele două cetăți dacice „Zargedava” de la Brad-Negri și Răcătău la care se adaugă numeroase biserici de lemn.

3.2 Județul Bacău: Dezvoltarea comunităților rurale

Zonele rurale din toată Europa suferă schimbări rapide. Pe de o parte, provocările persistente, precum infrastructura slabă, serviciile rurale de calitate scăzută și emigrarea tinerilor, continuă să pună sub presiune multe comunități rurale și accelerează rapid declinul acestora. Pe de altă parte, există și oportunități noi și interesante pentru oamenii din mediul rural și pentru întreprinderile rurale care rezultă din „factorii cheie ai schimbării rurale din

secolul XXI”, factori ce includ o serie de modificări de valori sociale și preferințe ale consumatorilor, impactul tehnologiilor digitale, imperativul dezvoltării economiilor circulare și emisiilor reduse de carbon, bioeconomia emergentă și așa mai departe. Politica de dezvoltare rurală a UE are o înregistrare de lungă durată a stimulării diverselor forme de inovare, ca răspuns la astfel de provocări și oportunități, și o inițiativă relativ nouă care are potențial să adauge – și să se bazeze pe

– acest concept de „*Sate inteligente*”. Pe scurt, Satele Inteligente pot fi înțelese ca și „comunități rurale care refuză să aștepte să se întâmple o schimbare”. Astfel de comunități sunt formate din oameni din mediul rural care iau inițiativa de a se mobiliza și de a explora soluții practice pentru provocările de zi cu zi cu care se confruntă, precum și de a profita de noi oportunități pentru îmbunătățirea calității lor de viață și a nivelului de trai. Și, desigur, există mii de comunități rurale din UE care fac acest lucru în diferite moduri.

În semn de recunoaștere a fenomenului în creștere al satelor inteligente, Comisia Europeană a lansat o acțiune a UE pentru satele inteligente în primăvara lui 2017, iar acest lucru a atras un interes larg, de la instituțiile UE, guvernele naționale și regionale până la părțile interesate din teren. Satele inteligente au fost evidențiate în continuare în Comunicarea Comisiei privind viitorul alimentelor și agriculturii (noiembrie 2017) ca o prioritate pentru a ajuta „comunitățile locale să abordeze problemele legate de conectivitatea în bandă largă inadecvată, oportunități de angajare și furnizarea de servicii într-un mod clar și cuprinzător”. Conceptul de „Sate inteligente” este acum încorporat în proiectul de legislație pentru politica agricolă comună post-2020 (PAC), iar statele membre vor avea, prin urmare,

oportunitatea de a pune la dispoziție sprijinul în planurile strategice ale PAC pentru comunitățile rurale care doresc să dezvolte sate inteligente. Spațiul rural al României are un potențial extraordinar care trebuie pus în valoare și exploatat durabil, atât pentru a reînvia ființa identitară a românilor, cât și pentru a crește calitatea vieții acestora. Dezvoltarea comunitară urmărește exact acest lucru, cu atât mai mult în mediul rural; este un proces formativ care are ca scop creșterea calității vieții pentru toți membrii unei comunități și presupune crearea capacității membrilor comunităților de a fi proactivi. Valorile pe care se bazează dezvoltarea comunitară și, în același timp, le promovează în rândul membrilor și actorilor dintr-o comunitate rurală sunt: participare civică, spirit de inițiativă, voluntariat, abordare participativă, echitate și coeziune socială, oportunități egale, abordarea dezvoltării de jos în sus, responsabilitatea socială a tuturor membrilor comunității, potențialul latent al comunității (cunoașterea existentă la nivel local) și încrederea că membrii comunității sunt cei mai potriviți să găsească cele mai bune soluții la problemele cu care se confruntă.

Actorii sectorului non-profit care lucrează în mediul rural folosesc adesea procesele specifice dezvoltării comunitare în proiectele lor curente. Există mai multe

tipuri de metodologii specifice dezvoltării comunitare; toate se bazează pe învățarea experiențială, ceea ce duce la construirea capacității actorilor din mediul rural și asigură, în plus, sustenabilitatea demersului, având următoarele avantaje:

- Creează obișnuința actorilor din comunitate de a aborda dezvoltarea comunității într-o manieră integrată și participativă, care generează responsabilitate pe termen lung și o bună gestiune a resurselor locale;
- Promovează cetățenia activă și favorizează creșterea calității democrației locale prin dialogul de la egal la egal al cetățenilor cu reprezentanții autorităților locale, prin parteneriatele dintre actorii locali și autorități – astfel crescând gradul de legitimitate al autorității locale;
- Favorizează implicarea persoanelor direct afectate în analiza nevoilor, în propunerea de soluții, în luarea deciziilor și în implementarea soluțiilor alese, aducând astfel pe agenda publică adevăratele priorități ale comunității;
- Conduce la formarea unor structuri formale sau informale durabile (grupuri de inițiativă, organizații comunitare înființate conform legii asociațiilor și fundațiilor sau altor legi speciale, precum cea care

reglementează activitatea FRDS) care pot acționa pe termen lung, cu resurse relativ puține și care, în plus, au competențe pentru atragerea de noi resurse în comunitate;

- Promovează și apără drepturile grupurilor dezavantajate, promovează incluziunea socială activă;
- Contribuie la cunoașterea și promovarea conceptelor și instrumentelor de dezvoltare durabilă și de responsabilitate socială;
- Contribuie la identificarea, cunoașterea și valorificarea resurselor locale și la utilizarea patrimoniului local, istoric, cultural, natural, etnic etc., ca instrument de dezvoltare durabilă a comunității.
- Pregătește și consolidează capacitatea actorilor locali și a membrilor comunității de a-și construi noi strategii și noi abordări în rezolvarea problemelor cu care se confruntă în funcție de dinamica comunității, de experiențele anterioare, de noi resurse.

În județul Bacău sunt 87 de comune. Acesta exploatează o suprafață agricolă totală de 267.190,60 ha, din care teren arabil 144.093,64, grădini familiale

6.045,95, pășuni și fânețe 109.045,53 și 8.005,48 culturi permanente.

În Uniunea Europeană, dezvoltarea rurală a devenit al doilea pilon al Politicii Agricole Comune. Obiectivul major al MAPDR, raportat la noua orientare a PAC, este implementarea unei dezvoltări rurale durabile, prin asigurarea pe termen lung a dezvoltării și stabilității sociale, economice și culturale a spațiului rural, în conexiune directă cu protecția și conservarea mediului și peisajelor, a menținerii fertilității solului, păstrării tradițiilor și patrimoniului cultural românesc.

Principiile urmărite de MAPDR pentru aplicarea unei politici de dezvoltare durabile, vizează:

- multifuncționalitatea agriculturii;
- abordarea multisectorială și integrată a economiei rurale;
- flexibilitatea financiară;

- transparența în elaborarea, implementarea și gestionarea fondurilor;

Conform INSSE, ultimul raport publicat în anul 2019, referitor la suprafețele cultivate ne indică faptul că cerealele pentru boabe sunt principalele culturi pe teritoriul județului Bacău.

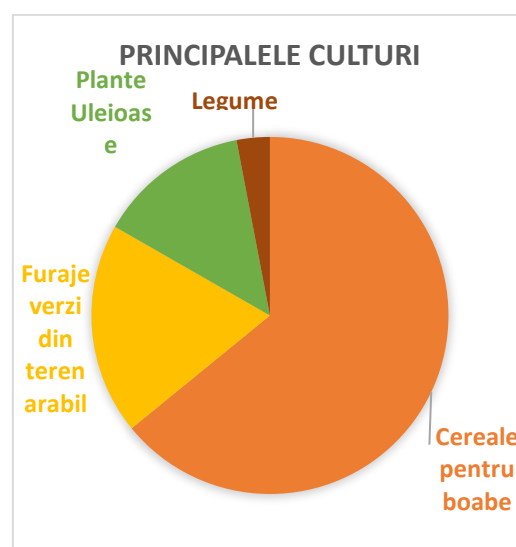

Figura nr. 3.2.1 Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

CAPITOLUL IV

PROFILUL COMUNEI ORBENI ȘI ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE

4.1 Date geografice și încadrarea în teritoriu

4.2 Repere istorice

4.3 Situația demografică și indicatori reprezentativi

4.4 Mediu economic local

4.5 Resurse umane și piața muncii

4.6 Educație cultură și artă

4.7 Sănătate și servicii sociale

4.8 Infrastructura

4.9 Mediul înconjurător

4.10 Capacitatea administrației publice locale

4.1 Date geografice și încadrarea în teritoriu

Pentru a putea face o planificare a dezvoltării comunei Orbeni pentru perioada 2021-2027, unde să fie incluse obiectiv propunerile de activități și investiții este necesară o analiză a situației existente a acestora în momentul întocmirii strategiei. Analiza socio – economică are rolul de a identifica situația existentă dar și potențialul de dezvoltare al localității. Mai exact, analiza socio – economică reprezintă o imagine actuală a diviziunii administrative Orbeni. Ca atare, au fost culese date din următoarele categorii: prezentarea generală a localității, cadrul socio-economic, populația, resursele umane, piața muncii, mediul înconjurător, dar și administrația locală.

În cadrul analizei socio-economice au fost identificate delimitările a mai multor domenii relevante, fiecare domeniu având mai multe sectoare corelate nevoilor și potențialului pe sectoare.

Domeniu	Sector
<i>Social</i>	▪ Populația și ocuparea forței de muncă. ▪ Educație, cultură și artă. ▪ Servicii medicale și asistență socială. ▪ - Condiții de locuit și alte dotări.
<i>Economic</i>	▪ Creșterea

	animalelor. ▪ Silvicultura. ▪ Industria. ▪ Servicii și comerț. ▪ Turism și agroturism.
<i>Infrastructură</i>	▪ Infrastructura de drumuri și - transport. ▪ Tehnico-edilitar. ▪ Energetică.
<i>Urbanism</i>	▪ Managementul și amenajarea teritoriului.
<i>Mediul înconjurător</i>	▪ Protecția mediului. ▪ Managementul integrat al deșeurilor. ▪ Spații verzi și stabilizare terenuri.
<i>Administrație publică</i>	▪ Întărire instituțională. ▪ Management organizațional. ▪ Management financiar.

Comuna se află în partea de sud a județului, pe colinele de pe malul stâng al Siretului, în bazinul afluentului acestuia, râul Orbeni. Este străbătută de șoseaua națională DN2, care leagă Bacăul de Focșani și trece prin estul comunei, dar și de șoseaua județeană DJ119D, care o leagă spre nord de Parava și spre sud de Valea Seacă (unde se termină în DN2). Prin comună trece și calea ferată Bacău-Focșani, pe care este deservită de stația

Orbeni. Localitățile componente ale comunei sunt satele Orbeni și Scurta.

4.1.1 Relief

Teritoriul comunei Orbeni se încadrează geografic în partea sudică a Culmei Pietricica, între zona înaltă a acesteia și lunca râului Siret, din extremitatea estică. Geomorfologic, teritoriul cuprinde atât zona de luncă, formată din roci sedimentare aluvionare, cât și zona de terasă, formată din sedimente eoliene și zona deluroasă, formată din roci sedimentare de origine lacustră, roci care formează fundamentul Sarmatian și Pliocen al zonei subcarpatice. Relieful este în proporție de 65 % deluros, cu înălțimi de 250 – 350 m în zona centrală a teritoriului, parțial împădurit și în majoritate agricol. Înălțimi mai mari sunt în partea vestică, în totalitate împădurită. Limita dintre comuna Orbeni și comuna Gura Văii este făcută pe culmea dealurilor cu înălțimea de 450 – 530 m. Zona deluroasă este brăzdată de multe văi de mică întindere, toate colectate de cele 2 văi principale, aparținând pâraurilor Orbeni și Scurta. Intravilanul localităților s-a dezvoltat în principal de-a lungul celor 2 ape, aceasta zonă fiind ușor accesibilă. Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul nu este afectat de procese morfogenetice active. Zona amplasamentului studiat are asigurată stabilitatea generală și locală în

contextul actual. Lucrările proiectate nu afectează stabilitatea amplasamentului în cazul păstrării proprietăților fizico-mecanice actuale ale terenului de fundare și a menținerii actualului nivel hidrostatic. Pe teritoriul comunei se află patru categorii de terenuri de fundare clasificate după criterii geotehnice: terenuri bune; terenuri medii; terenuri riscante; terenuri nefavorabile construcțiilor. Terenurile bune de fundare sunt cele de pe șesurile aluvionare, cu o stratificație orizontală, formând o terasă la baza versantului sau albia majoră a pâraielor. Sunt terenuri stabile, ferite de alunecări sau eroziuni, cu o consistență medie. Bazinele colectoare ale pâraielor din zonă fiind reduse, și riscul de inundații este redus la un regim pluvial normal. Pentru construcții din clasa de importanță normală se pot folosi fără restricții. Terenurile din albia majoră sunt de obicei formate din depozite fine cu o stare de consistență redusă. Riscul de inundare crește considerabil în albia minoră. Terenurile medii de fundare sunt cele de pe dealuri, formate din argile prăfoase și argile nisipoase cu intercalații de nisip. Din punct de vedere fizico-mecanic, terenurile de pe dealuri sunt terenuri bune, dar poziția lor pe versanți nu este totdeauna cea mai stabilă. Terenurile riscante sunt cele situate în vecinătatea alunecărilor de teren. În caz de precipitații abundente este posibil să apară alunecări

de teren în lateral. Terenurile nefavorabile construcțiilor există pe dealurile cu alunecări de teren și în albia minoră a pâraielor. Condiția impusă pentru construcții noi, în special a construcțiilor care se execută din cărămidă sau materiale similare, este ca acestea să aibă fundație sub adâncimea limitei de îngheț.

4.1.2 Clima

Din punct de vedere climatologic, teritoriul se încadrează în subclimatul de deal și podiș cu nuanțe de continental pronunțat și cu particularități topoclimatice locale în funcție de; orientarea și expoziția culmilor; existența sau absența diferitelor forme de vegetație; prezența sau absența apei; factorul antropic.

În general trăsăturile esențiale ale anotimpurilor sunt acele de vară călduroasă și secetoasă și iarnă geroasă cu variații ale cantităților de zăpadă de la un an la altul și

cu prezența *crivățului* viscolind zăpada.

Elementele climatice definitorii sunt reprezentate prin următoarele valori:

- radiația solară globală medie anuală este de 10 kcal / cmp;
- temperatura aerului medie anuală este de 9 grade C din care temperatura medie a lunii iulie este de 12 grade C, iar a lunii ianuarie de -4 grade C;

- precipitațiile atmosferice medii anuale sunt de 550 mm.

În general iernile sunt caracterizate de ninsori reduse cantitativ și în general viscolite iar stratul de zăpadă relativ subțire nu durează decât până în prima decadă a lunii martie. Specificul general al verii continentale are accente excesive fiind călduroasă cu ploi în aversă și de scurtă durată.

Ca fenomene meteorologice de risc și impact negativ pot fi amintite:

- înghețul la sol primăvara târziu, primăvara (mai) și toamna timpuriu (octombrie);
- seceta, fenomen frecvent și relativ accentuat în ultimul timp;
- grindina, ce își face apariția de regulă o dată cu ploile torențiale după o lungă perioadă de secetă.

4.1.3 Rețeaua hidrografică

Pe teritoriul Comunei Orbeni se remarcă atât existența apei de suprafață (curgătoare și stătătoare) cât și celei subterane (freatice și acvifere).

Principalul element hidrografic al teritoriului, îl constituie *Râul Siret*, colector al celorlalte ape de suprafață, face limita estică a comunei pe o lungime de 4 km, panta medie de scurgere fiind de 0,60 ‰. Regimul de alimentare este specific zonei colinare joase –*predominant pluvio – nival*, ceea ce se răsfrânge în regimul

scurgerii cu debit mediu multianual de 5 l/s. Volumul maxim scurs pe sezoane, se înregistrează în general primăvara (aprilie-iunie), iar cel minim iarna (decembrie – februarie) când se scurg în medie cca.40-45% și respectiv 11-12% din volumul mediu anual (după înregistrările de la stațiile hidrologice), debitele solide multianuale reprezentate prin aluviuni în suspensie, ating valori de 1 t/ha/an.

Fenomenul de îngheț: gheață la mal, curgeri de sloiuri, se înregistrează iarna și au o durată variabilă cu o medie de 50-60 de zile. Podul de gheață apare în medie o dată la doi ani și are o durată maximă de 20 zile.

Pârâul Scurta și Orbeni străbat teritoriul pe direcție V-E pe o lungime de 8,97 km și sunt tributare Râului Siret. Poziția albiilor lor, situate la baza versantului pe toată lungimea, face ca în urma ploilor torențiale,

să se reverse cu cantități semnificative amenințând parte din teritoriul străbătut.

În ceea ce privește prezența apelor stătătoare, acestea și-au redus semnificativ aria ca urmare a lucrărilor de asanare și amenajări funciare din lunca Râului Siret din anul 1985. Prin urmare suprafața luciului de apă al bălților existente însumează 32 ha.

Apele subterane sunt bine reprezentate atât prin stratul de apă freatică cât și cel acvifer (de adâncime) ca urmare a aliniamentelor

de izvoare de pe fruntea de cuestă, cât și a celor de la baza versanților de platou.

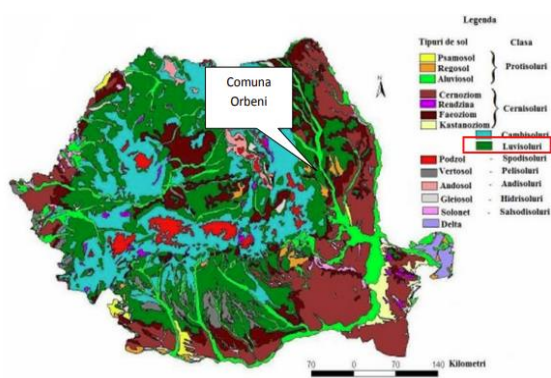
Adâncimea medie este de 1-2 m în lunci și 10-11m și chiar 14 m pentru zona de platou.

Un element hidrologic demn de amintit, îl prezintă apele de adâncime a căror debit și presiune este deosebit de important; tot în aceste zone excesul de apă duce la fenomene de înmlăștinire.

4.1.4 Soluri

Solurile de pe teritoriul județului Bacău prezintă o mare varietate tipologică, datorită condițiilor variate de relief, climă și vegetație. Astfel, în partea vestică înaltă, apar soluri brune, luvisoluri albe, soluri cenușii, cernoziomuri argiloiluviale pe terasele inferioare. Structural, arealul este situat în sectorul sudic al bazinului Siret, inclus Platformei Valahe. Peste soclul cristalin se suprapune cuvertura sedimentară, care se încheie către suprafață cu depozite cuaternare alcătuite din nisipuri, pietrișuri, argile, nisipuri argiloase, loessuri și depozite loessoide, ale căror grosimi depășesc câteva sute de metri, ca urmare a intensității deosebite a mișcărilor negative din Cuaternar. Grosimea depozitelor loessoide crește progresiv odată cu înaintarea către sud. În zona comunei Orbeni fundamentul este format din formațiuni de molasă care cuprind alternanțe de argile și nisipuri depuse în apă dulce, uneori cu orizonturi

având continut de gresii și cinerite, datate ca aparținând Meotianului. Deasupra sunt depozite aluvionare și eoliene din Cuaternar, atribuite Pleistocenului mediu și superior. Pe văi depozitele aluvionare încep cu pietrișuri mărunte în bază, continuându-se cu nisipuri și prafuri argiloase nisipoase, pe o grosime de 3,00—8,00 m. Pe dealuri sunt depozite eoliene și deluviale formate din argile de pantă nisipoase-prăfoase rezultate din alterarea formațiunilor meotiene. Depozitele cuaternare constituie principalele terenuri de fundare pentru construcții. Totul este acoperit de sol vegetal Holocen, cu o grosime variabilă determinate de pantă, vegetație, eroziune etc. Cineritele (cenușii vulcanice) determină ca terenul agricol să fie favorabil viței de vie.

Sursa: Raport de Mediu pentru reactualizare P.U.G
Comuna Orbeni

4.1.5 Floră și faună

În limitele teritoriale ale comunei Orbeni există habitate naturale

reprezentate de floră și faună sălbatică și habitate artificiale reprezentate de culturile agricole. Din totalul suprafeței comunei, de 5711,18 ha, 3005,03 ha reprezintă teren agricol și 579,51 ha sunt ocupate de construcții, căi de comunicație și terenuri cu destinații speciale. Deci, un procent de 62,76 % din teritoriul comunei este ocupat de habitate antropizate, iar habitatele naturale reprezintă 37,24 % din teritoriul Comunei. Poziționarea geografică, relieful, rețeaua hidrografică, clima și ocuparea teritoriului, determină categoriile de habitate naturale care se află pe teritoriul comunei Orbeni. Datele de mai jos reprezintă rezultatul corelării observațiilor efectuate în teren cu informațiile obținute prin consultarea literaturii științifice de specialitate. Din punct de vedere fitogeografic teritoriul Moldovei este împărțit în două regiuni: euro-siberiană și irano-turaniană. Teritoriul comunei Orbeni aparține regiunii euro-siberiene, provincia carpatică, subprovincia subcarpatică, districtul subcarpaților moldovenești. Vegetația spontană din teritoriul comunei Orbeni corespunde zonei de silvostepă și de stepă, și etajului nemoral (al pădurilor de foioase).

Fauna terestră specifică acestor habitate este reprezentată prin specii caracteristice habitatelor din zonelor colinare. Fauna ecosistemelor forestiere este deosebit de bogată este fauna de

frunzar, în care se regăsesc numeroase specii de nevertebrate ca: gasteropode, păianjeni, insectele și miriapode. În studiile entomologice consultate am găsit menționate ca fiind prezente în zona Fântânele artropode din următoarele grupe sistematice: Eutrombidium, Opiliones, Araneea, Pseudoscorpiones, Lithobiidae, Forficulidae, Braconidae, Ichneumonidae, Carabidae, Staphylinidae, Dermestidae și Lampyridae. Dintre vertebrate, în zona de pădure putem întâlni: amfibieni, reptile, păsări, mamifere.

4.2 Repere istorice

Din cele mai vechi timpuri Lunca Siretului, terasele înalte și largi ale acesteia, platourile cu înclinare lină spre Est ale Piemontului Pânceștilor subdiviziunea Orbenilor, au constituit elemente majore ce au atras stabilirea comunităților umane.

Avantajele cadrului natural privind practicarea principalelor îndeletniciri: cultivarea plantelor, creșterea animalelor, pescuitul, vânatul, meșteșugurile, au constituit principalele motive în alegerea acestor locuri pentru așezări stabile. Astfel în partea de S-E a satului Orbeni, stau drept mărturie așezări din epoca neolitică, epoca bronzului, epoca geto-dacică (sec. IV î.d. Hr – sec. II d. Hr.) și epoca feudală (sec. al XIV – XVII –lea). Vechimea locuirii acestor teritorii, este subliniată și

prin toponimia locală, denumiri precum *Capul dacului*, ceea ce demonstrează existența unor așezări de sine stătătoare cu potențial propriu economic și social încă din antichitate.

Epoca medievală menține continuitatea locuirii în teritoriu iar legendele redau luptele răzeșilor împotriva turcilor, conduși de Ștefan cel Mare. Legenda spune că Ștefan cel Mare, câștigând o bătălie în care s-au evidențiat între alții: Orbu, Scurtu, Cucu și Pârvu, le-a dat pământ atât cât puteau cuprinde într-o zi mergând călare pe culmea Ciortolomului spre Valea Siretului. Scurtu și alți oșteni au adormit la umbra unui copac în timp ce Orbu a putut cuprinde cea mai mare parte de teren. Astfel aceste nume de răzeși viteji împrumutate de *marele domnitor* cum ar fi: Orbu, Scurtu, Cucu, Dragu, Pârvu au dat denumirea localităților întemeiate ca urmare a acestui fapt - Orbeni, Scurta, Cucova, Parava ș.a. sunt menționate documentar și cartografic abia în anul 1831.

Ca urmare a formelor de relief, Localitatea Orbeni s-a format prin alipirea celor două localități: Orbenii de Jos (cu 66 gospodării) și Orbenii de Sus (208 gospodării) cu o existență separată până la sfârșitul sec. XIX –lea. Dezvoltarea deosebit de rapidă din punct de vedere socio – economic, a dus în scurt timp la recenzarea unei singure

localități care în prezent reprezintă centrul administrativ al Comunei Orbeni.

4.3 Situația demografică și indicatori reprezentativi

4.3.1 Evoluția populației

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul comunei Orbeni, populația prezintă un trend descendent atât pentru perioada 2014-2020, cât și pentru perioada previzionată. Această descreștere poate fi explicată prin fenomenul de emigrare, populația fiind în căutarea unui grad de confort al vieții mai ridicat, alegând atât stabilirea în alte țări, cât și migrarea spre centrele urbane mai atractive din punct de vedere social-economic.

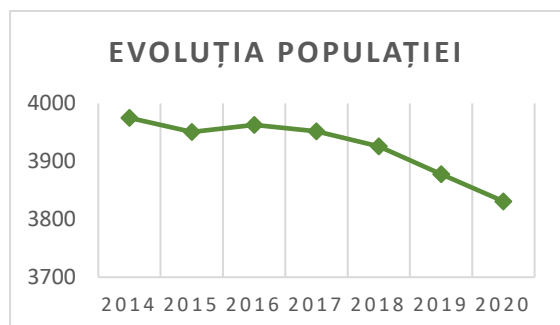

Figura 4.3.1 Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

4.3.2 Structura populației comunei Orbeni, pe sexe

Conform INS, distribuția populației pe sexe este una echilibrată, 51% din locuitori fiind de sex feminin (1.944 persoane) și 49% de sex masculin (1888 persoane).

Figura 4.3.2 Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

4.3.3 Structura populației pe sate

Comuna Orbeni este compusă din două sate: satul Orbeni și satul Scurta. Cele două localități cuprind un număr de localnici după cum urmează:

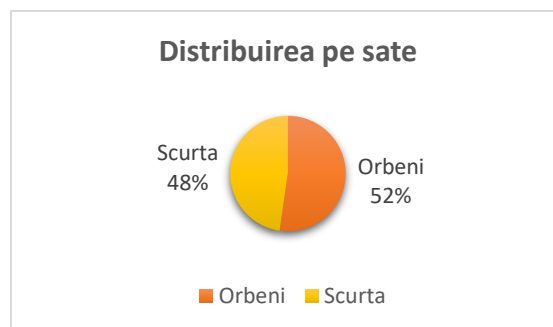

Figura 4.3.3. Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

4.3.4 Structura populației pe grupe de vârste și sexe

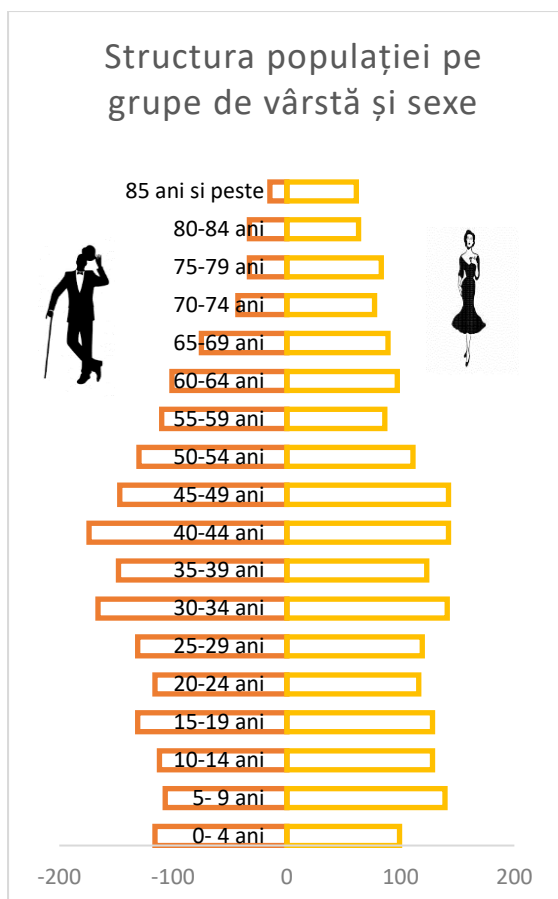
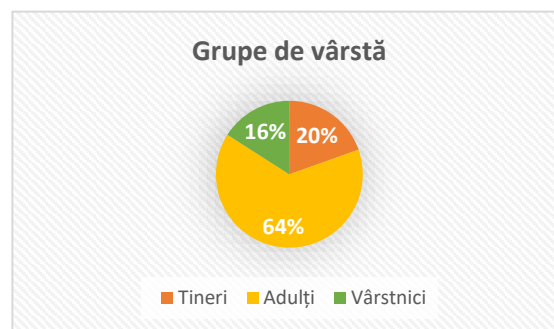

Figura 4.3.4. Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

După cum se poate observa în graficul anterior, la nivelul comunei Orbeni, piramida vârstelor demonstrează că spre deosebire de situația întâlnită la nivel național, în comună numărul tinerilor îl depășește pe cel al vârstnicilor. Pe de altă parte, partea superioară a piramidei indică prezența unei tendințe de supramortalitate a populației masculine, fapt reflectat și la nivel național.

4.3.5 Structura populației pe religii

În Comuna Orbeni majoritatea locuitorilor sunt români (96,94%), iar apartenența etnică pentru 2,9% din populație, nu este cunoscută.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (93,14%), dar există și minorități de ortodocși de rit vechi (1,76%) și penticostali (1,2%), iar pentru 2,93% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

4.3.6 Structura populației pe grupe mari de vârstă

Populația tânără, cu vârsta între 0-15 cuprinde 701 de locuitori, cea adultă este formată din 2.309 persoane cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani, reprezentând 60,25% din totalul populației comunei, iar persoanele cu vârsta de peste 65 de ani acoperă un număr de 572 de persoane.

Figura 4.3.6 Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

4.3.7 Sporul natural și mortalitatea

Conform Institutului de Statistică, în perioada 2014-2019 comuna Orbeni înregistrează un spor natural negativ, indicând faptul că mortalitatea depășește

numărul natalității din localitate. Cauza acestei diferențe poate fi pusă pe seama faptului că în ultimii ani s-au produs schimbări semnificative prin plecarea unei părți semnificative din populație la muncă în străinătate.

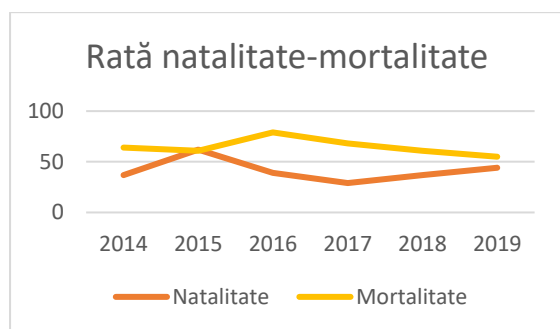

Figura 4.3.7. Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

dezvoltate, ori spre alte țări. Plecarea tinerilor din comună contribuie la privarea zonei de un capital uman apt să conducă la perpetuarea și dezvoltarea comunității rurale.

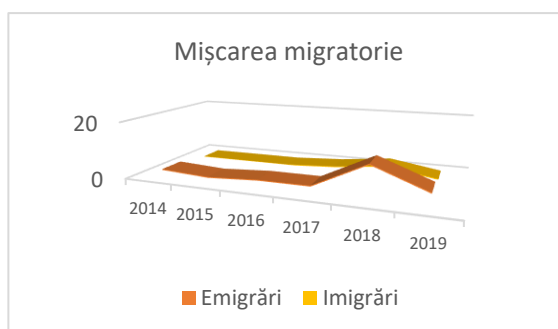
Figura nr. 4.3.8 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

4.3.8 Mișcarea migratorie

Fenomenul de migrare de la nivelul Comunei Orbeni nu este îngrijorător, numărul cel mai mare de emigrări fiind în anul 2018, fiind reprezentat de 11 persoane. În anul 2019 mișcarea migratorie s-a redus la un număr de 4 persoane. Cauza cea mai mare a acestor fenomene o reprezintă numărul limitat de locuri de muncă de la nivelul comunei, care constrânge în preponderență populația tânără să migreze spre alte localități mai

4.4 Mediul economic local

Analizând datele furnizate de Institutul Național de Statistică **numărul mediu de salariați** de pe raza Comunei Orbeni oscilează, înregistrând un trend

descendent. În paralel, comparativ cu anul de referință 2014 rata șomajului a crescut cu 42,67%. Dacă în anul 2014 rata șomajului număra 67 de șomeri înregistrați, în anul 2020 acesta a ajuns la 157 de șomeri înregistrați. Putem pune această creștere, atât pe seama situației actuale provocată de Coronavirusul SARS-CoV2, dar și pe lipsa calificării și a lipsei locurilor de muncă din comună.

Având în vedere așezarea Comunei Orbeni, se poate spune că este caracterizată de o situație economică care poate fi remediată

numai prin adâncirea mecanismelor de piață în mediul rural.

Resursele naturale reprezintă suportul activităților economice: pășunile și fânețele au ponderea cea mai mare din terenul agricol, în timp ce pădurile au ponderea cea mai mare din terenul neagricol.

Creșterea animalelor (bovine, ovine, caprine, cabaline) este o activitate preponderentă în comună, susținută în primul rând de factorul relief, fiind realizată

atât în sistem privat individual, cât și în sistem asociativ. Terenul arabil este folosit

pentru grădinărit și culturi cerealiere în gospodăriile individuale.

Activitățile de exploatare și prelucrare a lemnului pentru construcții, mobilă,

combustibil, se desfășoară în sistem privat, urmărindu-se comercializarea unor produse pe plan intern și extern.

Cu excepția pășunilor, fânețelor și a terenurilor forestiere, comuna Orbeni nu dispune de alte resurse naturale sau materii prime. Activitățile economice dominante, realizate în teritoriul comunei sunt creșterea animalelor, prelucrarea materiilor prime animaliere, activități silvice și cele legate de exploatarea și prelucrarea materiei prime lemnoase. În paralel cu acestea s-au dezvoltat și activitățile preponderent agricole. Activitățile specifice sectorului terțiar sunt slab dezvoltate în comună, fiind reprezentate prin câteva magazine sătești și unități social-culturale de strictă necesitate. Terenul arabil este folosit pentru culturi cerealiere (grâu, ovăz, porumb), legumicultură, grădinărit, plante de nutreț. Aceste activități se realizează în gospodării individuale sau pe suprafețe mari de teren, în arendă. Pășunile și fânețele reprezintă elementul principal în asigurarea hranei pentru creșterea animalelor (ovine, bovine). Creșterea animalelor, ca principală activitate, se desfășoară în sistem privat

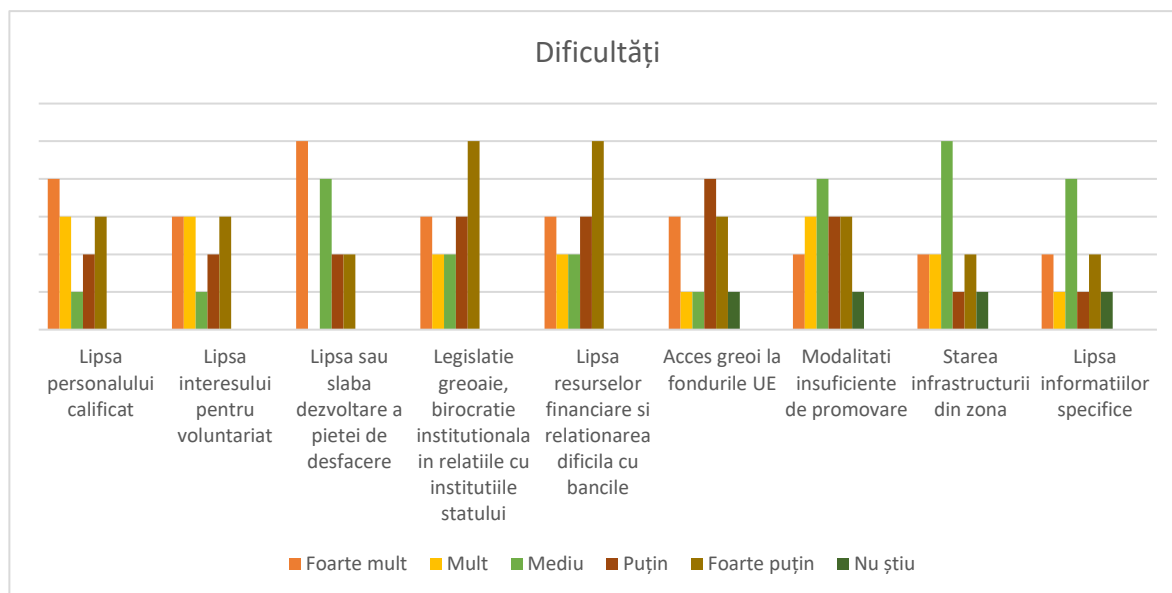
individual (gospodăresc) și sistem asociativ. Pe de altă parte, exploatarea și prelucrarea lemnului pentru construcții, mobilier, combustibil, se desfășoară în

sistem particular și se comercializează atât pe piața internă, cât și cea externă.

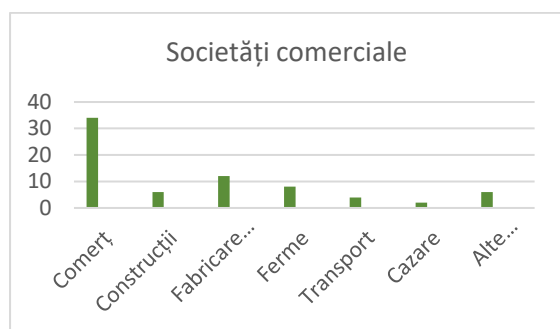
Majoritatea agricultorilor au o situație financiară modestă, motiv pentru care s-au izolat de economia modernă, generatoare de progres, pentru a practica o agricultură primitivă, de subzistență. Acest mod de producție arhaic generează perpetuarea sărăciei celor care îl practică. Piața este puțin dezvoltată, sunt puțini cei care cumpără materii prime pentru a practica agricultură modernă, sunt de asemenea puțini cei care vând produse agricole. Din cauza faptului că sunt puțini cei care vând sau cumpără, sunt puține afaceri în industrie, comerț sau servicii. Se constată că dotarea gospodăriilor este relativ modestă, fiind orientată în principal spre utilaje cu grad de tehnicitate redus (care, căruțe, pluguri) și mai puțin către cele mecanizate (tractoare și mașini agricole). Înzestrarea tehnologică precară din agricultură determină populația rurală să desfășoare activități cu productivitate redusă, destinate în principal necesarului de supraviețuire (autoconsum) și doar ocazional obținerii unor venituri prin vânzarea propriilor produse. Structura proprietății funciare este foarte fragmentată, iar la nivelul gospodăriei există o mare discrepanță între accesul acesteia la pământ, forța de muncă și capital.

Cu toate că practicarea agriculturii și creșterea animalelor constituie pentru cetățenii comunei oportunități oferite de așezare, cea mai mare parte dintre ei și-au îndreptat atenția către practicarea

poată exprima sau prezenta ce anume a îngreunat de-a lungul timpului dezvoltarea sau evoluția acestora. Exprimând aceste dificultăți aducem în atenția autorităților locale, dar și în atenția localnicilor

comerțului în diferite forme. În graficul următor se pot observa principalele activități pe care agenții economici le desfășoară în comună.

Sursa: Primăria Comunei Orbeni, prelucrare proprie

În încercarea de a evalua principalele obstacole întâlnite de agenții economici la nivel local, în cadrul chestionarului am adresat o întrebare prin care aceștia să

principalele direcții asupra cărora este necesară o atenție deosebită.

Astfel, după cum se poate observa dificultățile apărute cel mai des în activitatea societăților comerciale constau în lipsa personalului calificat, lipsa sau

slaba dezvoltare a pietei de desfacere, modalitățile insuficiente de promovare, starea infrastructurii din zonă și lipsa informațiilor specifice.

Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2021-2027 și a Planului de acțiuni pe perioada 2021-2027 pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027. Potrivit documentului, „viziunea națională la orizontul anului 2027 este ca piața muncii din România să devină dinamică, sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială și să asigure o competitivitate durabilă și cu sisteme de protecție socială flexibile adaptate și adecvate. Forța de muncă va fi ocupată sustenabil și va fi înzestrată cu competențe necesare pentru a face față schimbărilor tehnologice, digitale și tendințelor globale”. Strategia are fixate patru obiective specifice, respectiv:

- Integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile;
- Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs);
- Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, funcționale și reziliente;
- Consolidarea sistemului de formare profesională a adulților pentru o mai bună conectare la cerințele pieței muncii.

4.5 Resursele umane și ocuparea forței de muncă

Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) a elaborat un *proiect de Hotărâre privind aprobarea Strategiei*

Conform inițiatorilor, succesul în implementarea măsurilor planificate în cadrul SNOFM 2021-2027 depinde de provocări precum:

- consolidarea mecanismelor de coordonare și decizie în vederea atenuării și limitării efectelor negative ale crizei economice și sociale determinate cauzată de răspândirea virusului SARS-CoV-2, pe termen scurt și mediu fiind esențial ca instituțiile, autoritățile, partenerii sociali și reprezentanții societății civile să coopereze și să își coordoneze eforturile pentru relansarea economiei, cu impact direct asupra realizării unui echilibru pe piața muncii, cu accent pe dezvoltarea de programe care să pună bazele unei integrări durabile a persoanelor inactive apte de muncă, forței de muncă potențială adițională, persoanelor subocupate, șomere sau aflate în căutarea unui loc de muncă;
- dezvoltarea unui mediu partenerial autentic bazat pe încredere și solidaritate între toți factorii relevanți pe piața muncii, de natură a sprijini relansarea economică și limitarea potențialelor costuri sociale ale pandemiei COVID-19;
- eficientizarea intervențiilor și implementarea de măsuri cu un

impact pozitiv cuantificabil, reflectat în situația mai bună pe piața muncii a grupurilor țintă vizate;

- definirea clară a rolurilor și sarcinilor fiecărei instituții/entități participante la proces, astfel încât responsabilitatea deciziei și implementării acțiunilor /măsurilor să fie asumată de către fiecare parte, fără însă a se diminua responsabilitatea și rolul MMPS ca autoritate de decizie în domeniul politicilor de ocupare a forței de muncă.

Conform INS, în comuna Orbeni, numărul mediu al salariaților s-a aflat într-o continuă scădere. Această diminuare a numărului salariaților poate fi cauzată atât de emigrarea acestora în străinătate, mutarea în zonele accesibile unui trai care se ridică la standardele europene sau lipsa unei calificări care să îi poată integra pe localnici în forța de muncă activă.

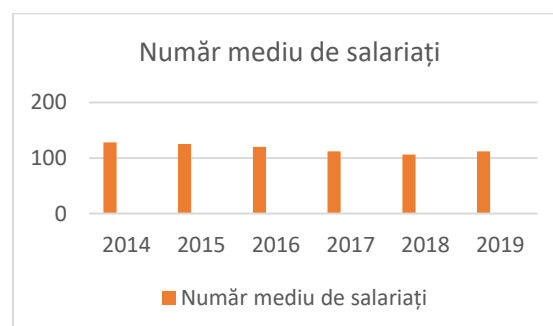

Figura 4.5.1 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

În același timp, dacă privim situația șomerilor din comună se poate constata că numărul acestora s-a ridicat de la an la an, în 2018 atingând cel mai mare număr de șomeri înregistrați (183).

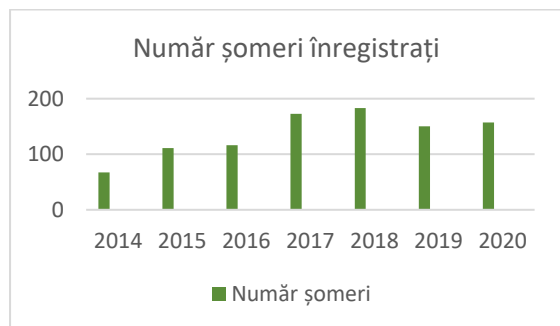

Figura 4.5.2 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

4.5.1 Contextul general actual

Regiunea Nord-Est reprezintă una din cele mai prielnice zone pentru investiții din Uniunea Europeană, în principal datorită costurilor scăzute ale forței de muncă. Astfel, localizarea comunei Orbeni în cadrul Regiunii Nord-Est îi oferă acesteia

numeroase avantaje și oportunități de dezvoltare. Totodată, datorită celor 3 centre universitare existente, regiunea beneficiază de forță de muncă calificată, cu un nivel superior al educației și al pregătirii profesionale. De asemenea, la nivelul regiunii s-a înregistrat o dezvoltare a facilităților de transport, existând

aeroporturi în trei centre urbane: Bacău, Iași și Suceava și o rețea extinsă de transport feroviar.

Cu o populație de 3.831 de locuitori, în urma unei analize statistice ce a avut ca referință anii cuprinși între perioada 2014-2020, comuna Orbeni prezintă o rată a șomajului ridicată în prezent, populația devenind din ce în ce mai inactivă pe piața forței de muncă. Indiferent de factorii care influențează situația statistică, fie migrarea populației tinere, fie lipsa locurilor de muncă, este necesară încurajarea, dezvoltarea, crearea anumitor domenii noi de activitate prin care localnicii să beneficieze de noi oportunități de muncă.

4.6 Educație, cultură și artă

Conform Strategiei Europene 2020 *Educația are un rol important asupra dezvoltării socio-economice locale. O evoluție favorabilă a nivelului de educație contribuie la sporirea participării pe piața muncii, la consolidarea fiscală și sustenabilitatea financiară pe termen lung.* Comuna Orbeni are în componența sa două școli gimnaziale și patru grădinițe:

- Școala Gimnazială Nr. 1 Orbeni
- Școala Gimnazială Scurta
- Grădinița Nr. 1 Orbeni
- Grădinița Nr. 1 Scurta (în construcție)
- Grădinița Nr. 2 Scurta

Totodată aceasta dispune și de o sală de sport, o bibliotecă și un cabinet de consiliere școlară (ce se află în curs de acreditare).

În cadrul bibliotecii existente în comună s-a înregistrat în anul 2019 un număr de 12.697 de volume. Totodată numărul cititorilor activi este de 340, mai puțin decât în anul 2014 (503). Cauza diminuării împrumutului de cărți din biblioteca publică poate fi pusă pe seama faptului că accesul la tehnologie oferă posibilitatea cititorilor activi să ajungă în posesia materialelor dorite mult mai rapid.

Conform INSE, în sistemul educațional românesc din comuna Orbeni numărul copiilor înscriși la cursurile școlare sunt în

număr de 453 repartizați în clasele de grădiniță, clasele primare și cele gimnaziale.

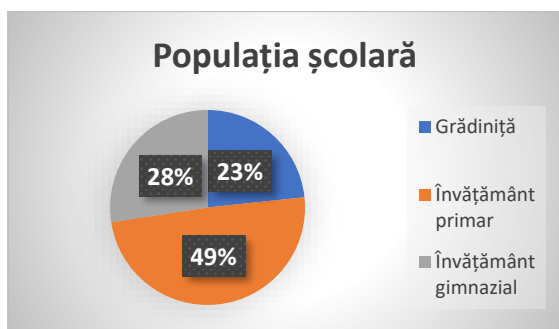

Figura 4.6.1 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Cadrele didactice ale comunei Orbeni au suferit fluctuații minime în intervalul de timp 2014-2019, în final figurând în baza de date un număr de 31 de cadre didactice.

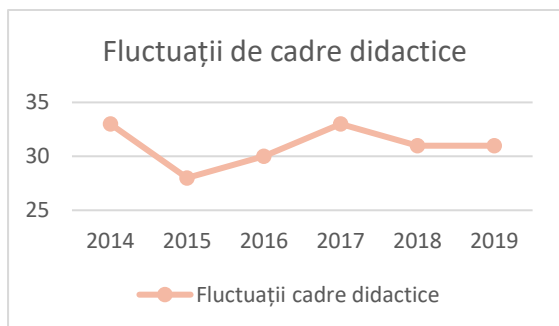

Figura 4.6.2 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Unitățile de învățământ din spațiul rural, reprezentate de grădinițe, unități primare și gimnaziale sunt slab dezvoltate în ceea ce privește materialul tehnic și didactic. Școlile din spațiul rural sunt insuficient dotate din punct de vedere al tehnologiei IT. De asemenea o altă problemă importantă o constituie dificultatea de a atrage personal calificat în zonele rurale. Cu toate acestea gradul de satisfacție a localnicilor în ceea ce privește infrastructura școlilor este una favorabilă, urmare a faptului că unitatea administrativ

teritorială, în ultimii ani și-a îndreptat atenția către școlile din comună reabilitând și modernizând infrastructura acestora.

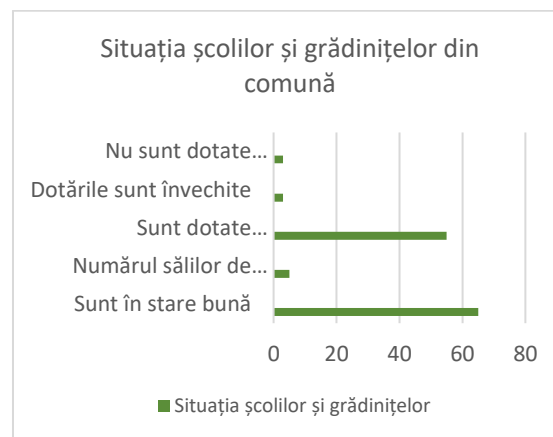

Figura 4.6.3 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Infrastructura școlilor este un aspect important pe care unitatea administrativ teritorială la avut și îl are și în prezent în vedere, în scopul de a o îmbunătăți constant. Cu toate acestea precum majoritatea localităților rurale, și educația din comună se confruntă cu o scădere a interesului familiilor afectate de problemele socio-economice pentru a-și susține copiii în sistemul de învățământ. Această neputință dezvoltă diverse probleme la nivel de comună precum: obținerea unor rezultate școlare nemulțumitoare, lipsa de încredere într-un viitor mai bun și creșterea delinvenței juvenile. În acest scop, atât cadrul profesoral al școlii cât și unitatea administrativ teritorială își desfășoară activitatea adoptând un plan de măsuri capabile să reabiliteze familia, copilul și comunitatea.

Cultură și artă

Mediul cultural al României continuă să se degradeze pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public cât și din partea finanțatorilor privați. În prezent criza pandemică cu SARS-CoV2, va afecta în continuare reducerea bugetului destinat reabilitării mediului cultural. Infrastructura culturală din comună cuprinde un cămin cultural, o bibliotecă comună, și nouă lăcașe de cult (cinci în satul Orbeni și 4 în satul Scurta).

Conform Listei monumentelor istorice (LMI) aprobată prin Ordinul nr. 2314/8 iulie 2004 al Ministerului Culturii și Cultelor, pe teritoriul comunei Orbeni există două obiective desemnate ca monumente istorice:

- Biserica de lemn "Sf. Nicolae", sat Orbeni;
- Scoala sat Orbeni, comuna Orbeni 1902.

În scopul menținerii obiceiurilor tradiționale vii, unitatea administrativ teritorială își propune să deruleze un proiect anual prin care să organizeze evenimente culturale cu participarea publicului larg, în special ziua comunei, ce poartă denumirea de *Festivalul Grâului*.

4.7 Sănătate și servicii sociale

Serviciile de sănătate pot fi catalogate ca fiind precare în zonele rurale,

situându-se cu mult sub nivelul serviciilor medicale practicate în zonă urbană. Doar serviciile sanitare primare sunt asigurate în majoritatea comunelor .

Personalul medical calificat este în general scăzut în mediile rurale, numărul medicilor fiind relativ mic în raport cu numărul locuitorilor. În comuna Orbeni există un cabinet medical de familie, un punct farmaceutic, un medic de familie și un personal sanitar de mediu format din două persoane.

Având în vedere satisfacția localnicilor cu privire la calitatea serviciilor medicale în ceea ce privește activitatea medicilor cât și calitatea spațiilor în care își desfășoară activitatea, aceștia au oferit următoarele răspunsuri:

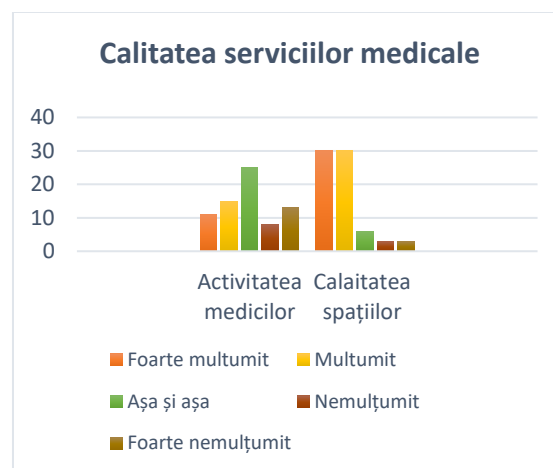

Figura 4.7.1 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Analizând răspunsurile oferite de localnicii comunei Orbeni se poate observa faptul că aceștia sunt mulțumiți, respectiv foarte mulțumiți de calitatea spațiilor în care este desfășurată activitatea medicilor. Însă, în raport cu satisfacția spațiilor, atunci când corespondenții au trebuit să evalueze activitatea medicilor răspunsul majoritar se încadrează în secțiunile ce exprimă nemulțumirea acestora. Întrebați fiind în continuare ce investiții ar fi necesare pentru dezvoltarea domeniului sanitar aceștia și-au

exprimat dorința schimbării medicului de familie actual, angajarea unui personal specializat în domeniul sanitar, realizarea unui cabinet stomatologic, realizarea unui dispensar uman în satul Scurta, realizarea unui cabinet de medicină veterinară cât și achiziționarea de autospeciale precum (mașină de ambulanță, pompieri).

Asistența socială presupune un ansamblu complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență, pentru prevenirea marginalizării și excluderii sociale, în vederea promovării incluziunii sociale având ca scop creșterea calității vieții. Din punct de vedere social situația actuală a comunei Orbeni se prezintă astfel:

- familiile beneficiare de alocație de sprijin (ASF) – 101 de familii;
- familii cu risc social, fără venituri – 120 de familii;
- familii beneficiare de ajutor pentru încălzirea locuinței – 209 familii;
- număr pensionari – 282

Având în vedere asistența socială, în cadrul chestionarului respondenții au fost rugați să menționeze grupurile cu risc social care ar trebui sprijinite cu prioritate. Prin evaluarea acestei întrebări se pot evidenția nevoile preliminare din cadrul comunei asupra cărora unitatea administrativ teritorială trebuie să își îndrepte atenția.

Astfel, prezentăm următoarea situație:

Servicii sociale

Figura nr. 4.7.2 Răspunsuri chestionare, prelucrare proprie

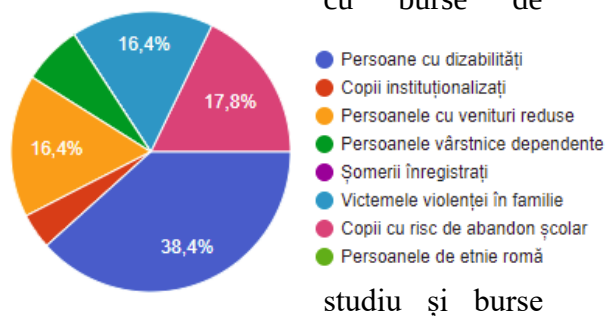
După cum se poate observa în graficul anterior, în procent de 38,4% localnicii comunei consideră că persoanele cu dizabilități reprezintă categoria de risc asupra căreia unitatea administrativ teritorială trebuie să își îndrepte atenția în cea mai mare măsură. Pe locul doi, în procent de 17,8% se regăsesc copii cu risc de abandon școlar, iar pe locul trei (ambele în procent de 16,4%) cetățenii comunei consideră importante categoriile de risc care au în componența lor victimele violenței în familie și persoanele cu venituri reduse.

În vederea conturării unui trai mai bun unitatea administrativ teritorială a Comunei Orbeni își propune ca în perioada ce urmează (2021-2027) să dezvolte diverse proiecte sociale pentru comunitatea sa.

Astfel pe lista proiectelor de investiții regăsim:

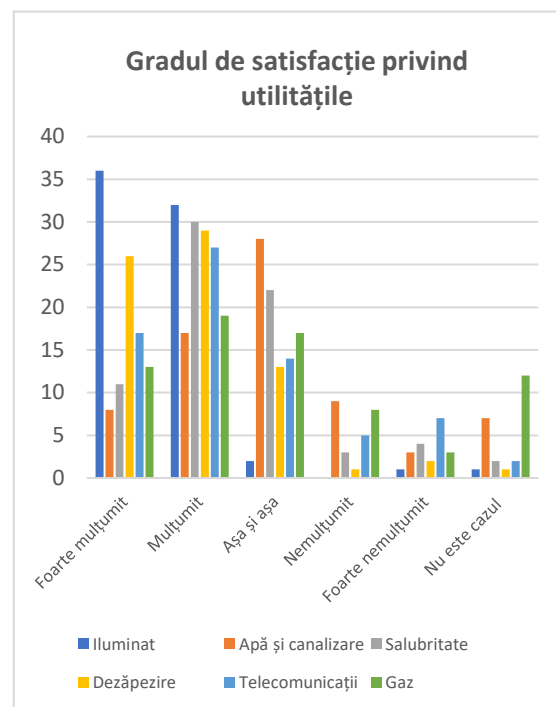
- Susținerea performanțelor școlare prin acordarea de premii elevilor

performanți și sprijinirea acestora cu burse de

studiu și burse sociale;

- Acordarea de servicii medico-sociale la domiciliu;
- Servicii de cantină socială pentru persoanele aflate în risc de marginalizare;
- Specializarea personalului implicat în furnizarea și managementul serviciilor sociale;
- Sprijin pentru elevii defavorizați prin continuarea programului Școală după școală;

4.8 Infrastructura

O importanță majoră, în localitățile rurale o au alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate. Acestea sunt esențiale din punctul de vedere al următorilor indicatori: confortul locuitorilor, igiena și sănătatea acestora, atractivitatea comunei pentru investitorii privați, valorificarea potențialului turistic și protecția mediului.

Deși în lista proiectelor propuse în perioada 2016-2020 figurează o parte din ele în curs de finalizare sau aprobare, mai

sunt necesare o serie de investiții pentru a înfăptui o infrastructură eficientă a comunei Orbeni.

Din dorința de a îndeplini nevoia cetățenilor din comună, în cadrul chestionarului realizat, au fost construite

câteva întrebări ce au la bază satisfacția acestora cu privire la infrastructura și utilitățile din cadrul localității în prezent, putând astfel trasa direcțiile viitoare.

După cum se poate observa din analiza categoriilor aflate în graficul de mai jos, nemulțumirea localnicilor se îndreaptă către calitatea apei potabile, neexistența rețelei de canalizare, asupra situației salubrității din comună cât și asupra existenței rețelei de gaz pe o suprafață limitată.

Figura nt. 4.8.1 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Drumurile locale au un rol semnificativ în zonele rurale, asigurând accesul la rutele de comunicare naționale, facilitând transportul persoanelor și schimburile economice. În comuna Orbeni infrastructura rutieră se prezintă astfel:

- Sat Scurta:
 - asfalt 10,425 km
 - pietruit 4,855 km
- Sat Orbeni:
 - Asfalt 4,9 km
 - Pietruit 11,455 km

Interpretând răspunsurile oferite de localnicii comunei referitor la infrastructură (drumuri, zone pietonale și

rigole) reiese faptul că pentru o parte din localnici starea trotuarelor este mulțumitoare, însă există și cetățeni care consideră că acestea pot fi îmbunătățite. Drumurile și starea rigolelor constituie o satisfacție pentru localnici, majoritatea răspunsurilor fiind cuprinse în categoria *mulțumit*. Deși situația se prezintă favorabilă, investiția în infrastructură rămâne una din prioritățile unității administrativ teritoriale, continuând să îmbunătățească traiul de zi cu zi al cetățenilor.

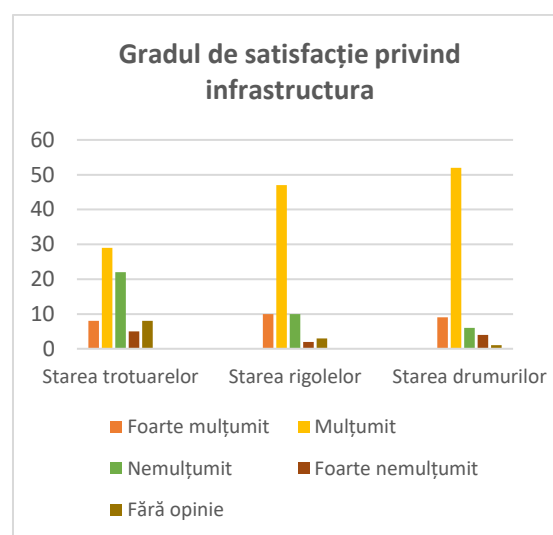

Figura nr. 4.8.2 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Astfel, analizând nevoia cetățenilor cât și planul de investiții al unității administrativ teritoriale pentru perioada 2021-2027 se consideră că deși s-a realizat o parte de infrastructură a drumurilor comunale, este nevoie în continuare de o atenție deosebită reabilitării și realizării acestora acolo unde este cazul și de o construcție a rigolelor

din comună, cât și o reabilitare a trotuarelor.

În continuare, având în vedere **rețeaua de alimentare cu apă potabilă** conform datelor furnizate de Primăria Orbeni, comuna beneficiază în prezent de o rețea ce se întinde pe o lungime de 26 km. În perioada ce urmează unitatea administrativ teritorială își propune extinderea instalațiilor și a rețelei de apă potabilă pe întregimea tuturor satelor componente.

Raportat la nemulțumirea localnicilor cât și a informațiilor transmise de către unitatea administrativ teritorială **rețeaua de canalizare** nu există, însă acest proiect constituie o prioritate în lista de investiții a unității administrativ teritoriale.

În ceea ce privește **rețeaua de distribuție a gazelor naturale**, aceasta există pe o lungime de 4,185 km.

4.9 Mediul înconjurător

Calitatea aerului este afectată prin gestionarea necorespunzătoare a activităților antropice cu potențial poluator. Sursele de poluare ale aerului în perimetrul comunei Orbeni sunt:

- agricultură, dejecții - oxizi de azot, mirosuri neplăcute;
- fermentații (descompunerea materiilor organice vegetale și animale) – emisii de CH₄;
- arderea combustibililor solizi, incendiarea maselor vegetale – emisii de CO₂, suspensii;
- trafic rutier - emisii de CO, CO₂, praf, pulberi.

Problemele de mediu care afectează în prezent calitatea aerului în localitățile comunei sunt generate în special de lipsa platformelor de gunoi ecologice, nepracticarea colectării selective a deșeurilor și inexistența zonelor cu plantație de protecție pentru zonele de locuit. Emisiile rezultate din arderea necontrolată și din procesele de fermentație a deșeurilor, mirosurile și impactul vizual inestetic afectează calitatea vieții locuitorilor din zonă. Aceste carențe au un impact negativ atât asupra

sănătății populației, cât și a mediului deprecind calitatea aerului. Gunoiul de grajd și dejecțiile animaliere lichide sunt depozitate temporar necorespunzător în incinta

gospodăriilor individuale, apoi sunt transportate pe câmp unde sunt utilizate ca fertilizator al solului.

Circulația rutieră reprezintă o sursă de zgomot pentru zonele locuite și o sursă de impurificare a aerului cu gaze de eșapament și pulberi, în special pentru zonele ce mărginesc drumurile fără îmbrăcăminte asfaltică. Având în vedere direcția de dezvoltare a transporturilor în ultimii ani la nivel județean, din cauza intensificării traficului, și mediul rural suferă de o amplificare a acestuia. În acest

4.10 Capacitatea administrației publice locale

Aderarea la Uniunea Europeană prevede îmbunătățirea sistemului de administrație publică. Astfel se constată necesitatea reformării sistemului administrativ pentru buna funcționare a acestuia în slujba cetățeanului. Reforma administrației publice include toate aspectele organizării sectorului public, 215/2001 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare). La nivel de **structuri administrative**, pe

sens trebuie prevăzut în mod constant un plan de modernizare a drumurilor la nivel local.

Cu toate acestea pe teritoriul comunei Orbeni nu există surse de poluare majoră, datorită lipsei unor factori poluanți importanți ca cei din producția industrială, a practicării unei agriculturi intensive sau a activităților comerciale.

Comuna Orbeni înregistrează un grad destul de mare al eroziunii și degradării unor suprafețe de soluri, aspect ce trebuie avut în vedere în continuare pentru a se putea limita și chiar reduce acest fenomen.

plan local se disting două paliere: Primăria și Consiliul Local.

Consiliul Local reprezintă autoritatea legislativă a comunei, are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date

prin lege în competența printre care se remarcă: “arhitectura”

generală a ministerelor și agențiilor, organizațiile și instituțiile de la nivel local, sistemele, structurile, procesele, motivațiile, precum și modul de supraveghere a acestora și de adaptare periodică a sistemului.

O administrație publică modernă trebuie să fie orientată către satisfacerea nevoilor cetățenilor, să asigure o mai bună informare a cetățenilor, să coopereze cu cei cărora li se adresează și să întărească controlul public asupra administrației. Se urmărește consolidarea și lărgirea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional, precum și asigurarea transparenței actelor administrative și comunicarea operativă cu cetățenii.

În cazul de față Comuna Orbeni este o unitate administrativ-teritorială construită ca persoană juridică de drept public, având patrimoniu propriu și capacitate juridică deplină (conform prevederilor Legii altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

Primăria comunei Orbeni reprezintă o structură funcțională cu activitate permanentă, constituită din primarul comunei, un viceprimar, secretar și un aparat de specialitate al primarului. Primăria reprezintă autoritatea locală executivă care duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiilor

primarului, soluționând problemele curente ale comunității locale.

Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române ori străine, precum și în justiție. Primarul este stabilit prin vot public uninominal de către locuitorii comunei, pe o perioadă de patru ani. Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu consiliul județean.

Viceprimarul este subordonat primarului și este înlocuitor de drept al acestuia. Viceprimarul este ales cu votul majorității consilierilor locali în funcție, din rândul membrilor acestuia.

Secretarul comunei este funcționar public de conducere, cu studii superioare juridice sau administrative, apolitic și se bucură de stabilitate în funcție. Potrivit Primăriei Orbeni, instituția numără 19 posturi ocupate și 5 posturi vacante.

În ceea ce privește sistemele informatice, Primăria Orbeni deține un sistem informatic integrat care permite un mod electronic de management al documentelor. De asemenea, Primăria Orbeni are un portal web în care sunt trecute informațiile de interes public cu

privire la comună. Conform Primăriei cât și cetățenilor care au participat la studiu, pentru dezvoltarea capacității administrative sunt necesare investiții în resurse umane, în procesul de digitalizare (emiterea de documente electronice, iluminat inteligent, aplicații mobile, etc.) cât și în realizarea unui sistem online pentru diverse servicii publice ale Primăriei.

Pentru a putea analiza real opiniile localnicilor cu privire la capacitatea instituției de a gestiona atât problemele de interes local cât și proiectele de dezvoltare din cadrul comunei au fost adresate o serie de întrebări în cadrul chestionarului utilizat în studiul de față. Aceste întrebări au urmărit gradul de apreciere al localnicilor față de activitatea propriu zisă a unității administrativ teritoriale. Astfel, după cum se poate observa și în graficul următor, aceștia consideră că funcționarii publici desfășoară o activitate favorabilă pentru cetățenii săi.

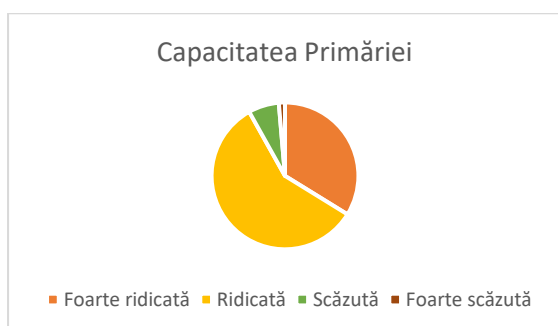

Figura nr. 4.10.1 Sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Totodată, pentru a evidenția principalele probleme la nivelul comunei de care unitatea administrativ teritorială trebuie să țină cont, localnicii au fost invitați să exprime factorii care îngreunează traiul lor de zi cu zi. Astfel, problemele principale la nivel de comună constau în lipsa locurilor de muncă, starea infrastructurii, migrația tinerilor, conectarea la utilități în unele zone, atragerea investițiilor și a investitorilor în zonă, îmbătrânirea populației, lipsa spațiilor de recreere, ș.a. Îndrumați mai departe să acorde note sectoarelor de activitate care ar trebui să fie dezvoltate cu prioritate și pe care unitatea administrativ teritorială ar trebui să le aibă în vedere ca domenii prioritare în perioada de dezvoltare cuprinsă între 2021-2027 a comunei, aceștia au exprimat următoarele răspunsuri:

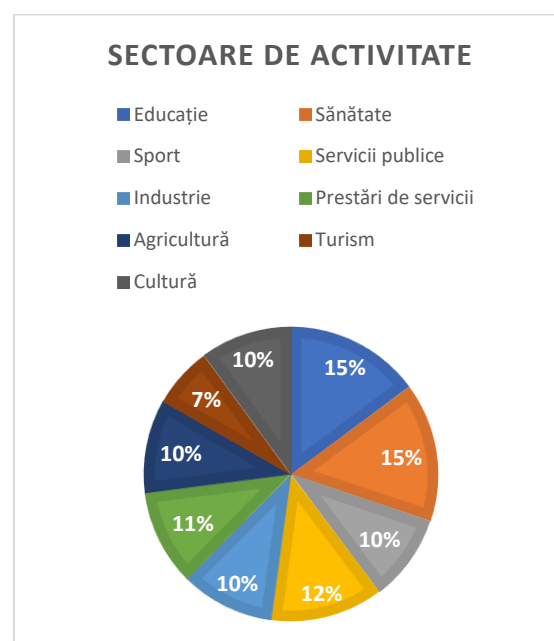

Figura nr. 4.10.2 Sursa: Chestionare aplicate în Comuna Orbeni, prelucrare proprie

Prioritatea investițiilor propuse prin chestionarul aplicat în comună pentru perioada 2021-2027 a fost evaluată de către localnici în următoarea ordine prioritară:

- Extinderea rețelelor de apă potabilă și canalizare;
- Modernizarea străzilor din comună;
- Amenajare parcuri și spații de joacă pentru copii;
- Amenajare și modernizare zone pietonale în comună;
- Implementarea unui sistem inteligent de iluminat public;
- Înființarea unui centru de rezidență pentru persoane vârstnice;
- Construire creșe în comună;
- Construire și dotare grădinițe din comună;
- Amenajare zonă de agrement;
- Amenajare piste de biciclete între localitățile aparținătoare comunei;
- Înființarea de locuințe sociale.

Capacitatea financiară

La nivelul comunei Orbeni, autoritatea publică locală se bazează în activitatea sa pe un buget local aferent unui an, în cadrul căruia sunt stabilite veniturile, structura acestora pe surse, respectiv cheltuielile și activitățile care se vor finanța. Având în

vedere bugetul alocat secțiunii pentru dezvoltarea comunei regăsim următoarea situație:

Realizări 2019 (mii lei)

6.856

Execuție preliminară 2020

7.739

Propuneri 2021

6.336

Estimări 2022

6.595

Estimări 2023

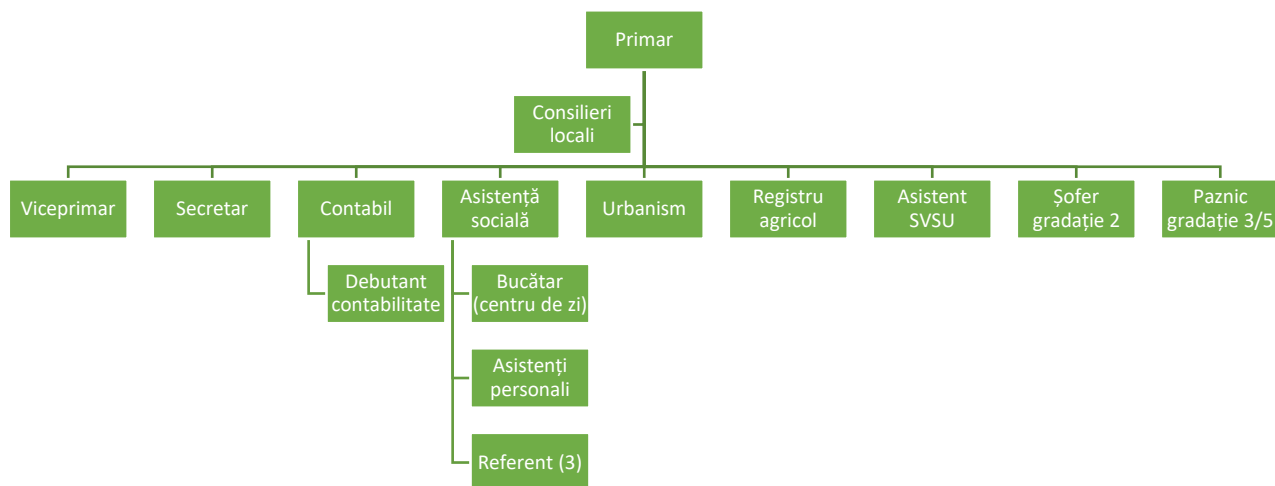
6.637

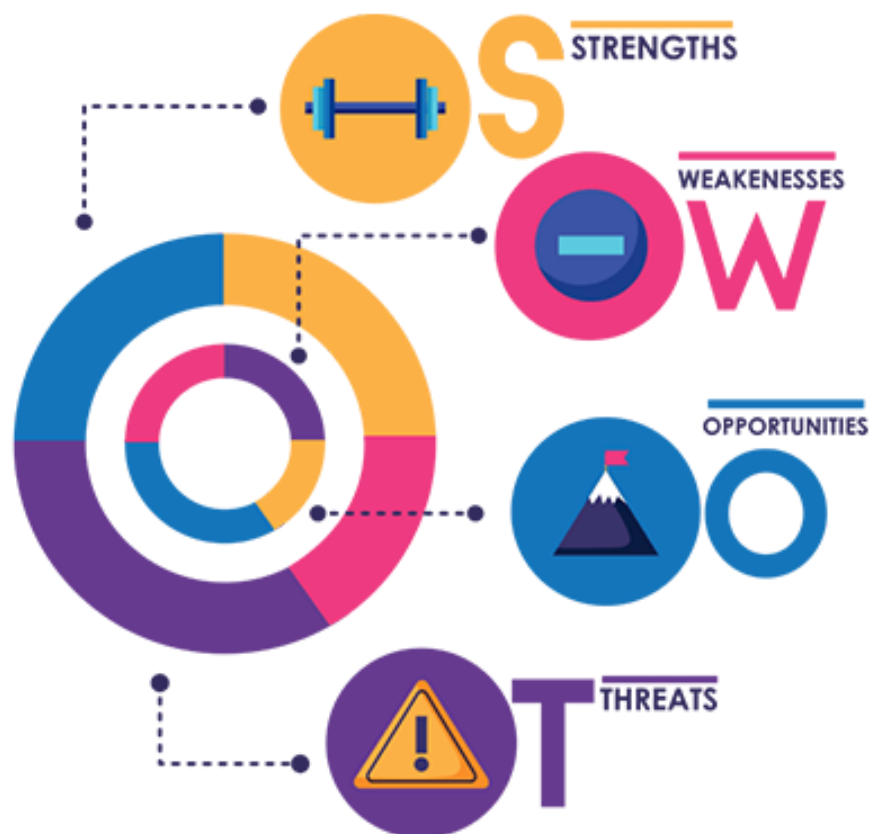
Estimări 2024

6.653

Figura nr. 4.10.3 Sursa: Primăria Comunei Orbeni, prelucrare proprie

ORGANIGRAMA

CAPITOLUL V

ANALIZA SWOT

5.1 Analiza nevoilor și a potențialului pe sectoare și domenii de activitate

DEMOGRAFIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• În anul 2019, distribuția populației pe sexe este una echilibrată, 51% din locuitori fiind de sex feminin (1.944 persoane) și 49% de sex masculin (1.888 persoane). • În comună numărul tinerilor este superior celor vârstnici. • În 2019 emigrația cunoaște o descreștere minimă față de anul 2014. • În comună majoritatea populației 60,25% este tânără, cu potențial de muncă.	• Populația prezintă un trend descendent atât pentru perioada 2014-2020, cât și pentru perioada previzionată în viitor. • Analizând situația mortalității în comuna Orbeni, rezultatele indică prezența unei tendințe de supramortalitate a populației masculine, fapt reflectat și la nivel național. • Numărul limitat de locuri de muncă de la nivelul comunei, care constrânge în preponderență populația tânără să migreze spre alte localități mai dezvoltate, ori spre alte țări.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
▪ Realizarea unei vieți decente prin dezvoltarea diverselor domenii de activitate în comună, oferă tinerilor posibilitatea de a rămâne în localitate, de a-și crea o viață mai bună în locul de origine. ▪ Facilitățile oferite de programele naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural; ▪ Elaborarea de politici de sănătate publică mai eficiente ce vizează scăderea ratei de mortalitate; ▪ Încurajarea tinerilor să rămână în mediul rural prin posibilitatea accesării fondurilor europene în vederea dezvoltării unei afaceri; ▪ Mobilitatea populației este generatoare de aport de capital, de idei și tehnologii noi, respectiv noi influențe pozitive legate de cultură, obiceiuri, ș.a.	▪ Căutarea unui grad de confort al vieții mai ridicat, pe care alte localități sau alte țări le oferă conduce la migrarea tinerilor din localitate; ▪ Accelerarea procesului de îmbătrânire demografică; ▪ Creșterea migrației populației active, din cauza necorelării cursurilor de formare profesională cu domenii economice din localitate.

POTENȚIAL ECONOMIC

PUNCTE TARI

- Existența societăților comerciale în diverse arii;
- Existența infrastructurii de comunicații și IT;
- Accesibilitate ușoară pe calea rutieră și ferată;
- Existența forței de muncă aptă și doritoare;

PUNCTE SLABE

- Numărul mediu de salariați înregistrează un trend descendent;
- Rata șomajului ridicată;
- Lipsa investitorilor în zonă;
- Resurse financiare locale insuficiente;
- Lipsa utilităților de pe întregul teritoriu al comunei nu favorizează un climat pentru investiții din exterior;
- Receptivitate scăzută din partea populației pentru programele cu finanțare;

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea realizării de parteneriate public-private între agenții economici și primărie;
- Stimularea revenirii în țară a persoanelor plecate să muncească în străinătate;
- Facilitarea accesului populației la cursuri de formare profesională și de perfecționare continuă pe tot parcursul vieții;
- Modernizarea tehnologică și inovativă a domeniului economic, cu accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită, și utilizarea intensive a forței de muncă;
- Existența și posibilitatea accesării fondurilor structurale și a programelor care sprijină dezvoltarea economiei în mediul rural, atât în domeniul agricol (creștere animale, cultivarea legumelor specifice solurilor zonei) cât și în cel non-agricol;
- Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații pentru a conecta societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică;

AMENINȚĂRI

- Diminuarea populației școlare conduce pe termen lung la o forță de muncă necalificată;
- Criza economică (generată de virusul Sars Cov-2) determină restrângerea activității sectoarelor economice și implicit creșterea ratei șomajului;
- Cunoștințe insuficiente ale agenților economici la nivel național;
- Cunoștințe insuficiente ale agenților economici cu privire la elaborarea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană și slaba informare a acestora cu privire la normele europene;
- Cadru legislativ instabil și cunoașterea insuficientă a acestuia în rândul populației din mediul rural;
- Politică fiscală nefavorabilă dezvoltării afacerilor;

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența unor școli cu o infrastructură bună și cu dotări decente pentru desfășurarea cursurilor didactice; - Existența școlilor și a grădinițelor în ambele sate ale comunei; - Existența bibliotecii comunale; - Numărul mare de volume existente în bibliotecile de la nivel local; - Interesul cadrelor didactice de a participa la diverse cursuri de formare profesională; - Încurajarea elevilor de a participa la diverse olimpiade, concursuri;	- Diminuarea populației școlare și a numărului de cadre didactice în perioada 2014-2019; - Migrația elevilor din satele componente comunei, spre școala de centru și depopularea școlară a structurilor școlare; - Lipsa laboratoarelor și atelierelor școlare; - Lipsa tehnologiei moderne, mobilierului și echipamentelor necesare desfășurării activității didactice;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Existența programelor de finanțare, atât guvernamentale cât și europene, pentru dezvoltarea sectorului educațional; - Posibilitatea accesării fondurilor, atât guvernamentale cât și europene, în vederea dezvoltării infrastructurii educaționale la nivel local, atât în calitate de solicitant, cât și în calitate de partener; - Încheierea parteneriatelor public-private pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale, inclusiv îmbunătățirea procesului educațional. - Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale; - Extinderea generalizată a facilităților formării profesionale și a perfecționării continue pe tot parcursul vieții a cadrelor didactice;	- Scăderea populației școlare poate influența numărul de unități de învățământ în cadrul cărora se desfășoară activitatea didactică; - Posibilitatea apariției fenomenului de abandon școlar, din cauza condițiilor de trai și a veniturilor mici sau a scăderii interesului elevilor; - Lipsa unei baze materiale moderne și adaptată noilor tendințe educaționale; - Lipsa condițiilor atractive pentru desfășurarea procesului educațional de către cadrele didactice tinere;

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența unui cabinet de familie, două puncte farmaceutice, un medic de familie și un personal sanitar de mediu format din două persoane; - Realizarea diverselor proiecte sociale ce au la bază susținerea copiilor cu un anumit grad de risc social;	- Lipsa unui personal specializat în domeniul sanitar; - Lipsa unui cabinet de medicină veterinară; - Lipsa unui dispensar uman în satul Scurta; - Lipsa autospecialelor precum (mașină de ambulanță, pompieri) - infrastructura de sănătate nu acoperă necesitățile populației la nivelul întregii comune; - infrastructura de sănătate necesită modernizare; - fonduri insuficiente pentru acoperirea nevoilor medicale ale populației; - absența actorilor locali capabili să presteze sau să preia servicii sociale; - lipsa programelor pentru susținerea și încurajarea reintegrării active pe piața muncii; - fonduri reduse la nivel local pentru servicii sociale; - dotarea materială în domeniu este veche și insuficientă; - Lipsa unui centru de îngrijire a persoanelor în vârstă;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Posibilitatea accesării unor fonduri guvernamentale și europene pentru dezvoltarea sectorului de sănătate, atât în infrastructură, cât și asistență medicală; - Posibilitatea de a dota cu aparatură performantă cabinetele medicale din mediul rural; - Posibilitatea preluării modelelor de bună practică din țările dezvoltate ale Uniunii Europene privind metodologia de abordare a problemei domeniului social; - Digitalizarea complete a sistemului de sănătate pentru a eficientiza și facilita intervențiile medicale, astfel	- Migrația medicilor și a personalului medico-sanitar spre mediul urban sau spre alte țări; - Salarii mici în rândul specialiștilor din sănătate și asistență socială; - Lipsa capacităților și abilităților manageriale la nivelul sistemului de sănătate; - Deteriorarea spațiilor, aparaturii și diminuarea calității serviciilor medicale din mediul rural, din cauza fondurilor insuficiente și a managementului defectuos; - Creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și sporirea numărului de

încât populația să aibă acces rapid la servicii medicale de calitate.	copii abandonati.
---	-------------------

INFRASTRUCTURA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Modernizarea drumurilor comunale; • Consolidarea podurilor din comună; •	• Gradul scăzut de conectare a populației la rețeaua de gaz; • Neexistența rețelei de canalizare și a stațiilor de epurare; • Zonele pietonale sunt în stare precară sau neexistentă pe alocuri;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Extinderea și reabilitarea infrastructurii rutiere prin intermediul finanțărilor europene nerambursabile; • Existența programelor guvernamentale de susținere a unor investiții în domeniul reabilitării și extinderii rețelelor de apă, canalizare și epurare a apelor uzate; • Existența programelor guvernamentale de susținere a unor investiții în domeniul modernizării sistemelor de iluminat public stradal; • Potențial ridicat de dezvoltare a surselor alternative de energie (energie solară, energie eoliană); • Existența programelor de reabilitare, modernizare a clădirilor publice ce duc la îmbunătățirea aspectului general al Comunei; • Existența programelor guvernamentale și europene pentru încurajarea inițiativelor locale;	• Lipsa resurselor financiare, inclusiv pentru cofinanțarea proiectelor europene pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse; • Fonduri insuficiente alocate la nivel național pentru dezvoltarea drumurilor comunale; • Lipsa informației în legătură cu programele de finanțare europeană

MEDIU

PUNCTE TARI

- caracteristica de zonă cu risc seismic redus;
- potențial ridicat pentru practicarea unei agriculturi ecologice durabile;
- oportunități de valorificare a energiei alternative (energie eoliană);
- grad de poluare a solului și a aerului scăzut;
- nu există poluatori industriali majori pe teritoriul comunei;
- utilizarea pe scară redusă a îngrășămintelor chimice pentru agricultura de subzistență;

PUNCTE SLABE

- lipsa unor amenajări ambientale substanțiale (parcuri, scuaruri);
- traversarea satului Orbeni de E 85;
- eroziunea solului prin gradul de torențialitate și lipsa amenajărilor;
- slaba conștientizare a populației și a agenților economici în privința protecției mediului

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea de finanțare a proiectelor de mediu cu ajutorul fondurilor europene;
- Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului în ceea ce privește problematica de mediu;
- Extinderea colaborării și implicarea organizațiilor neguvernamentale și a școlilor în programe comune de educație ecologică;
- Utilizarea programelor Uniunii Europene destinate reabilitării condițiilor de mediu din mediul rural;

AMENINȚĂRI

- Lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători;
- Mentalitatea de indiferență față de protecția mediului;
- Lipsa deprinderilor populației în privința colectării selective a deșeurilor;
- Schimbările climaterice cauzate de încălzirea globală pot duce la inundații și alunecări de teren;

CAPITOLUL VI

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE

6.1 Prezentarea obiectivelor atinse în perioada 2014-2020

6.2 Viziune, misiune și direcții de dezvoltare

6.3 Domenii prioritare și măsuri specifice

6.4 Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027

6.5 Surse de finanțare

6.1 Prezentarea obiectivelor atinse în perioada 2014-2020

Prezentarea obiectivelor menționate în strategia de dezvoltare locală a Comunei Orbeni în perioada 2017 – 2020 este necesară pentru identificarea rezultatelor, efectelor, mecanismelor implementării și formularea de recomandări și lecții învățate. Evaluarea rezultatelor strategiei este utilă pentru furnizarea dovezilor și informațiilor cu caracter strategic referitor la ceea ce s-a obținut și cum s-a obținut, prin implementarea acesteia, în vederea îmbunătățirii strategiei pentru perioada 2021 – 2027. Astfel, pe orizontul de timp 2017 – 2020, au fost realizate următoarele proiecte:

- Construire grădiniță cu 3 săli pentru desfășurarea orelor didactice în Sat Scurta (Școala nr. 1 Scurta);
- Construire grădiniță cu 3 săli pentru desfășurarea orelor didactice în sat Orbeni (Școala nr. 1 Orbeni);
- Reabilitare și extindere grădiniță și construire corp școală Scurta;
- Reabilitare, extindere și dotare dispensar uman, sat Orbeni;

- Înființare distribuție gaze naturale;
-
- Modernizare drum de interes local M 72/2015;
- Extindere/modernizare rețele iluminat public stradal/casnic;
- Amplasare stații mijloace de transport în comun; Amplasare puncte de colectare a deșeurilor în sat Scurta;
- Achiziție buldoexcavator și tractor cu încărcător frontal;
- Construire sală de sport pentru Școala nr. 2 Scurta;
- Amenajare spațiu de joacă pentru copii, Școala nr. 2 Scurta;
- Reabilitare, extindere și dotare dispensar uman, sat Scurta;
- Dotare spațiu de joacă al centrului de zi Orbeni;
- Construire sală de sport pentru Școala nr.1 Orbeni;
- Dotare corp grădiniță și corp școală în satul Scurta(Școala 3 Scurta);

- Construire și dotare cămin cultural sat Scurta, Comuna Orbeni;
- Extindere/modernizare rețele iluminat public stradal (strada Gării (Orbeni), strada Principală (Scurta));
- Modernizare drum de interes local în satele Orbeni și Scurta și construire pod în sat Orbeni;
- Modernizare drum de interes local DR 250 și 158 și consolidare pod în punctul Vadul Chiriței în Comuna Orbeni;
- Modernizare drum de interes local (strada Școlii și strada Unirii în sat Scurta);
- Branșare la gaz metan Școala și sala de sport;
- Reabilitare Școala Gimnazială nr. 1 cu clasele I-VIII din sat Orbeni, comuna Orbeni;
- Dotare grădinița Orbeni;
- Proiect regional de dezvoltare a infrastructurii de apă potabilă și apă uzată în județul Bacău;
- Modernizare drum de interes local str. Școlii și construire pod – punctul Bontoi N., în sat Scurta;

Impactul Strategiei de Dezvoltare Locală 2014 – 2020 este evaluat prin

prisma efectului de ansamblu al beneficiilor aduse de aceasta asupra unui număr cât mai mare de persoane, justificând astfel utilitatea ei. Impactul așteptat prin implementarea acestor măsuri vizează creșterea calității vieții populației din Comuna Orbeni.

6.2 Viziune, misiune și direcții de dezvoltare

Viziunea strategică sintetizează sensul evoluției de dezvoltare a unei comunități și determină direcția de transformare a viziunii

în realitate. Viziunea privind dezvoltarea unei comunități, reprezintă o stare dorită, proiectată în viitor și care configurează o posibilă și așteptată dezvoltare. Ea presupune o gândire dinamică și capabilă care să evalueze pe termen lung șansele de dezvoltare pentru atingerea scopului dorit. Deși, de multe ori, între viziune și evoluția ulterioară a acesteia există numeroase abateri, definirea viziunii reprezintă o condiție pentru dezvoltarea oricărei comunități. Totodată, viziunea creată trebuie să genereze o atitudine de încredere în viitor și în posibilitățile concrete de dezvoltare în sensul transformării viziunii propuse în fapte, stimulând participarea eficientă a tuturor factorilor care trebuie și pot să contribuie la schimbare. O viziune bună oferă posibilitatea tuturor membrilor, instituții, organizații și chiar cetățeni să își identifice interesele și deci să-și construiască motivația necesară pentru punerea ei în practică, fiind împărtășită și acceptată de

toți cei implicați. Viziunea de dezvoltare a Comunei Orbeni este

generată de rezultatul analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială, pornind de la punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările identificate. În procesul de planificare strategică s-au desprins o serie de concluzii care pun bazele dezvoltării Comunei. Astfel, ca răspuns la oportunitățile detaliate, viziunea pentru dezvoltare a Comunei Orbeni este concentrată pe regenerarea rurală a comunei, regenerare care trebuie să aibă ca rezultat creșterea calității vieții, înțelegând prin aceasta un mediu de viață curat și civilizat, ofertant pentru petrecerea timpului liber, susținut de o infrastructură modernă și de accesul la servicii publice de bună calitate și pe creșterea economică. De asemenea se dorește și valorificarea potențialul cultural. Atingerea acestor obiective strategice asociază în mod obligatoriu interesul pentru dezvoltarea unei administrații publice prompte și eficiente. Un factor important în retenția forței de muncă și a populației în general, îl reprezintă calitatea locuirii.

Asigurarea unor condiții decente de locuit și a unui mediu de viață ofertant, care să

răspundă pretențiilor ridicate ale cetățeanului modern, european, reprezintă o prioritate a viziunii de dezvoltare. În acest sens, instituțiile administrației publice locale au ca obiective atât asigurarea unor servicii caracterizate de un înalt profesionalism bazate pe rezolvarea cât mai promptă a problemelor cetățenilor, cât și buna gospodărire a teritoriului administrat. Toate acțiunile care se vor întreprinde ca urmare a planului strategic nu vor avea un impact negativ asupra mediului înconjurător, protecția mediului reprezentând o obligație asumată și respectată de către toți actorii participanți la realizarea obiectivelor strategiei.

Misiunea administrației publice locale a comunei Orbeni este orientată spre asigurarea unei dezvoltări durabile a comunei cu scopul de a crește nivelul de trai al locuitorilor, utilizând într-un mod eficient resursele naturale și umane disponibile. Valorile esențiale care se conturează în cadrul Strategiei de dezvoltare locală a Comunei Orbeni are în vedere următoarele:

- **Integritate**

Acțiunile implementate de administrația publică locală a comunei Orbeni vor fi caracterizate pe toată perioada implementării planului strategic, pe adoptarea unui comportament onest, etic și corect.

- **Responsabilitate**

Responsabilii de implementarea strategiei de dezvoltare locală își asumă obligația de a efectua acțiunile până la sfârșit, asumându-și în același timp răspunderea pentru consecințe.

- **Tradiție**

Comuna Orbeni își propune să respecte valorile profesionale, culturale și tradițiile comunității locale, în plină armonie cu mediul înconjurător.

- **Profesionalism**

Comuna Orbeni va da dovadă de performanță și rapiditate în soluționarea problemelor, pentru obținerea unor performanțe sporite.

- **Inovare**

Pentru atingerea obiectivelor strategice vor fi utilizate metode îmbunătățite, eficiente și eficace, fiind susținute comunicarea cu partenerii și comunitatea.

6.3 Domenii prioritare și măsuri specifice

OBIECTIV STRATEGIC 1

DEZVOLTAREA ECHILIBRATĂ A INFRASTRUCTURII RUTIERE ȘI A INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE

<i>PRIORITĂȚI</i>	<i>MĂSURI</i>
<i>1.1 Dezvoltarea infrastructurii rutiere</i>	1.1.1 Modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere de interes local 1.1.2 Îmbunătățirea accesibilității teritoriale 1.1.3 Sporirea siguranței de circulație rutieră și pietonală pe drumurile publice 1.1.4 Dezvoltarea infrastructurii de acces forestier
<i>1.2 Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare</i>	1.2.1 Dezvoltarea sistemului de alimentare cu apă potabilă 1.2.2 Dezvoltarea sistemului de canalizare 1.2.3 Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale 1.2.4 Creșterea gradului de confort și siguranță a populației, din punct de vedere al iluminatului public 1.2.5 Îmbunătățirea și modernizarea rețelei de comunicații la nivel local

OBIECTIV STRATEGIC 2

PROTEJAREA MEDIULUI ȘI OPTIMIZAREA UTILIZĂRII RESURSELOR REGENERABILE DE ENRGIE

<i>PRIORITĂȚI</i>	<i>MĂSURI</i>
<i>2.1 Creșterea eficienței energetice în clădirile publice și a sistemului de iluminat</i>	2.1.1 Gestionarea eco-eficientă a consumului de energie prin valorificarea potențialului resurselor regenerabile de energie
<i>2.2 Îmbunătățirea managementului deșeurilor</i>	2.2.1 Îmbunătățirea calității și eficienței serviciului de salubritate prin decizii optime de planificare și implementare privind reducerea, reutilizarea, reciclarea și eliminarea deșeurilor menajere 2.2.2 Îmbunătățirea eficienței serviciului de salubritate prin dotare corespunzătoare 2.2.3 Eficientizarea controlului privind depozitarea deșeurilor netratate provenite din agricultură și din activitățile de creștere a animalelor

OBIECTIV STRATEGIC 3

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII VIEȚII

<i>PRIORITĂȚI</i>	<i>MĂSURI</i>
<i>3.1 Îmbunătățirea serviciilor de învățământ și educație</i>	3.1.1 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în vederea asigurării unui cadru propice de desfășurare a actului educațional în unitățile de învățământ de pe raza comunei 3.1.2 Asigurarea unui mediu benefic dezvoltării educaționale și personale a elevilor 3.1.3 Asigurarea de facilități pentru desfășurarea activităților sportive și recreative în cadrul unităților de învățământ 3.1.4 Asigurarea accesului la educație a populației aflate în situații de risc, implicit prevenirea abandonului școlar 3.1.5 Creșterea calității serviciilor educaționale din comună prin digitalizarea unităților de învățământ și dotarea acestora cu echipamente IT performante
<i>3.2 Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și asistență socială</i>	3.2.1 Dezvoltarea unui sistem de servicii medicale moderne, performante și accesibile tuturor categoriilor de persoane 3.2.2 Îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor prin creșterea accesului la servicii de sănătate preventive și curative 3.2.3 Dezvoltarea și eficientizarea unor

	servicii sociale proiectate și furnizate adecvat, adaptate nevoilor tuturor categoriilor de grupuri vulnerabile 3.2.4 Îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor aflați într-o situație de vulnerabilitate
<i>3.3 Dezvoltarea facilităților de agrement și petrecere a timpului liber</i>	3.3.1 Îmbunătățirea managementului local în sectorul sportiv și susținerea activităților sportive 3.3.2 Înființarea și modernizarea spațiilor verzi 3.3.3 Înființarea și dotarea locurilor de joacă pentru copii 3.3.4 Amenajare zonă de agrement 3.3.5 Încurajarea agroturismului
<i>3.4 Dezvoltarea sectorului cultural</i>	3.4.1 Păstrarea și promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale, animarea vieții culturale și creșterea calității vieții socio-culturale 3.4.2 Modernizarea așezărilor culturale 3.4.3 Diversificarea activităților cultural-artistice

OBIECTIV STRATEGIC 4

DEZVOLTAREA SECTORULUI ECONOMIC

PRIORITĂȚI	MĂSURI
4.1 Crearea unui mediu de afaceri stimulativ și competitiv	4.4.1 Creșterea numărului de agenți economici în comună, sprijinirea dezvoltării acestora și diversificarea activității economice 4.4.2 Îmbunătățirea colaborării dintre agenții economici și autoritățile publice 4.4.3 Creșterea gradului de informare a agenților economici în privința accesării fondurilor europene

6.4 PORTOFOLIU DE PROIECTE PENTRU PERIOADA 2021-2027

Titlu proiect 1	Extindere rețele de alimentare cu apă potabilă și înființare rețea canalizare în satele Orbeni și Scurta
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Scopul acestui proiect este de a dezvolta infrastructura utilitară din satele Orbeni și Scurta, Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Crearea unor condiții mai bune de trai în rândul populației din satele Orbeni și Scurta, Comuna Orbeni; • Facilitarea accesului populației din satele Orbeni și Scurta, Comuna Orbeni la infrastructura de bază și asigurarea condițiilor la standardele europene; • Ușurarea accesului consumatorilor economici la utilitățile de bază; • Atragerea de noi investitori și crearea de noi locuri de muncă la nivelul Comunei Orbeni; • Dezvoltarea socio-economică a comunei;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Localnicii satelor Orbeni și Scurta, Comuna Orbeni; • Agenți economici / Potențiali investitori;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 2	Extindere sistem inteligent de distribuție gaze naturale în satele Orbeni și Scurta
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul își propune dezvoltarea infrastructurii utilitare din Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea condițiilor de trai în rândul populației din Comuna Orbeni; • Facilitarea accesului tuturor locuitorilor din Comuna Orbeni la infrastructura de bază și asigurarea condițiilor la standardele europene; • Ușurarea accesului consumatorilor economici la utilitățile de bază; • Atragerea de noi investitori și crearea de noi locuri de muncă la nivelul Comunei Orbeni; • Dezvoltarea socio-economică a comunei;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Localnicii Comunei Orbeni; • Agenți economici / Potențiali investitori; • Instituții publice;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 3	Construire Grădiniță (3 săli de clasă) în satul Scurta, Comuna Orbeni
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Scopul acestui proiect este de a îmbunătăți condițiile de desfășurare a activității didactice în satul Scurta, Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii comunitare prin construirea unei grădinițe în satul Scurta; • Stoparea migrației copiilor din mediul rural; • Regenerarea mediului rural și a valorilor acestuia prin asigurarea condițiilor de educație; • Dezvoltarea socio-economică a comunei;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația Comunei Orbeni; • Preșcolarii care învață în unitățile de învățământ din satul Scurta; • Persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul unităților de învățământ din sat;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 4**Reabilitare termică Școala cu Clasele I-VIII Nr. 1, Orbeni**

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene (programul operațional regional), credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Acest proiect are ca scop creșterea eficienței energetice a școlii din Comuna Orbeni, prin îmbunătățirea confortului termic cât și reducerea consumului de energie al clădirii.
<i>Obiective specifice</i>	• Reducerea consumului de energie din școala Comunei Orbeni; • Utilizarea resurselor regenerabile de energie, pentru asigurarea necesarului de energie a clădirilor; • Creșterea gradului de independență energetică a clădirilor școlilor; • Crearea unui climat adecvat desfășurării activității didactice pe timp de vară/iarnă. • Creșterea calității desfășurării activității didactice;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Preșcolarii și elevii care învață în unitățile de învățământ de pe raza Comunei; • Persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul unităților de învățământ din comună;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 4	Creșterea gradului de participare a elevilor din Comuna Orbeni la procesul de învățare on-line în contextul crizei Sars-CoV 2 prin achiziția de echipamente IT
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene (programul operațional regional), credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul are ca scop atât digitalizarea școlii prin achiziția de echipamente IT cât și desfășurarea orelor didactice în siguranță, având în vedere situația provocată de virusul Sars-CoV 2.
<i>Obiective specifice</i>	• Creșterea calității serviciilor educaționale din comună; • Crearea de condiții moderne pentru elevii, cadrele didactice, personalul din cadrul unităților de învățământ; • Crearea competențelor profesionale în rândul elevilor; • Prevenirea abandonului școlar;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/ execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Actualii și viitorii școlari din Comuna Orbeni; • Personalul administrativ; • Cadrele didactice;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 4

Implementarea rețelei de internet în sălile din unitățile de învățământ și achiziția de echipamente ce au ca scop creșterea gradului de conectivitate a elevilor și a cadrelor didactice

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene (programul operațional regional), credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul are ca scop digitalizarea școlii prin achiziția de echipamente IT cât și prin achiziția dotărilor necesare desfășurării orelor didactice.
<i>Obiective specifice</i>	• Creșterea calității serviciilor educaționale din comună; • Crearea de condiții moderne pentru elevii, cadrele didactice, personalul din cadrul unităților de învățământ; • Crearea competențelor profesionale în rândul elevilor; • Prevenirea abandonului școlar;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Actualii și viitorii școlari din Comuna Orbeni; • Personalul administrativ; • Cadrele didactice;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 5**Amenajarea curții interioare a Școlii cu Clasele I-VII Nr. 1, Orbeni**

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Acest proiect își propune modernizarea infrastructurii comunitare și diversificarea modalităților de a petrece recreația în cadrul școlii.
<i>Obiective specifice</i>	• Diversificarea activităților recreative în rândul elevilor din comună; • Facilitarea socializării între elevi; • Regenerarea mediului rural și a valorilor acestuia prin asigurarea de condiții de recreere; • Îmbunătățirea aspectului Comunei Orbeni; • Dezvoltarea socio-economică;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Elevii școlilor din Comună;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 6	Dotarea Comunei Orbeni cu bunuri privind valorificarea tradițiilor locale
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează conservarea tradițiilor, istoriei și a patrimoniului cultural cât și a fructificării valorilor locale în Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii serviciilor culturale, tradiționale din comuna Orbeni; • Punerea în valoare a potențialului istoric și cultural al zonei; • Facilitarea socializării dintre locuitorii satului; • Îmbunătățirea aspectului Comunei Orbeni; • Dezvoltarea socio-economică;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Instituții publice; • Agenți economici/investitori;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 7**Modernizarea drumurilor de interes local în satele Orbeni și Scurta și construire pod în punctul Biserica Adormirea Maicii Domnului, în sat Orbeni, Comuna Orbeni**

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier și asigurarea unei circulații rutiere și pietonale fluente, în condiții de confort și siguranță.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea căilor de acces prin modernizarea și reabilitarea drumurilor la standarde europene; • Asigurarea accesului locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază; • Diminuarea riscurilor de producere a eventualelor accidente rutiere; • Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin reabilitarea podurilor și podețelor; • Dezvoltarea socio-economică a comunei; • Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Agenții economici / Potențiali investitori; • Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 8**Modernizare drumuri locale DR 250 și DR 158 și consolidare pod în punctul Vadul Chiriței, în sat Orbeni, Comuna Orbeni**

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier și asigurarea unei circulații rutiere și pietonale fluente, în condiții de confort și siguranță.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea căilor de acces prin modernizarea și reabilitarea drumurilor la standarde europene; • Asigurarea accesului locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază; • Diminuarea riscurilor de producere a eventualelor accidente rutiere; • Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin reabilitarea podurilor și podețelor; • Dezvoltarea socio-economică a comunei; • Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Agenții economici / Potențiali investitori; • Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 9	Modernizare drumuri de interes local în sat Orbeni
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier și asigurarea unei circulații rutiere, în condiții de confort și siguranță.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea căilor de acces prin modernizarea și reabilitarea drumurilor la standarde europene; • Asigurarea accesului locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază; • Diminuarea riscurilor de producere a eventualelor accidente rutiere; • Dezvoltarea socio-economică a comunei; • Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Agenții economici / Potențiali investitori; • Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 10

Modernizare drumuri de interes local (Str. Dos Orbeni, Str. Biserica Cioca) și consolidare pod în punctul Chiorcea, sat Scurta, construire pod în punctul Sumanaru, sat Orbeni, construire pod în punctul Albert, sat Orbeni, construire pod în punctul Damian, sat Scurta, construire pod în punctul Urzicaru (Chitic Laurențiu), sat Scurta, Comuna Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier și asigurarea unei circulații rutiere, în condiții de confort și siguranță.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea căilor de acces prin modernizarea și reabilitarea drumurilor și podurilor la standarde europene; • Asigurarea accesului locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază; • Diminuarea riscurilor de producere a eventualelor accidente rutiere; • Dezvoltarea socio-economică a comunei; • Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Agenții economici / Potențiali investitori; • Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna

	Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 11 Modernizare drum de interes local (Str. Școlii) și construire pod în punctul Bontoi N., sat Scurta

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier și asigurarea unei circulații rutiere și pietonale fluente, în condiții de confort și siguranță.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea căilor de acces prin modernizarea și reabilitarea drumurilor la standarde europene; • Asigurarea accesului locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază; • Diminuarea riscurilor de producere a eventualelor accidente rutiere; • Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin reabilitarea podurilor și podețelor; • Accesibilitatea traversării cursurilor de apă; • Dezvoltarea socio-economică a comunei; • Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Agenții economici / Potențiali investitori;

	• Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 12

Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale, achiziție de centrale termice și punere în funcțiune în instituțiile publice ale comunei Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul își propune dezvoltarea infrastructurii utilitare a instituțiilor publice din Comuna Orbeni precum: primărie, cămin cultural, dispensare umane, școli, grădinițe, bibliotecă și centru de zi.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea condițiilor de trai în rândul populației din Comuna Orbeni; • Facilitarea accesului tuturor locuitorilor din Comuna Orbeni la infrastructura de bază și asigurarea condițiilor la standardele europene; • Ușurarea accesului consumatorilor economici la utilitățile de bază; • Dezvoltarea socio-economică a comunei;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;

<i>Beneficiari</i>	• Localnicii Comunei Orbeni; • Agenți economici; • Potențiali investitori; • Instituții publice;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027
Titlu proiect 13	Construire și dotare centru destinat persoanelor vârstnice în sat Orbeni, Comuna Orbeni
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Scopul acestui proiect este de a îmbunătăți condițiile de viață a persoanelor vârstnice din Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale din Comuna Orbeni; • Îmbunătățirea nivelului de trai al persoanelor vârstnice; • Creșterea gradului de integrare și participare socială a persoanelor aflate în situații vulnerabile; • Crearea condițiilor necesare persoanelor vulnerabile din Comuna Orbeni și din localitățile învecinate prin oferirea de servicii medicale, de îngrijire de bază, sociale, servicii de recuperare medicală, servicii de găzduire într-un centru aliniat la standardele europene;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;

<i>Beneficiari</i>	• Persoanele vârstnice; • Persoanele aflate în situații vulnerabile;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 14 Implementare sistem de supraveghere video în satul Scurta și satul Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul are ca scop creșterea gradului de siguranță al populației din comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea climatului de ordine publică din Comuna Orbeni; • Îmbunătățirea siguranței localnicilor din Comună; • Prevenirea infracțiunilor din Comună;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Agenții economici / Potențiali investitori; • Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 15 **Implementare sistem de supraveghere video în cadrul Grădiniței Nr. 1 Orbeni și în cadrul Școlii Nr. 3 Scurta**

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul are ca scop creșterea gradului de siguranță al elevilor din cadrul celor două școli.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea climatului de ordine publică din Comuna Orbeni; • Îmbunătățirea siguranței elevilor din Comună; • Prevenirea infracțiunilor din Comună;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Elevii școlii Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 16	Achiziție teren în satul Orbeni sau/și în satul Scurta pentru amplasare obiective de utilitate publică
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul își propune modernizarea infrastructurii în Comună prin amplasarea diverselor obiective de utilitate publică în scopul satisfacerii nevoilor cetățenilor.
<i>Obiective specifice</i>	• Punerea în evidență a potențialului natural al zonei; • Facilitarea socializării din locuitorii Comunei; • Îmbunătățirea aspectului din satele componente ale Comunei • Dezvoltarea socio-economică;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația Comunei Orbeni;
<i>Perioada de</i>	• 2021-2027

implementare

Titlu proiect 17

Implementare sistem de producere, stocare, transport energie electrică pentru consumatorii proprietate UAT Orbeni.

Sursa de finanțare

- Surse proprii (buget local)
- Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene (programul operațional regional), credite, ș.a)

Descrierea proiectului

Acest proiect are ca scop creșterea eficienței energetice prin implementarea unui sistem inteligent de tip eoliene, economisind astfel energia electrică.

Obiective specifice

- Reducerea consumului de energie din Comuna Orbeni;
- Utilizarea resurselor regenerabile de energie, pentru asigurarea necesarului de energie a clădirilor;
- Creșterea gradului de independență energetică a clădirilor din comună;
- Crearea unui climat adecvat desfășurării activităților pe timp de vară/iarnă.

Activitățile proiectului

- Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate;
- Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului;
- Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a)
- Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție;
- Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect;
- Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție;

		• Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>		• Populația Comunei Orbeni; • Persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul diverselor instituții din comună;
<i>Perioada de implementare</i>		• 2021-2027

Titlu proiect 18

Achiziția de autospeciale pentru situații de urgență în Comuna Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene (programul operațional regional), credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Acest proiect are ca scop îmbunătățirea necesarului domeniului public, dezvoltând astfel capacitatea de intervenție în perioada de risc (vidanță, freză de zăpadă, perie stradală, picon, cupă săpat 300 mm, foreză).
<i>Obiective specifice</i>	• Creșterea gradului de operativitate a Primăriei Orbeni; • Îmbunătățirea serviciilor comunale; • Autonomie locală în executarea lucrărilor de întreținere a domeniului public; • Posibilitatea de intervenție rapidă în cazuri de necesitate;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația Comunei Orbeni; •

<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027
---------------------------------	---

Titlu proiect 19 **Dotarea spațiilor destinate pentru persoanele aflate în situații de risc (calamități naturale, violența domestică, ș.a)**

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Scopul acestui proiect este de a îmbunătăți condițiile de viață a persoanelor aflate în situații vulnerabile din Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale din Comuna Orbeni; • Îmbunătățirea nivelului de trai al persoanelor aflate în situații vulnerabile; • Creșterea gradului de integrare și participare socială a persoanelor aflate în situații vulnerabile; • Crearea condițiilor necesare persoanelor vulnerabile din Comuna Orbeni și din localitățile învecinate prin oferirea de servicii medicale, de îngrijire de bază, sociale, servicii de recuperare medicală, servicii de găzduire într-un centru aliniat la standardele europene;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea

	termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Persoanele aflate în situații vulnerabile;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 20 Amenajare și modernizare teren de sport în satele Orbeni și Scurta

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Acest proiect are la bază îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților sportive din satele Orbeni și Scurta, Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii comunitare prin amenajarea/modernizarea terenurilor de sport; • Diversificarea activităților sportive și recreative în rândul copiilor și tinerilor din cele două sate dar și din comună; • Stoparea migrației copiilor din mediul rural; • Regenerarea mediului rural și a valorilor acestuia prin asigurarea condițiilor de recreere; • Îmbunătățirea aspectului Comunei Orbeni; • Dezvoltarea socio-economică a comunei;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare

	obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Actualii și viitorii elevi ai celor două sate; • Populația Comunei Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 21

Construire și dotare cămin cultural în satul Scurta, Comuna Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează conservarea tradițiilor, patrimoniului cultural și al fructificării nivelului cultural în satul Scurta, Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii serviciilor culturale din comuna Orbeni; • Punerea în valoare a potențialului cultural al zonei; • Facilitarea socializării dintre locuitorii satului; • Îmbunătățirea aspectului Comunei Orbeni; • Dezvoltarea socio-economică;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea

	termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Instituții publice; • Agenți economici/investitori;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 22

Achiziția de dotări și echipamente corporale și necorporale pentru căminul cultural din satul Orbeni, Comuna Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează conservarea tradițiilor, patrimoniului cultural și al fructificării nivelului cultural în satul Orbeni, Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii serviciilor culturale din comuna Orbeni; • Punerea în valoare a potențialului cultural al zonei; • Facilitarea socializării dintre locuitorii satului; • Îmbunătățirea aspectului Comunei Orbeni; • Dezvoltarea socio-economică;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect;

	• Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni; • Instituții publice; • Agenți economici/investitori;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 23

Înființarea unui management ce are la bază colectarea selectivă a deșeurilor menajere și amenajarea de platforme speciale pentru colectarea deșeurilor animaliere în satele Orbeni și Scurta, Comuna Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Acest proiect își propune gestionarea și colectarea atât a deșeurilor menajere cât și a celor animaliere de pe raza Comunei Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Reducerea poluării mediului prin gestionarea sistemului de colectare conform normelor europene; • Eliminarea produselor toxice/periculoase din volumul deșeurilor; • Reducerea factorilor de risc pentru sănătatea populației; • Eficientizarea controlului privind depozitarea deșeurilor animaliere; • Tranziția de la o economie tradițională la o economie circulară;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a)

	• Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Localnicii Comunei Orbeni; Instituții publice; • Agenți economici; Potențiali investitori;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027
Titlu proiect 24	Reabilitarea și betonarea șanțurilor pe DC 109 Scurta de la KM 0+000 la 6+000 și consolidare pod Chiorcea în satul Scurta, Comuna Orbeni
<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul își propune asigurarea unei circulații fluente, fără impedimente în condiții de confort și siguranță.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin reabilitarea podurilor și a șanțurilor; • Accesibilitatea traversării cursurilor de apă; • Facilitarea transportului pietonal ușor în Comuna Orbeni; • Diminuarea riscurilor de producere a eventualelor accidente rutiere; • Modernizarea Comunei Orbeni în conformitate cu standardele europene;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția

	lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația Comunei Orbeni; • Agenți economici; • Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 24 Reabilitare DC 108 Orbeni din punctul Daraban în punctul Albert, Comuna Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul își propune asigurarea unei circulații fluente, fără impedimente în condiții de confort și siguranță.
<i>Obiective specifice</i>	• Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin reabilitarea infrastructurii; • Facilitarea transportului pietonal ușor în Comuna Orbeni; • Diminuarea riscurilor de producere a eventualelor accidente rutiere; • Modernizarea Comunei Orbeni în conformitate cu standardele europene;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare

	obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația Comunei Orbeni; • Agenți economici; • Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 25

Construirea locuințelor sociale pe raza Comunei Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Scopul acestui proiect este de a îmbunătăți condițiile de viață a persoanelor aflate în situații vulnerabile din Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale din Comuna Orbeni; • Îmbunătățirea nivelului de trai al persoanelor aflate în situații vulnerabile; • Creșterea gradului de integrare și participare socială a persoanelor aflate în situații vulnerabile;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție;

	• Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Persoanele aflate în situații vulnerabile;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 26

Regularizarea și amenajarea albiilor pâraielor Scurta și Orbeni

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Proiectul vizează regularizarea și amenajarea albiilor pâraielor din comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Apărarea nevoilor și protecția construcțiilor situate în vecinătatea de acțiune de eroziune a apei; • Ameliorarea regimului de scurgeri de suprafață; • Regularizarea debitelor cursurilor de apă; • Diminuarea riscului de apariție a inundațiilor care pot afecta comuna;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție;

	• Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Populația comunei Orbeni;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 27 Construirea/achiziția de locuințe adresate familiilor aflate în situații de risc

<i>Sursa de finanțare</i>	• Surse proprii (buget local) • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene, credite, ș.a)
<i>Descrierea proiectului</i>	Scopul acestui proiect este de a îmbunătăți condițiile de viață a persoanelor aflate în situații vulnerabile din Comuna Orbeni.
<i>Obiective specifice</i>	• Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale din Comuna Orbeni; • Îmbunătățirea nivelului de trai al persoanelor aflate în situații vulnerabile, de risc; • Creșterea gradului de integrare și participare socială a persoanelor aflate în situații vulnerabile;
<i>Activitățile proiectului</i>	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) • Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare

	obiectivului de investiție; • Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; • Recepția la terminarea lucrării, respectiv, la expirarea termenului de garanție; • Monitorizarea post execuție;
<i>Beneficiari</i>	• Persoanele aflate în situații vulnerabile, de risc;
<i>Perioada de implementare</i>	• 2021-2027

Titlu proiect 28	Renovarea clădirilor publice în vederea îmbunătățirii eficienței energetice în comuna Orbeni
Sursa de finanțare	• Surse proprii (buget local); • Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene);
Descrierea proiectului	• Proiectul vizează creșterea eficienței energetice a clădirilor publice în vederea îmbunătățirii eficienței energetice;
Obiective specifice	• Reducerea consumului de energie din clădirile publice ale comunei Orbeni; • Modernizarea clădirilor de pe raza comunei Orbeni; • Creșterea gradului de independență energetică a clădirilor comunei Orbeni; • Tranziția de la o economie tradițională la o economie circulară;
Activitățile proiectului	• Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; • Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; • Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a)

-
- Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție;
 - Monitorizarea post execuție;

Beneficiari	• Populația comunei Orbeni; • Persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul comunei Orbeni;
Perioada de implementare	• 2021-2027;

6.5 Surse de finanțare

A. Fondurile guvernamentale

Sunt ajutoare de minimis, alocate de Guvern, pentru a stimula anumite întreprinderi prin intermediul Ministerului Finanțelor Publice. Accesarea acestora se realizează prin intermediul programelor sectoriale, destinate în special stimulării întreprinzătorilor tineri și meșteșugarilor.

B. Parteneriatele public-private

Reprezintă o modalitate de introducere a managementului privat în serviciile publice pe baza unei legături contractuale între o autoritate publică și un operator.

C. Politica de coeziune

Concepută pentru sprijinirea regiunilor care trebuie să recupereze decalajul economic și social față de alte regiuni ale Uniunii Europene. Pentru perioada 2021-2027 se propune o modernizare a politicii de coeziune prin setarea de noi priorități: o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde, o Europă conectată, o Europă mai socială, o Europă mai aproape de cetățeni. Fondul European de Dezvoltare Regională urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia,

concentrând investiții asupra mai multor domenii prioritare cheie.

D. Programe Operaționale 2021-2027

1. PROGRAMUL OPERAȚIONAL DEZVOLTARE DURABILĂ (PODD)

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.;
- Promovarea managementului durabil al apei;
- Promovarea tranziției către o economie circulară;
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;

Priorități de investiție

- Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie

și a soluțiilor de stocare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară;
- Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor;

2. PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANSPORT (POT) 2021-2027

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală;
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere;
- Mobilitate națională, regional și locală sustenabilă;

Priorități de investiție

- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea mobilității naționale, durabile și reziliente față de schimbări climatice prin creșterea capacității de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ifov;
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabile și reziliente în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;
- Dezvoltarea de centre logistice;
- Creșterea gradului de utilizare a Dunării și porturilor maritime și fluviale;

- Creșterea gradului de siguranță pe rețeaua rutieră de transport;
- Asistență tehnică;

3. PROGRAMULUI Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 (POCIDIF)

Obiective specifice

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
- Îmbunătățirea conectivității digitale;
- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat;

Priorități de investiție

- Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional;
- Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare;
- Dezvoltarea capacității CDI a institutelor de învățământ superior;
- Dezvoltarea capacității CDI a INCD-urilor/ICAR-urilor;

- Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor mari;
- Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic;
- Digitalizarea în educație;
- Digitalizarea în cultură;
- Digitalizarea în administrația publică centrală;
- Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare;

4. PROGRAMUL

Operațional Sănătate 2021-2027 (POS)

Obiective specifice

Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung; asigurarea accesului egal la sănătate prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv pentru îngrijirea primară;

Priorități de investiție

- Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major;

- Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu;
- Servicii de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității;
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii;
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;
- Digitalizarea sistemului medical;
- Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament;

5. PROGRAMUL

Operațional Educație și Ocupare (PEO)

Obiective specifice

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele

aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul

adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;

- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;
- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri,

șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

- Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată, inclusiv prin facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate într-o situație de dependență;
- Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății;
- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real

urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;

- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;
- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

- Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată, inclusiv prin facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate într-o situație de dependență;
- Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății;
- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pietei muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;
- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;

Priorități de investiție

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii;
- Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară;
- Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională;
- Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității

sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic;

- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic;
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți;
- Antreprenoriat și economie socială;
- Modernizarea instituțiilor pieței muncii;
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii;
- Asistență tehnică;

6. PROGRAMUL OPERATIONAL INCLUZIUNE ȘI DEMNITATE SOCIALĂ (POIDS)

Obiective specifice

- îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomerii de lungă durată și persoanele inactive, promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;
- promovarea participării femeilor la piața muncii, a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor dependente;
- promovarea adaptării lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor la schimbare, precum și îmbătrânirea activă și sănătoasă și un mediu de lucru sănătos;
- promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;
- favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;
- promovarea integrării socioeconomice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;

- creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;
- reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor celor mai defavorizate, inclusiv prin măsuri auxiliare;
- îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Priorități de investiție

- Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității;
- Protejarea dreptului la demnitate socială;

- Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale;
- Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii;
- Servicii de suport pentru persoane vârstnice;
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități;
- Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile;
- Ajutorarea persoanelor defavorizate FEAD;

7. PROGRAME

Operaționale

Regionale

Obiective specifice

- fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
- impulsionearea creșterii și competitivității IMM-urilor;
- fructificarea avantajelor digitizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local;

- favorizarea dezvoltării în afara zonelor urbane;
 - promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
 - promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile;
 - dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității;
 - îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;
- O regiune cu orașe smart;
 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul;
 - O regiune accesibilă;
 - O regiune educată;
 - O regiune mai atractivă;

Priorități de investiție

- O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice;

CAPITOLUL VII

IMPLEMENTARE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Orbeni

2021-2027 depinde de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile europene și naționale în exercițiul bugetar 2021-2027, pentru a putea fi finanțate acțiunile și proiectele selectate. Absorbția acestor fonduri depinde, pe de o parte, de eligibilitatea acțiunilor, iar pe de altă parte, de capacitatea instituțională a administrației locale de a iniția proiecte, dar și de a lucra în parteneriat cu mediul de afaceri și societatea civilă, pentru atingerea obiectivelor strategice.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Orbeni 2021-2027 reprezintă un document legal de lucru al Consiliului Local Orbeni. Documentul are un caracter normativ și prospectiv și este supus la o permanentă reevaluare și optimizare a opțiunilor de dezvoltare a comunității pentru a fi în concordanță cu realitățile economice și sociale.

Procesul de implementare va cuprinde următoarele activități:

- Elaborarea planurilor anuale de acțiune, și aprobarea acestor planuri prin hotărârea consiliului local;
- Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul localității (fișe de proiecte identificate, analiza și corelarea

proiectelor identificate în raport cu obiectivele strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;

- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
- Implementarea prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de dezvoltare;
- Monitorizarea progreselor realizate;
- Evaluarea implementării prin analiza indicatorilor prevăzuți în strategie;
- Analiza impactului prin care se apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate și cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a orașului.

Planificarea acțiunilor și monitorizarea trebuie să fie realizate anual, prin prezentarea în cadrul consiliului local a progreselor înregistrate și a problemelor întâmpinate. Această monitorizare anuală va avea în vedere proiectele strategice

implementate sau în implementare ori care urmează a fi implementate la nivel local și efectele pe care le produc la nivelul Comunei Orbeni.

Odată aprobată în ședință de consiliu, strategia exprimă opțiunea Consiliului Local Orbeni de a aborda integrat fenomenul economic, social și de protecție a mediului și de a se deschide spre parteneriatul constant cu societatea civilă și cu comunitatea mediului economic.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute. Pentru a implementa Strategia, se va constitui un Grup de Acțiune ale cărei funcții constau în:

- Urmărirea și conducerea procesului de implementare;
- Analizarea și aprobarea planurilor anuale de implementare;
- Propuneri de completare periodică a strategiei;
- Analizează și aprobă bugetul anual de implementare.

Etapă de implementare, monitorizare și control reprezintă etapa de realizare a proiectelor, a programelor și politicilor prevăzute de strategie, de recoltare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra

succesului și impactului acestora la dezvoltarea comunei.

Scopul monitorizării și evaluării implementării Strategiei de Dezvoltare Locală este:

- Evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul local;
- Constatarea dacă proiectele implementate sunt durabile;
- Succesul realizării Strategiei depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acestora.

În procesul implementării prezentei Strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare respectând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional, principalii actori ai implementării strategiei vor fi:

- o Administrația publică locală –Primarul, Consiliul Local, Primăria;
- o Agenții economici;
- o Investitorii;
- o Societatea civilă.

Performanța implementării strategiei va fi evaluată pe baza unor rapoarte strategice, elaborate de Unitatea Administrativ Teritorială Orbeni. În elaborarea raportului strategic se va avea în vedere includerea de date relevante pentru evaluarea eficacității și eficienței măsurilor aplicate. Aceste rapoarte strategice vor fi realizate în 2022, 2025 și 2027, fiind prezentate în cadrul

ședințelor de Consiliu Local și date publicității.

În cadrul rapoartelor vor fi evidențiate situația și evoluția socio-economică la nivel local; realizările, problemele și perspectivele în ceea ce privește implementarea strategiei; propunerile de modificare, completările și adaptările strategiei la noile realități sociale și economice. Rapoartele vor sintetiza evoluțiile relevante în implementarea strategiei, deficiențele și întârzierile constatate, recomandările privind ajustarea strategiei și a planurilor anuale de acțiune, fiind supuse aprobării Consiliului Local Orbeni.

Evaluarea finală a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Orbeni va urmări:

- modul de folosire a resurselor financiare și umane;
- realizarea indicatorilor propuși;
- eficiența intervențiilor.

Totodată vor fi evidențiați factorii de succes și de eșec, dar și sustenabilitatea rezultatelor și impactul strategiei.

Bibliografie

1. Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est (PDR NE) 2021-2027
2. Agenția pentru Dezvoltare Regională, Nord-Est,
https://www.adrnordest.ro/index.php?page=een_noutati
3. ADR, Nord-Est, Catalogul surselor de finanțare
4. Analiza SWOT Planul Național Strategic 2021-2027
5. Dăianu, D. Fugaru, A. Mihailovici, G. ,Volintiru, C. (2019) *Cadrul Financiar Multianual post-2020 - riscuri și oportunități pentru România*
6. Lista Firmelor din România (listafirme.ro, termene.ro)
7. Strategia de Dezvoltare a Județului Neamț 2014-2020
8. Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Orbeni 2014-2020
9. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – *Oportunități de finanțare a sectorului agricol prin FEADR 2021-2027*
10. Renew Europe, *Calea către schimbare. Fonduri Europene pentru România;*
11. TEMPO ONLINE, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/> accesat februarie 2021
12. Tripadvisor, <https://www.tripadvisor.com/LocationPhotos-g294457-w2-Romania.html> accesat februarie 2021
13. Shutterstock, <https://www.shutterstock.com/ro/search/rural+romania> accesat februarie 2021
14. Consiliul Județean Neamț, <https://cjneamt.ro/ro/>
15. Comuna Orbeni, <http://primariaorbeni.ro/>
16. Ziarul de Bacău, <https://zdbc.ro/judetul-bacau-a-doua-economie-din-regiunea-nord-est-conform-prognozelor-oficiale-pe-urmatorii-3-ani/>
17. Moldavia Best, <https://www.moldaviabest.ro/salina-targu-ocna/>
18. Centrul Național de Informare și Promovare Turistică, <https://cnipttarguocna.ro/casa-memoriala-rosetti-enescu-tescani/>